

ЗАКОН О БАНКАМА (Пречишћени текст)¹

Глава I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет закона

Члан 1.

Овим законом уређују се оснивање, пословање и организација банака, начин управљања банкама, као и контрола, реструктурирање и престанак рада банака.

Значење појединих појмова

Члан 2.

Банка је акционарско друштво са седиштем у Републици Србији, које има дозволу за рад Народне банке Србије и обавља депозитне и кредитне послове, а може обављати и друге послове у складу са законом.

Страна банка је правно лице са седиштем ван Републике Србије које је, у складу са прописима државе порекла, основано и у регистар надлежног органа те државе уписано као банка, које поседује дозволу за рад регулаторног тела те државе и које обавља депозитне и кредитне послове.

Филијала је организациони део банке, без статуса правног лица, који обавља послове које може обављати банка у складу са овим законом.

Представништво је организациони део банке у иностранству или стране банке у Републици Србији, без статуса правног лица, који не обавља послове које може обављати банка, већ послове истраживања тржишта, и који представља банку, односно страну банку чији је део.

Регулаторно тело је национално тело које је прописима одређене државе овлашћено да даје и одузима дозволе за рад лицима у финансијском сектору, врши контролу ових лица, односно надзор над тим лицима или уређује њихово пословање, као и одговарајуће тело Европске уније са овим надлежностима у складу с прописима те уније.

Држава порекла је држава у којој су страна банка или друго лице у финансијском сектору основани и у којој су добили дозволу за рад.

Депозит има значење утврђено у закону којим се уређује осигурање депозита.

Кредит има значење утврђено у закону којим се уређују облигациони односи.

Лице у финансијском сектору је банка, друштво за осигурање, покровитељ емисије хартија од вредности, друштво за управљање инвестиционим и добровољним пензијским фондовима, брокерско-дилерско друштво, привредно друштво које обавља послове финансијског лизинга, као и друго правно лице које се претежно бави финансијском делатношћу у земљи или иностранству.

Индиректно власништво означава могућност лица које нема директно власништво у правном лицу да ефективно оствари власничка права у том лицу користећи власништво које друго лице директно има у том правном лицу.

Учешће означава квалификовано, знатно и контролно учешће.

Квалификовано учешће постоји када једно лице има:

---

¹ Овај пречишћени текст сачињен је на основу текста Закона о банкама („Службени гласник РС“, бр. 107/2005) и његових измена и допуна објављених у „Службеном гласнику РС“, бр. 91/2010 и 14/2015.

1) директно или индиректно право или могућност да оствари најмање 5% гласачких права у правном лицу, односно директно или индиректно власништво над најмање 5% капитала тог правног лица, или

2) могућност ефективног вршења утицаја на управљање правним лицем или на пословну политику тог лица.

Знатно учешће постоји када једно лице има:

1) директно или индиректно право или могућност да оствари најмање 20% гласачких права у правном лицу, односно директно или индиректно власништво над најмање 20% капитала тог правног лица, или

2) могућност ефективног вршења знатног утицаја на управљање правним лицем или на пословну политику тог лица.

Контролно учешће постоји када једно лице има:

1) директно или индиректно право или могућност да оствари најмање 50% гласачких права у правном лицу, односно директно или индиректно власништво над најмање 50% капитала тог правног лица, или

2) могућност избора најмање половине чланова управног одбора или другог органа руковођења и управљања тог правног лица, или

3) могућност ефективног вршења доминантног утицаја на управљање правним лицем или на пословну политику тог лица.

Матично друштво правног лица је друштво које у том лицу има контролно учешће.

Зависно друштво правног лица је друштво у коме то лице има контролно учешће.

Придružено друштво правног лица је друштво у коме то лице има знатно учешће.

Подређено друштво правног лица је зависно или придružено друштво тог лица.

Група друштава је група коју чине највише матично друштво правног лица, његова подређена друштва и придružена друштва зависних друштава правног лица.

Највише матично друштво групе друштава је правно лице у коме ниједно друго правно лице нема контролно учешће.

Банкарска група је група друштава коју чине искључиво лица у финансијском сектору и у којој најмање једна банка има својство највишег матичног друштва или својство зависног друштва.

Банкарски холдинг је највише матично друштво у банкарској групи које није банка. Ако се највише матично друштво не може поуздано утврдити, утврђује га Народна банка Србије.

Повезана лица су лица која испуњавају најмање један од следећих услова:

1) да су два или више правних или физичких лица повезана тако да једно од њих има знатно или контролно учешће у другом или другим правним лицима;

2) да су два или више правних или физичких лица међу којима не постоји однос из тачке 1) овог става повезана тако да постоји могућност да се услед погоршања финансијског положаја једног лица погорша способност другог или других лица да измирују своје обавезе;

3) да су два или више правних и физичких лица повезана тако да је физичко лице члан управног или извршног одбора или другог органа управљања другог или других правних лица;

4) да су два или више правних и физичких лица повезана тако да чланови породице физичког лица имају знатно или контролно учешће у другом или другим правним лицима, односно да су

чланови управног или извршног одбора или другог органа управљања тих правних лица;

5) да су чланови породице физичких лица која су чланови управног или извршног одбора или другог органа управљања или лица с посебним овлашћењима и одговорностима једног правног лица истовремено чланови управног или извршног одбора или другог органа управљања или лица с посебним овлашћењима и одговорностима другог или других правних лица.

Лица повезана с банком су:

- 1) чланови банкарске групе у којој је банка;
- 2) чланови управног и извршног одбора банке, чланови одбора банке утврђених овим законом, чланови органа управљања и руковођења члана банкарске групе у којој је банка, као и чланови породице ових лица;
- 3) лица са учешћем у банци и у лицима која су чланови банкарске групе у којој је банка, као и чланови породице ових лица;
- 4) правна лица у којима лица из тач. 2) и 3) овог става имају контролно учешће.

Чланови породице физичког лица су:

- 1) његов крвни сродник у правој линији, крвни сродник у побочној линији закључно с трећим степеном сродства, као и супружник и ванбрачни партнер ових лица;
- 2) његов супружник и ванбрачни партнер и њихови крвни сродници закључно с првим степеном сродства;
- 3) његов усвојилац или усвојеник, као и потомци усвојеника;
- 4) друга лица која с тим лицем живе у заједничком домаћинству.

Поткапитализована банка је банка чији је показатељ адекватности капитала нижи од прописаног, односно чији је капитал нижи од прописаног, као и банка чији је показатељ адекватности капитала нижи од оног који је, у складу с чланом 23. овог закона, одредила Народна банка Србије.

Системски значајна банка је банка чије би погоршање финансијског стања или престанак рада имали озбиљне негативне последице на стабилност финансијског система. Системски значајне банке утврђује Народна банка Србије на основу критеријума и методологије које пропише, а који нарочито узимају у обзир величину банке, њену повезаност са осталим учесницима у финансијском систему и заменљивост у том систему, као и сложеност њеног пословања.

Тело надлежно за реструктурирање је национално тело које је прописима одређене државе овлашћено да над лицима у финансијском сектору предузима мере које одговарају мерама реструктурирања из овог закона, као и одговарајуће тело Европске уније са оваквим надлежностима у складу с прописима те уније.

Критичне функције су активности, услуге или послови чији би прекид обављања вероватно довео до угрожавања стабилности финансијског система или поремећаја у пружању неопходних услуга реалном сектору услед величине, тржишног учешћа и повезаности субјекта који их обавља са осталим учесницима у финансијском систему, а нарочито узимајући у обзир могућност да неко други несметано преузме обављање ових активности, услуга или послова.

Кључне пословне активности су пословне активности и услуге повезане са овим активностима чијим обављањем се остварује знатан део прихода за банку или банкарску групу којој та банка припада.

Агенција за рејтинг је лице које се бави додељивањем кредитних рејтинга правним лицима и/или финансијским инструментима.

Примена закона којим се уређују привредна друштва

Члан 3.

Основне одредбе закона којим се уређују привредна друштва које се односе на оснивање привредног друштва, на одговорност оснивача и других лица, на седиште и пословно име, на заступање и заступнике, на лица која имају дужност према друштву, на индивидуалну и деривативну тужбу и на информисање, објављивање и застарелост, као и одредбе тог закона које се односе на акције и друге хартије од вредности акционарског друштва, примењују се на банке ако нису у супротности са овим законом.

(Наслов брисан)

Члан 3а

(брисан)

Послови које банка може обављати

Члан 4.

Банка може, у складу са законом, обављати следеће послове:

- 1) депозитне послове (примање и полагање депозита);
- 2) кредитне послове (давање и узимање кредита);
- 3) девизне, девизно-валутне и мењачке послове;
- 4) послове платног промета;
- 5) издавање платних картица;
- 6) послове с хартијама од вредности (издавање хартија од вредности, послови кастоди банке и др.);
- 7) брокерско-дилерске послове;
- 8) издавање гаранција, авала и других облика јемства (гаранцијски посао);
- 9) куповину, продају и наплату потраживања (факторинг, форфетинг и др.);
- 10) послове заступања у осигурању;
- 11) послове за које је овлашћена законом;
- 12) друге послове чија је природа сродна или повезана с пословима из тач. од 1) до 11) овог става а у складу са оснивачким актом и статутом банке.

Послове из става 1. тачка 10) овог члана банка може обављати уз претходну сагласност Народне банке Србије.

Ближе услове и начин давања и одузимања сагласности из става 2. овог члана прописује Народна банка Србије.

Послови које може обављати само банка

Члан 5.

Нико осим банке не може се бавити примањем депозита.

Нико осим банке не може се бавити давањем кредита и издавањем платних картица, осим ако је за то овлашћен законом.

Пословно име банке и неовлашћено коришћење речи „банка“

Члан 6.

Банка у свом пословном имену мора имати реч „банка“.

Нико осим банке не може у свом пословном имену имати, односно у обављању своје делатности употребити, односно користити реч „банка“ или изведеницу од те речи.

Забрана повреде конкуренције

Члан 7.

На конкуренцију банака на финансијском тржишту примењује се закон којим се уређује заштита конкуренције.

Сарадња у вези с контролном функцијом и реструктурирањем

Члан 8.

Народна банка Србије сарађује с домаћим и страним регулаторним телима, односно телима надлежним за реструктурирање, ради вршења и унапређивања своје контролне функције, као и обављања послова који се односе на реструктурирање банака и других послова утврђених овим законом.

Народна банка Србије с телима из става 1. овог члана може закључивати споразуме за потребе сарадње и размене података (информација) у вези са обављањем послова из тог става.

Народна банка Србије с телима из става 1. овог члана може размењивати податке (информације) прибављене у вршењу своје контролне функције, обављању послова у вези с реструктурирањем банака, као и других послова утврђених овим законом, ако је обавеза чувања тајних података која важи за та тела једнака обавези утврђеној чланом 9б овог закона или строжа од ње.

Народна банка Србије може доставити податке (информације) прибављене од тела из става 1. овог члана другим домаћим и страним регулаторним телима, односно телима надлежним за реструктурирање и другим надлежним органима, на њихов захтев и уз претходну сагласност тела од којих је те податке (информације) прибавила, при чему се ти подаци (информације) могу размењивати само за сврхе одређене том сагласношћу, осим ако законом није друкчије утврђено.

Народна банка Србије може преко страног тела надлежног за реструктурирање спроводити мере из поступка реструктурирања утврђеног овим законом, а може и предузимати мере ради спровођења поступка реструктурирања који је покренуло страно тело надлежно за реструктурирање – у складу с међународним уговором који је Република Србија закључила с државом порекла тог тела.

Управни поступак

Члан 9.

Народна банка Србије, у поступку утврђеном овим законом, врши контролу бонитета и законитости пословања банака, спроводи реструктурирање банке и, на основу надлежности утврђених овим законом, решава о правима, обавезама и правним интересима лица.

На поступак из става 1. овог члана сходно се примењују одредбе закона којим се уређује општи управни поступак, ако овим законом није друкчије уређено.

У поступку из става 1. овог члана Народна банка Србије одлучује решењем.

Решење из става 3. овог члана је коначно.

Против решења из става 3. овог члана може се водити управни спор, али тужба против овог решења не може спречити ни одложити његово извршење.

У управном спору против решења из става 3. овог члана суд не може решити управну ствар за чије је решавање овим законом утврђена надлежност Народне банке Србије.

Тужбом против решења о одузимању банци дозволе за рад, решења којим се врши отпис и конверзија капитала и решења које је Народна банка Србије донела у поступку реструктурирања банке могу се тражити само утврђење незаконитости и поништај тог решења, као и накнада штете ако се не тражи у посебном поступку.

Ако суд поништи решење из става 7. овог члана – трећа лица задржавају права и обавезе које су стекла на основу поништеног решења, а права тужиоца ограничавају се на накнаду штете која му је причињена извршењем тог решења.

Достављањем банци решења, записника и других аката, као и обавештења, захтева и других писмена Народне банке Србије који су у вези с вршењем контроле и реструктурирањем банке – сматра се да су они достављени и члановима органа управљања банке и не може се доказивати супротно.

Народна банка Србије може прописати обавезу банака да обезбеде услове за пријем решења, записника и других аката, као и обавештења, захтева и других писмена Народне банке Србије у облику електронских докумената.

Одговорност за штету насталу вршењем дужности утврђених овим законом

Члан 9а

Народна банка Србије, запослени у Народној банци Србије, лица која је Народна банка Србије именовала за привремене управнике или посебне управнике, као и друга лица која по решењу Народне банке Србије или на основу овог закона у поступку контроле или реструктурирања банке врше дужности утврђене овим законом – не одговарају за штету која настане вршењем тих дужности, осим ако се докаже да нису поступали у доброј вери.

Лица из става 1. овог члана не могу одговарати за штету из тог става ни након престанка радног односа у Народној банци Србије, односно престанка вршења дужности.

Народна банка Србије сносиће трошкове заступања запослених у Народној банци Србије у судским и управним поступцима покренутим у вези с дужностима које ти запослени обављају на основу овог закона.

Народна банка Србије сносиће трошкове из става 3. овог члана и лицима којима је престао радни однос у Народној банци Србије.

Трошкове заступања привременог управника сносиће банка, трошкове заступања посебног управника сносиће банка у реструктурирању, а трошкове заступања чланова органа управљања или руководиоца правног лица из члана 128н став 1. овог закона ово правно лице.

Ако је у одговарајућем поступку правноснажном одлуком утврђено да су лица из става 1. овог члана причинила штету из тог става намерно или крајњом непажњом, ова лица су дужна да Народној банци Србије, односно банци или правном лицу из става 5. овог члана надокнаде трошкове заступања из ст. 3. до 5. овог члана, као и износ исплаћене штете у складу са законом.

Тајност података

Члан 9б

Подаци који се односе на контролу бонитета и законитости пословања банке и на реструктурирање банке, као и документи који садрже такве податке, а које запослени у Народној банци Србије, агенцији надлежној за осигурање депозита (у даљем тексту: Агенција), министарству надлежном за послове финансија или банци и друга лица на било који начин сазнају у обављању послова у вези са овом контролом, односно реструктурирањем – одређују се и штите

се као тајни подаци са ознаком степена тајности „СТРОГО ПОВЕРЉИВО“, „ПОВЕРЉИВО“ или „ИНТЕРНО“, у складу са законом којим се уређује тајност података.

Лица из става 1. овог члана дужна су да чувају податке и документе из тог става као тајне податке, односно не могу их учинити доступним трећим лицима, осим у случајевима прописаним законом.

Обавеза чувања тајне за лица из става 1. овог члана не престаје ни након престанка радног односа, односно ангажовања, као ни након престанка другог својства на основу ког су ова лица остварила приступ подацима из тог става.

Изузетно од става 2. овог члана, Народна банка Србије може податке и документе из тог става учинити доступним домаћим и страним регулаторним, односно телима надлежним за реструктурирање и другим надлежним телима, под условом да их та тела користе искључиво у сврхе за које су прибављени.

Народна банка Србије као тајни податак одређује податак од интереса за Републику Србију чијим би откривањем неовлашћеном лицу настала штета и за који је, у поступку одређивања података као тајних, утврдила да је потреба заштите интереса Републике Србије претежнија од интереса за слободан приступ информацијама од јавног значаја. Подносиоцу захтева за остваривање права на приступ информацијама од јавног значаја Народна банка Србије омогућиће приступ подацима и документима из става 1. овог члана ако подносилац захтева докаже да одавање тих података и докумената не би могло проузроковати наступање тешких правних или других последица по интересе Републике Србије заштићене законом, као и да интерес за приступ информацијама од јавног значаја претеже над потребом заштите интереса Републике Србије.

Објављивање података из става 1. овог члана изражених у збирном облику, тако да се на основу њих не може утврдити идентитет појединачних банака, односно физичких и правних лица – не сматра се повредом обавезе чувања тајности података.

Глава II

ОСНИВАЊЕ БАНКЕ

Одељак 1.

Правна форма, оснивачи, оснивачки капитал, оснивачки акт и статут

Правна форма

Члан 10.

Банка се оснива као акционарско друштво.

Оснивачи

Члан 11.

Банку могу основати домаћа и страна правна и физичка лица (оснивачи банке).

Оснивачки капитал

Члан 12.

Оснивачи банке обезбеђују средства за оснивачки капитал банке.

Средства из става 1. овог члана могу бити у новчаном и неновчаном облику (ствари и права који су у функцији пословања банке).

Новчани део оснивачког капитала банке не може бити мањи од 10.000.000 евра у динарској противвредности, према званичном средњем курсу на дан уплате.

Оснивачи банке не могу повлачити средства уложена у оснивачки капитал банке.

На процену улога у стварима и правима који су у функцији пословања банке примењују се одредбе закона којим се уређују привредна друштва које се односе на акционарско друштво.

Народна банка Србије може прописати ближе услове и начин обезбеђивања средстава из става 1. овог члана.

Оснивачки акт

Члан 13.

Оснивачки акт банке садржи:

- 1) пословно име и седиште правног лица оснивача банке, односно име и пребивалиште физичког лица оснивача банке;
- 2) пословно име и седиште банке;
- 3) износ укупног оснивачког капитала банке у новчаном и неновчаном облику, као и удео сваког оснивача у том капиталу;
- 4) рок до ког су оснивачи банке дужни да уплате новчана средства, односно да неновчана средства пренесу у оснивачки капитал банке;
- 5) права, обавезе и одговорности оснивача банке;
- 6) број акција банке и њихову номиналну вредност код првог издавања, врсте и класе акција које је банка овлашћена да изда, као и права из акција сваке класе;
- 7) послове које банка обавља;
- 8) начин покрића губитка банке;
- 9) начин решавања спорова међу оснивачима банке;
- 10) права оснивача банке у случају статусних промена банке;
- 11) укупни или процењени износ трошкова у вези са оснивањем банке;
- 12) друге елементе, односно податке.

Народна банка Србије може прописати да оснивачки акт банке садржи и друге обавезне елементе, односно податке.

Статут

Члан 14.

Банка има статут.

Статут банке садржи:

- 1) организацију и начин пословања банке;
- 2) питања о којима одлучује скупштина банке;
- 3) питања о којима одлучују други органи банке, састав и поступак одлучивања ових органа, као и мандат чланова тих органа;
- 4) мере и одговорност органа банке за обезбеђење ликвидности и солвентности банке;
- 5) права, обавезе и одговорност чланова управног и извршног одбора банке и других лица с посебним овлашћењима и одговорностима утврђених статутом банке;
- 6) овлашћење за потписивање и заступање банке;
- 7) начин вршења унутрашње контроле и унутрашње ревизије банке;

8) податке и исправе који се сматрају пословном тајном банке и начин поступања с тим подацима и исправама;

9) друге елементе, односно податке.

Народна банка Србије може прописати да статут банке садржи и друге обавезне елементе, односно податке.

Одељак 2.

Прелиминарно одобрење и дозвола за рад

Прелиминарно одобрење

Члан 15.

Оснивачи банке подносе Народној банци Србије захтев за прелиминарно одобрење за оснивање банке (у даљем тексту: прелиминарно одобрење), уз који достављају:

1) податке о оснивачима банке, износу њихових улога и броју, врсти и номиналном износу акција које стичу;

2) оснивачки акт и предлог статута банке;

3) изјаву да ће новчани део оснивачког капитала уплатити на привремени рачун код Народне банке Србије;

4) изјаву да ће неновчана средства пренети у оснивачки капитал банке;

5) податке о свим лицима која ће имати учешће у банци и о основу тог учешћа;

6) списак имена предложених чланова управног и извршног одбора банке и податке о њиховој квалификацији, искуству и пословној репутацији;

7) предлог пословне политике и стратегије банке за период од три године и план активности за прву годину пословања;

8) предлог стратегије и политика за управљање ризицима и предлог стратегије управљања капиталом банке;

9) доказ да је надлежно регулаторно тело државе порекла одобрило страном банци или другом страном лицу из финансијског сектора учешће у оснивању банке у Републици Србији или доказ да, према прописима те државе, такво одобрење није потребно – ако се банка оснива као зависно друштво стране банке или другог страног лица из финансијског сектора које је предмет контроле, односно надзора тог регулаторног тела;

10) доказе о испуњености услова из члана 94. став 4. овог закона ако је оснивач банке страна банка или страном лице из финансијског сектора које је предмет контроле, односно надзора регулаторног тела државе порекла.

Народна банка Србије може захтевати да јој оснивачи банке доставе и друге податке и документе.

О захтеву из става 1. овог члана Народна банка Србије одлучује у року од 90 дана од дана пријема уредног захтева.

Оснивачи банке дужни су да, најкасније у року од 60 дана од дана добијања прелиминарног одобрења, Народној банци Србије поднесу захтев за издавање дозволе за рад банке.

Ако оснивачи банке захтев из става 4. овог члана не поднесу у року из тог става, прелиминарно одобрење престаје да важи.

Народна банка Србије може прописати ближе услове и начин добијања прелиминарног одобрења.

Члан 16.

Народна банка Србије одбиће захтев из члана 15. став 1. овог закона ако:

- 1) оснивачки акт и предложени статут банке нису у складу са законом и другим прописом;
- 2) *брисана*;
- 3) лице које би стекло учешће у банци не испуњава услове за то стицање;
- 4) предложена пословна политика и стратегија банке, план активности, стратегија и политика за управљање ризицима или стратегија управљања капиталом банке, нису одговарајући;
- 5) власничка и управљачка структура банке не омогућава ефективну контролу бонитета и законитости пословања банке или одговарајућу спољну, односно унутрашњу ревизију у банци;
- 6) структура банкарске групе чији би члан постала банка није транспарентна или не омогућава несметано вршење контроле на консолидованој основи ове групе или одговарајућу спољну, односно унутрашњу ревизију.

Ако у поступку одлучивања по захтеву из члана 15. став 1. овог закона процени да предложени члан управног или извршног одбора банке нема одговарајуће квалификације или искуство, односно пословну репутацију, Народна банка Србије ће о томе обавестити осниваче банке и од њих захтевати да у року који она одреди од дана достављања тог обавештења предложи другог члана управног, односно извршног одбора банке, као и да јој за то лице доставе податке из члана 15. став 1. тачка б) овог закона. Ако оснивачи не поступе по њеном захтеву или ако процени да предложени члан управног или извршног одбора банке нема одговарајуће квалификације или искуство, односно пословну репутацију – Народна банка Србије ће одбити захтев из члана 15. став 1. овог закона.

Члан 17.

Ако се после давања прелиминарног одобрења промене подаци или документи из члана 15. став 1. овог закона, оснивачи банке дужни су да о томе без одлагања обавесте Народну банку Србије.

После пријема обавештења из става 1. овог члана, Народна банка Србије укинуће решење о давању прелиминарног одобрења ако више нису испуњени услови за давање тог одобрења. У случају промене података и докумената из члана 15. став 1. тачка б) овог закона сходно се примењује члан 16. став 2. овог закона.

Оснивачи банке којима је захтев за прелиминарно одобрење одбачен или одбијен или је дато прелиминарно одобрење престало да важи не могу поново поднети овај захтев у року од једне године од дана одбацивања или одбијања тог захтева, односно престанка важења прелиминарног одобрења.

Након добијања прелиминарног одобрења а пре уписа банке у регистар привредних субјеката, оснивачи банке могу, у име банке у оснивању, обављати само послове који се односе на испуњење услова неопходних за добијање дозволе за рад банке и за упис у регистар.

Дозвола за рад

Члан 18.

Дозволу за рад банке Народна банка Србије даје после давања прелиминарног одобрења и подношења захтева за давање ове дозволе.

Уз захтев из става 1. овог члана оснивачи банке достављају:

- 1) доказ о уплати новчаног дела оснивачког капитала, као и доказ о преносу неновчаних средстава у оснивачки капитал банке и изјаву о пореклу тих средстава;

2) доказе о томе да су обезбедили: одговарајући пословни простор и набавили и припремили опрему за несметано пословање банке, да тај простор испуњава законом утврђене услове што се тиче техничке опремљености, заштите на раду и заштите и унапређења животне средине, као и да тај простор и та опрема омогућавају приступ свим релевантним подацима и информацијама потребним за вршење контролне функције Народне банке Србије;

3) доказ о томе да су ангажовали спољног ревизора банке са листе из члана 52. став 3. овог закона;

4) податке о организационој структури и кадровској оспособљености банке.

О захтеву из става 1. овог члана Народна банка Србије одлучује у року од 30 дана од дана пријема уредног захтева.

Решење о издавању дозволе за рад банке објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије“.

Ако Народна банка Србије одбаци или одбије захтев из става 1. овог члана, лице које је поднело тај захтев не може поднети захтев за прелиминарно одобрење у року од годину дана од дана одбацивања или одбијања захтева из тог става.

Народна банка Србије може ближе уредити садржину доказа и података из става 2. овог члана.

(Наслов брисан)

Члан 18а

(брисан)

Одељак 3.

Оснивачка скупштина и регистрација

Оснивачка скупштина

Члан 19.

Оснивачка скупштина банке одржава се после пријема решења Народне банке Србије о давању дозволе за рад банке, и то најкасније у року од 30 дана од дана његовог пријема.

Оснивачку скупштину чине оснивачи банке.

Оснивачи банке право гласа на оснивачкој скупштини остварују сразмерно висини свог улога.

На оснивачкој скупштини се, и то двотрећинском већином гласова оснивача банке, доноси статут банке, бирају председник и чланови управног и извршног одбора банке, усвајају програм активности банке за период од три године и пословна политика банке и доноси одлука о првом издавању акција.

Оснивачи банке дужни су да акте усвојене на оснивачкој скупштини доставе на сагласност Народној банци Србије у року од пет дана од дана њиховог усвајања.

Народна банка Србије одлучује о давању сагласности из става 5. овог члана у року од 60 дана од дана пријема аката из тог става.

Регистрација

Члан 20.

Оснивачи банке дужни су да пријаву за упис банке у регистар привредних субјеката поднесу у року од 30 дана од дана добијања сагласности из члана 19. став 5. овог закона.

Уз пријаву из става 1. овог члана подноси се решење Народне банке Србије о давању дозволе за рад банке и сагласност из тог става.

Банка стиче својство правног лица моментом уписа у регистар привредних субјеката.

Оснивачи банке дужни су да решење о упису у регистар привредних субјеката доставе Народној банци Србије у року од пет дана од дана пријема тог решења.

Ако се у поступку утврђеном законом којим се уређује регистрација привредних субјеката утврди ништавост регистрације оснивања банке, ова ништавост нема правно дејство на правне послове те банке са савесним трећим лицима.

Ако се утврди ништавост регистрације оснивања банке, акционари банке постају солидарно одговорни за намирење потраживања поверилаца те банке.

Глава III

ПОСЛОВАЊЕ БАНКЕ

Одељак 1.

Капитал банке

Износ и облик капитала

Члан 21.

Банка је дужна да одржава прописани износ капитала ради стабилног и сигурног пословања, односно ради испуњења обавеза према повериоцима.

Капитал банке састоји се од основног и допунског капитала, као и других облика капитала које пропише Народна банка Србије.

Народна банка Србије прописује начин израчунавања капитала и адекватности капитала банке, као и услове и начин добијања сагласности за израчунавање капитала и адекватности капитала банке.

Минимални износ капитала

Члан 22.

Банка је дужна да у свом пословању обезбеди да капитал банке увек буде у висини која није мања од динарске противвредности 10.000.000 евра према званичном средњем курсу.

Показатељ адекватности капитала

Члан 23.

Банка је дужна да, ради стабилног и сигурног пословања, односно ради испуњења обавеза према повериоцима, показатељ адекватности капитала одржава на прописаном нивоу.

Показатељ адекватности капитала представља однос између капитала и ризичне активе банке.

Народна банка Србије може решењем банци одредити и показатељ адекватности капитала већи од прописаног ако се на основу врсте и степена ризика и пословних активности банке утврди да је то потребно ради стабилног и сигурног пословања банке, односно ради испуњења њених обавеза према повериоцима.

Ако је потребно да банка показатељ адекватности капитала усклади с показатељем који је одредила Народна банка Србије – решењем из става 3. овог члана утврђује се и рок у којем је банка дужна да изврши ово усклађивање и о томе обавести Народну банку Србије.

Народна банка Србије прописује критеријуме за одређивање показатеља адекватности капитала из става 3. овог члана.

Ризична актива

Члан 24.

Ризична актива банке представља збир:

- 1) укупне активе пондерисане кредитним ризиком и
- 2) капиталних захтева за тржишне ризике и капиталног захтева за оперативни ризик, помножених реципрочном вредношћу показатеља адекватности капитала.

Народна банка Србије прописује ближе услове и начин израчунавања ризичне активе из става 1. овог члана, приступе које банка може користити за израчунавање те активе, укључујући и приступе које банка може користити само ако за то добије претходну сагласност Народне банке Србије, као и ближе услове за добијање те сагласности.

Када је за коришћење приступа из става 2. овог члана прописана претходна сагласност Народне банке Србије, о захтеву за давање те сагласности Народна банка Србије одлучује у року од шест месеци од дана достављања уредног захтева.

Народна банка Србије даје сагласност за подобност кредитних рејтинга које додељује агенција за рејтинг ради израчунавања активе банке пондерисане кредитним ризиком и прописује ближе услове и начин давања те сагласности.

Расподела добити

Члан 25.

Банка не може расподелу добити вршити исплатом дивиденди својим акционарима или исплатом учешћа у добити, односно других давања из добити банке члановима органа управљања и запосленима у банци ако:

- 1) своју ликвидност не одржава у складу с прописима Народне банке Србије;
- 2) због те расподеле не би могла да одржава своју ликвидност у складу с прописима Народне банке Србије;
- 3) није отклонила слабости и недостатке које јој је наложила Народна банка Србије у вези с неправилним исказивањем пословних промена и других догађаја, а који могу утицати на биланс успеха банке;
- 4) није поступила у складу с налозима за отклањање неправилности;
- 5) Народна банка Србије то одреди својом корективном мером.

Лицима из става 1. овог члана банка не може исплаћивати аконтације које се односе на расподелу добити из тог става.

Ако укупан износ исплата из става 1. овог члана прелази 10% капитала банке или биланс успеха банке исказује губитак у текућем или претходном тромесечју, односно за пословну годину до тог датума, банка расподелу ових исплата може вршити само уз претходно одобрење Народне банке Србије.

Стицање сопствених акција

Члан 26.

Банка не може стицати сопствене акције, осим ако су их акционари банке понудили у секундарној продаји а продајом тих акција другим лицима нанела би се знатна штета акционарима банке.

Стицање акција из става 1. овог члана врши се из средстава која потичу из добити банке.

Стицање акција из става 1. овог члана не може се спровести без претходне сагласности Народне банке Србије.

Уз образложени захтев за давање сагласности из става 3. овог члана, банка је дужна да Народној банци Србије достави и податке о условима под којима се стичу сопствене акције.

О захтеву из става 4. овог члана Народна банка Србије одлучује у року од 30 дана од дана пријема уредног захтева.

Правни посао стицања сопствених акција без сагласности Народне банке Србије ништав је.

Банка је дужна да сопствене акције отуђи у року од једне године од дана њиховог стицања, а ако то не учини, дужна је да их повуче и поништи на терет свог акционарског капитала.

Одредба става 7. овог члана примењује се и на стицање сопствених акција по основу наслеђивања, правног следбеништва или другог стицања независног од воље банке.

Народна банка Србије може прописати ближе услове и начин давања сагласности из става 3. овог члана.

Недозвољени послови ради стицања акција банке

Члан 27.

Правни посао чији је предмет давање кредита, аванса, јемства или гаранције банке ради директног или индиректног стицања акција те банке, лица које у њој има учешће или подређеног друштва те банке, као и стицање тих акција средствима обезбеђеним на овај начин ништави су.

Одељак 2.

Управљање ризицима

Начин управљања ризицима

Члан 28.

Банка идентификује, мери и процењује ризике којима је изложена у свом пословању и управља тим ризицима.

Банка је дужна да образује посебну организациону јединицу у чијем је делокругу управљање ризицима.

Банка је дужна да обезбеди функционалну и организациону одвојеност активности управљања ризицима и редовних пословних активности банке.

Управљање ризицима усклађује се с величином и организационом структуром банке, обимом њене активности и врстама послова које банка обавља.

Банка својим актима прописује стратегију и политике за управљање ризицима, стратегију управљања капиталом, процедуре за идентификовање, мерење и процену ризика, као и управљање ризицима, у складу с прописима, стандардима и правилима струке.

Акти из става 5. овог члана садрже:

- 1) процедуре за идентификовање, мерење и процену ризика;
- 2) процедуре за управљање ризицима;
- 3) процедуре којима се обезбеђује контрола и доследна примена свих унутрашњих аката банке у вези са управљањем ризицима;
- 4) процедуре за редовно извештавање органа банке и регулаторног тела о управљању ризицима.

Народна банка Србије може прописати ближе услове и начин идентификације, мерења и процене ризика из става 1. овог члана, као и управљања тим ризицима.

Врсте ризика

Члан 29.

Актами из члана 28. овог закона обухватају се све врсте ризика којима је банка изложена у свом пословању, а нарочито:

- 1) ризик ликвидности;
- 2) кредитни ризик;
- 3) каматни и девизни ризик и остали тржишни ризици;
- 4) ризици изложености банке према једном лицу или групи повезаних лица;
- 5) ризици улагања банке у друга правна лица и у основна средства и инвестиционе некретнине банке;
- 6) ризици који се односе на земљу порекла лица према коме је банка изложена;
- 7) оперативни ризик, укључујући и правни ризик, као и ризик неодговарајућег управљања информационим и другим технологијама значајним за пословање банке.

Ризик ликвидности

Члан 30.

Ризик ликвидности је ризик могућности настанка негативних ефеката на финансијски резултат и капитал банке услед неспособности те банке да испуњава своје доспеле обавезе.

Банка својом имовином и обавезама управља на начин који јој омогућава да у сваком тренутку испуни своје доспеле обавезе (ликвидност) и да трајно испуњава све своје обавезе (солвентност).

Ради ефикасног управљања ризиком ликвидности, надлежни орган банке усваја и спроводи политику управљања ликвидношћу, која обухвата планирање прилива и одлива новчаних средстава, праћење ликвидности и доношење одговарајућих мера за спречавање или отклањање узрока неликвидности.

Народна банка Србије прописује начин утврђивања и нивое ликвидности банке, укључујући и критично низак ниво ликвидности.

Кредитни ризик

Члан 31.

Кредитни ризик је ризик могућности настанка негативних ефеката на финансијски резултат и капитал банке услед неизвршавања обавеза дужника према банци.

Банка је дужна да кредитни ризик идентификује, мери и процењује према кредитној способности дужника и његовој уредности у извршавању обавеза према банци, као и према квалитету инструмената обезбеђења потраживања банке.

Ради адекватног и ефикасног управљања кредитним ризиком, банка је дужна да, у складу с прописима Народне банке Србије и својим актима, обрачунава и издваја резерве за процењене губитке који могу настати по основу билансне активе и ванбилансних ставки банке.

Банка је дужна да својим унутрашњим актима пропише посебне политике и процедуре за идентификовање лоше активе и управљање том активом, као и за редовно извештавање органа банке о квалитету кредитног портфолија.

Народна банка Србије може прописати ближе услове и начин поступања банке у вези с праћењем квалитета инструмената обезбеђења из става 2. овог члана и праћењем квалитета рада лица која врше процену тих инструмената, те случајеве у којима је банка дужна да отпише билансну активу и ванбилансне ставке одређеног степена наплативости, а може ближе уредити и садржај политика из става 4. овог члана.

Каматни и девизни ризик и други тржишни ризици

Члан 32.

Каматни ризик је ризик могућности настанка негативних ефеката на финансијски резултат и капитал банке услед промена каматних стопа.

Девизни ризик је ризик могућности настанка негативних ефеката на финансијски резултат и капитал банке услед промене девизног курса.

Банка је дужна да обим и структуру своје имовине и обавеза усклади на начин који омогућује ефикасно управљање тржишним ризицима.

Банка је дужна да својим унутрашњим актима пропише посебне политике и процедуре за идентификовање тржишних ризика и управљање овим ризицима, као и за редовно извештавање органа банке о врстама и нивоу тих ризика.

Ризици изложености банке

Члан 33.

Изложеност банке према једном лицу је укупан износ потраживања и ванбилансних ставки који се односе на то лице или групу повезаних лица (кредити, улагања у дужничке хартије од вредности, власнички улози и учешћа, издате гаранције и авали и сл.).

Велика изложеност банке према једном лицу или групи повезаних лица је изложеност која износи најмање 10% капитала банке.

Изложеност банке према једном лицу или групи повезаних лица не сме прећи 25% капитала банке.

Народна банка Србије прописује ближе услове и начин обрачуна великих изложености, а може прописати и највећи дозвољени збир свих великих изложености банке.

Ризици улагања банке

Члан 34.

Улагање банке у једно лице које није лице у финансијском сектору не сме прећи 10% капитала банке.

Укупна улагања банке у лица која нису лица у финансијском сектору, као и у основна средства и инвестиционе некретнине банке не смеју прећи 60% капитала банке.

Улагањима из става 2. овог члана није обухваћено стицање акција ради њихове даље продаје у року од шест месеци од дана стицања тих акција.

Оперативни ризик

Члан 35.

Оперативни ризик је ризик могућности настанка негативних ефеката на финансијски резултат и капитал банке услед пропуста у раду запослених, неодговарајућих унутрашњих процедура и процеса, неадекватног управљања информационим и другим системима, као и услед непредвидивих екстерних догађаја.

Члан 36.

Народна банка Србије прописује критеријуме за идентификовање, мерење и процену ризика, као и за управљање ризицима, укључујући и:

- 1) начин израчунавања појединачних показатеља пословања банке у вези са управљањем ризицима и ограничења која се односе на те ризике;
- 2) начин, форму и рокове извештавања банке о показатељима из тачке 1) овог става.

Обавеза израде плана опоравка

Члан 36а

Банка је дужна да изради и Народној банци Србије достави план опоравка којим су предвиђене мере које ће банка применити у случају знатног погоршања њеног финансијског стања, нарочито када је поткапитализована, ради поновног успостављања њеног одрживог пословања и одговарајућег финансијског положаја.

Банка је дужна да план опоравка ажурира најмање једном годишње, а на захтев Народне банке Србије и чешће.

Банка је дужна да план опоравка ажурира и у случају промене правне или организационе структуре банке, промене у њеном пословању или промене њеног финансијског положаја, када те промене имају материјални значај, као и у случају других промена које утичу на садржину плана опоравка и могућност његове примене.

Народна банка Србије ближе прописује начин и рокове достављања плана опоравка и ажурираног плана опоравка.

Садржај плана опоравка

Члан 36б

Банка је дужна да планом опоравка утврди различите могућности (опције) за опоравак и мере које би се примениле у оквиру сваке од ових могућности, као и да обезбеди одговарајуће услове и процедуре за благовремено предузимање активности за њен опоравак.

Банка је дужна да активности и мере за опоравак утврди и на основу предвиђања различитих ситуација у којима би могли наступити озбиљни макроекономски и финансијски поремећаји значајни за пословање те банке, укључујући системске догађаје и поремећаје који се односе на пословање одређених лица или групе друштва.

План опоравка садржи опис скупа различитих активности и мера за опоравак које ће банка предузети у вези с капиталом и ликвидношћу, предвиђене рокове за спровођење појединих елемената овог плана и идентификацију критичних функција, као и друге елементе и податке које пропише Народна банка Србије.

Мере из става 1. овог члана које се могу утврдити планом опоравка обухватају нарочито промене чланова органа управљања и других лица на руководећем положају у банци, промене у подели дужности и одговорности запослених, затварање једне или више организационих јединица, измене пословних активности и услуга банке, обезбеђивање додатног капитала, конверзију одговарајућих елемената капитала у акције или друге власничке инструменте и др.

Ако банка планира да за опоравак користи кредите за ликвидност или друге олакшице које банкама, у складу с прописима, може одобрити Народна банка Србије, план опоравка садржи и анализу о томе када, како и под којим условима ће банка поднети захтев за коришћење тог кредита или олакшице, као и која ће адекватна средства обезбеђења у том случају пружити Народној банци Србије.

План опоравка садржи и мере које ће банка предузети када су испуњени услови за рану интервенцију из члана 113. овог закона.

Коришћење ванредне финансијске подршке из буџетских и других јавних средстава (у даљем тексту: ванредна финансијска подршка) не може бити утврђено као мера за опоравак, нити се план опоравка на било који други начин може заснивати на претпоставци коришћења ове мере.

Народна банка Србије ближе прописује садржину плана опоравка.

Оцена плана опоравка

Члан 36в

Народна банка Србије, у року од шест месеци од дана достављања плана опоравка, оцењује да ли тај план испуњава услове из члана 36б овог закона, а нарочито:

1) да ли је вероватно да би спровођење плана опоравка обезбедило одрживо пословање банке и одговарајући финансијски положај, узимајући у обзир припремне мере које је банка већ предузела или планира да предузме;

2) да ли је вероватно да би план опоравка и поједине опције и мере из члана 36б став 1. овог закона могли да се у кратком року ефикасно примене у случајевима финансијских поремећаја (како на системском нивоу, тако и на нивоу појединачне банке), и то тако да примена тог плана не доведе до наступања негативних последица по стабилност финансијског система, узимајући у обзир и ситуацију у којој би и друге банке биле принуђене да примене план опоравка у истом периоду;

3) да ли би активности и мере предложене планом опоравка могле негативно утицати на могућност реструктурирања банке.

При оцени плана опоравка, Народна банка Србије разматра и да ли капитал и извори финансирања банке одговарају величини и организационој структури банке, као и њеном ризичном профилу.

Ако оцени да план опоравка не испуњава услове из ст. 1. и 2. овог члана, да се план опоравка и мере предвиђене тим планом не могу благовремено и ефикасно применити или да план опоравка садржи друге битне недостатке, Народна банка Србије ће писмено обавестити банку о томе и позвати је да достави мишљење у року од 15 дана од дана пријема овог обавештења.

Ако банка не достави мишљење из става 3. овог члана у року из тог става или Народна банка Србије оцени да наводи банке из тог мишљења нису основани – наложиће банци да, у року од два месеца од дана пријема налога, отклони утврђене недостатке и достави јој измењени план опоравка. Народна банка Србије може продужити овај рок за месец дана, на захтев банке, ако постоје оправдани разлози за ово продужење.

Ако оцени да банка измењеним планом опоравка није отклонила утврђене недостатке, Народна банка Србије може наложити банци да у одређеном року, који не може бити дужи од месец дана, на одређени начин измени план опоравка и достави јој тако измењени план.

Ако у складу с налогом из става 4. овог члана банка не достави измењени план опоравка или ако измењеним планом опоравка није отклонила утврђене недостатке, а не може се применити став 5. овог члана – Народна банка Србије наложиће банци да у одређеном року утврди које је промене у свом пословању потребно да спроведе како би се отклонили утврђени недостаци и да о томе обавести Народну банку Србије.

Ако банка не поступи у складу с налогом из ст. 5. или 6. овог члана или ако спровођење промена у пословању које је банка утврдила не може отклонити утврђене недостатке – Народна банка Србије може наложити банци да предузме одговарајуће мере, а нарочито да:

- 1) умањи ризични профил, укључујући ризик ликвидности;
- 2) обезбеди благовремено повећање капитала;
- 3) преиспита пословну политику и стратегију;
- 4) изврши промене у делу пословне политике и стратегије који се односе на финансирање, ради обезбеђивања додатне заштите кључним пословним активностима и критичним функцијама;
- 5) изврши промене у начину управљања;

б) преиспита организациону структуру.

При одређивању мера из става 7. овог члана, Народна банка Србије оцењује значај утврђених недостатака плана опоравка, као и ограничења и последице примене мера и плана опоравка на пословање банке.

Примена плана опоравка

Члан 36г

План опоравка садржи индикаторе на основу којих се утврђује када се одговарајућа мера из овог плана може предузети, при чему банка ипак може, ако је то оправдано околностима у одређеној ситуацији, на основу одлуке управног одбора банке, да предузме мере за опоравак и када на то не указују одређени индикатори из овог плана, односно да не примени мере иако на то указују ови индикатори.

Банка је дужна да на одговарајући начин обезбеди редовно праћење индикатора из става 1. овог члана.

Банка је дужна да без одлагања Народну банку Србије писмено обавести о предузимању мера из плана опоравка, односно о томе да није предузела меру из плана опоравка иако су били испуњени услови за њено предузимање, као и да уз ово обавештење достави одговарајуће образложење.

Народна банка Србије може ближе прописати минималне квантитативне и квалитативне индикаторе из става 1. овог члана.

Пословање с повезаним лицем

Члан 37.

Банка у свом пословању не може лицу повезаном с банком, као ни запосленом у банци, одобрити услове који су повољнији од услова одобрених другим лицима која нису повезана с том банком, односно нису запослена у тој банци.

Правни послови с повезаним лицем

Члан 38.

Правни послови банке с повезаним лицем обухватају послове које банка закључи са овим лицем и лицем које је повезано с повезаним лицем те банке.

Банка правни посао с повезаним лицем може закључити након добијања писменог одобрења управног одбора банке.

Одобрење из става 2. овог члана није обавезно у случају:

- 1) полагања депозита повезаних лица;
- 2) давања кредита обезбеђеног повезаним депозитом повезаног лица;
- 3) давања кредита обезбеђеног дужничким хартијама од вредности Републике Србије или Народне банке Србије, односно дужничким хартијама од вредности лица чији рејтинг, према оцени признатих међународних рејтинг агенција, није испод „А“.

Члан управног одбора банке не сме учествовати у разматрању или одобравању било ког правног посла између њега и банке, између банке и било ког члана његове породице и између банке и правног лица у коме он или било који члан његове породице учествује у управљању или руковођењу, или у коме има знатно или контролно учешће.

Правне радње у корист повезаних лица и лица која су повезана с повезаним лицима, банка може предузимати након добијања писменог одобрења управног одбора банке.

Забрана давања кредита акционарима

Члан 39.

Банка не може одобравати кредите својим акционарима пре истека рока од једне године од дана када је почела да послује.

Ништавост правних послова

Члан 40.

Правни посао који банка закључи супротно условима прописаним чл. од 37. до 39. овог закона ништав је.

Одељак 3.

Однос банке с клијентима

Заштита клијената

Члан 41.

Клијент банке, у смислу овог закона, је било које лице које користи или је користило услуге банке или лице које се обратило банци ради коришћења услуга и које је банка као такво идентификовала.

Клијент банке има право приступа свим подацима који му према овом закону морају бити доступни, а банка је дужна да му на захтев обезбеди овај приступ.

Банка слободно одлучује о избору клијента.

Народна банка Србије може прописати ближе услове и начин остваривања права из става 2. овог члана.

Објављивање општих услова пословања

Члан 42.

Банка је дужна да опште услове пословања, као и њихове измене и допуне, истакне у својим пословним просторијама на видном месту, и то најкасније 15 дана пре њихове примене.

Примена општих услова пословања обезбеђује се писменим уговором закљученим између банке и клијента.

Клијент може од банке да тражи одговарајућа објашњења и инструкције који се односе на примену општих услова пословања.

Општим условима пословања, у смислу овог закона, сматра се сваки документ који садржи стандардне услове пословања применљиве на све клијенте банке, опште услове за успостављање односа између клијената и банке, поступак комуникације између клијената и банке и опште услове за обављање трансакција између клијената и банке.

Народна банка Србије може прописати ближе услове и начин објављивања и примене општих услова пословања банке.

Јединствен начин обрачуна и објављивања трошкова, камата и накнада банкарских услуга

Члан 43.

Народна банка Србије може прописати јединствени начин обрачуна и објављивања трошкова, камата и накнада банкарских услуга, и то нарочито по основу депозитних и кредитних послова.

Обавештавање клијената

Члан 44.

Банка је дужна да клијенту, на његов захтев, обезбеди информације о стању његовог кредита, односно депозитног рачуна, као и друге информације из пословног односа клијента и банке.

Банка на својој Интернет презентацији објављује податке о именима лица која имају учешће у тој банци, односно која су чланови њеног управног и извршног одбора, као и податке о својству тих лица.

Народна банка Србије може прописати ближе услове и начин обавештавања клијената банке.

Приговор клијената

Члан 45.

Ако клијент сматра да се банка не придржава обавеза из закљученог уговора, приговор на поступак банке може упутити руководиоцу организационе јединице банке у чијем је делокругу унутрашња ревизија, надлежној организационој јединици или надлежном органу банке.

Банка је дужна да подносиоцу приговора из става 1. овог члана одговори у разумном року.

Народна банка Србије овлашћена је да, у оквиру своје контролне функције, проверава да ли се банка придржава добрих пословних обичаја, објављених општих услова пословања и одредаба уговора закључених с клијентима.

Народна банка Србије може прописати ближе услове и начин поступања банке по приговору клијената.

Одељак 4.

Тајност података

Банкарска тајна

Члан 46.

Банкарска тајна је пословна тајна.

Банкарском тајном сматрају се:

- 1) подаци који су познати банци а односе се на личне податке, финансијско стање и трансакције, као и на власништво или пословне везе клијената те или друге банке;
- 2) подаци о стању и промету на индивидуалним депозитним рачунима;
- 3) други подаци до којих банка дође у пословању с клијентима.

Банкарском тајном не сматрају се:

- 1) јавни подаци и подаци који су заинтересованим лицима са оправданим интересом доступни из других извора;
- 2) консолидовани подаци на основу којих се не открива идентитет појединачног клијента;
- 3) подаци о акционарима банке и висини њиховог учешћа у акционарском капиталу банке, као и подаци о другим лицима са учешћем у банци и подаци о том учешћу, без обзира на то да ли су они клијенти банке;
- 4) подаци који се односе на уредност испуњавања обавеза клијента према банци.

Обавеза чувања банкарске тајне

Члан 47.

Банка и чланови њених органа, акционари и запослени у банци, као и спољни ревизор банке и друга лица која због природе посла који обављају имају приступ подацима из члана 46. став 2.

овог закона, не могу те податке саопштавати трећим лицима ни користити их противно интересу банке и њених клијената, нити могу трећим лицима омогућити приступ тим подацима.

Обавеза чувања банкарске тајне за лица из става 1. овог члана не престаје ни после престанка статуса на основу ког су остварили приступ подацима из тог става.

Банка може податке о клијенту који се сматрају банкарском тајном саопштити трећим лицима само уз писмено одобрење тог клијента, осим ако овим или другим законом није друкчије прописано.

Изузеци од обавезе чувања банкарске тајне

Члан 48.

Обавеза чувања банкарске тајне не постоји ако се подаци саопштавају:

- 1) на основу одлуке или захтева надлежног суда;
- 2) за потребе министарства надлежног за унутрашње послове, органа надлежног за борбу против организованог криминала и органа надлежног за спречавање прања новца, у складу с прописима;
- 3) у вези са имовинским поступком, а на основу захтева староца имовине или конзуларних представништава страних држава, после подношења писмених докумената којима се доказује оправдани интерес ових лица;
- 4) у вези са извршењем надлежног органа на имовини клијента банке;
- 5) регулаторним телима у Републици Србији ради обављања послова из њихове надлежности;
- 6) лицу које су банке основале ради прикупљања података о укупном износу, врсти и ажурности у испуњавању обавеза физичких и правних лица клијената банака;
- 7) надлежном органу у вези с вршењем контроле обављања платног промета код правних и физичких лица која обављају делатност, у складу с прописима којима се уређује платни промет;
- 8) пореској управи, у складу с прописима којима се уређују послови из њене надлежности;
- 9) органу надлежном за контролу девизног пословања;
- 10) на захтев организације за осигурање депозита, у складу са законом којим се уређује осигурање депозита;
- 11) страном регулаторном телу под условима предвиђеним споразумом о сарадњи закљученим између тог тела и Народне банке Србије.

Изузетно од одредаба става 1. овог члана, банка има право да податке који представљају банкарску тајну саопшти истражном судији, јавном тужиоцу и судовима, односно другим органима који врше јавноправна овлашћења искључиво ради заштите својих права, у складу са законом.

Поступање с подацима који представљају банкарску тајну

Члан 49.

Народна банка Србије, судови и други органи који врше јавноправна овлашћења могу податке до којих су дошли у складу с чланом 47. овог закона користити искључиво у сврху за коју су прибављени и не могу их саопштавати трећим лицима нити тим лицима омогућити да сазнају и користе ове податке, осим у случајевима предвиђеним законом.

Одредбе става 1. овог члана сходно се примењују и на лица која су запослена, односно која су била запослена у органима из тог става.

Одељак 5.

Финансијска евиденција, извештавање и објављивање података и информација

Финансијска евиденција

Члан 50.

Банка је дужна да води пословне књиге и рачуноводствену евиденцију и да годишње финансијске извештаје, који истинито и објективно одражавају њено пословање и финансијско стање, припрема са садржајем и у облику који су утврђени законом којим се уређује рачуноводство, овим законом и прописима Народне банке Србије.

Банка је дужна да при састављању годишњих финансијских извештаја примењује међународне стандарде финансијског извештавања од дана који је надлежно међународно тело одредило као дан почетка њихове примене.

Извештавање Народне банке Србије

Члан 51.

Банка је дужна да, ради процене финансијског стања банке и њених подређених друштава на појединачној и консолидованој основи, припреми и Народној банци Србије поднесе извештаје који се односе на управљање банком, као и на пословање организационих структура, планиране пословне активности, ликвидност, солвентност и профитабилност банке и њених подређених друштава.

Народна банка Србије прописује садржину и облик извештаја из става 1. овог члана, као и начин и рокове њиховог достављања.

Објављивање података и информација банке

Члан 51а.

Банка је дужна да објављује податке о стратегији и политикама управљања ризицима банке, капиталу банке, адекватности капитала банке, као и друге податке, односно информације, у складу са прописима Народне банке Србије.

Банка није дужна да објављује податке и информације који нису материјално значајни, затим податке и информације чије би објављивање у јавности могло негативно да утиче на конкурентски положај те банке на тржишту, као и податке и информације који представљају банкарску тајну у смислу овог закона.

Народна банка Србије ближе прописује садржај података односно информација из овог члана, као и услове, начин и рокове за њихово објављивање.

Одељак 6.

Спољна ревизија

Именовање спољног ревизора

Члан 52.

Ради обављања годишње ревизије својих финансијских извештаја, банка, банкарска група и банкарски холдинг годишње ангажују спољног ревизора (предузеће за ревизију).

О именовању спољног ревизора банка или банкарски холдинг обавештавају Народну банку Србије у року од 15 дана од дана тог именовања.

Народна банка Србије утврђује и објављује листу спољних ревизора који могу вршити ревизију из става 1. овог члана, на основу критеријума које пропише.

Члан 53.

Банка не може именовати спољног ревизора чији је приход од ревизије те банке у претходној години већи од половине његових укупних прихода.

Спољни ревизор може код банке обављати највише пет узастопних ревизија редовних годишњих финансијских извештаја.

Спољни ревизор не може у истој години обављати и ревизију финансијских извештаја банке и пружати јој консултантске услуге, нити ревизију може вршити за пословну годину у којој јој је пружао те услуге.

Члан 54.

Лице које руководи ревизијом банке и потписује извештај спољног ревизора мора имати највише професионално звање у области ревизије, према закону којим се уређује ревизија, три године искуства у обављању послова ревизије банака и мора бити независно од банке.

Лице из става 1. овог члана не сматра се независним од банке ако је оно или предузеће за ревизију у коме је то лице ангажовано, или руководилац тог предузећа – у текућој години и у две претходне пословне године, као и за време обављања ревизије:

- 1) било лице повезано с банком или било којим чланом банкарске групе;
- 2) било пословни партнер банке или било ког члана банкарске групе;
- 3) било лице које има директно или индиректно власништво у банци или члану банкарске групе;
- 4) било ликвидациони или стечајни управник члана банкарске групе;
- 5) било уговорна страна у уговорном односу с лицем које би могло негативно утицати на његову непристрасност и независност.

Ревизија на консолидованој основи

Члан 55.

Годишња ревизија финансијских извештаја банкарских група мора се спроводити на консолидованој основи.

Свако подређено друштво банке или банкарског холдинга обавезно је да обезбеди спољну ревизију својих појединачних годишњих финансијских извештаја.

Ревизију из става 1. овог члана врши спољни ревизор, кога именује највише матично друштво банкарске групе.

Уз сагласност Народне банке Србије, подређено друштво које није банка не мора бити укључено у ревизију из става 1. овог члана ако је:

- 1) његов капитал, према билансу стања, мањи од 5% укупног капитала банке, односно банкарског холдинга;
- 2) током претходне пословне године остварило мање од 5% прихода банке, односно банкарског холдинга.

Уз сагласност или на захтев Народне банке Србије, подређено друштво које није банка не мора бити укључено у ревизију банкарске групе ако би то, према мишљењу Народне банке Србије, допринело објективном сагледавању финансијског стања те групе.

Народна банка Србије може прописати ближе услове и начин вршења ревизије из става 1. овог члана.

Извештај спољног ревизора

Члан 56.

Спољни ревизор сачињава извештај и даје мишљење о томе да ли су годишњи финансијски извештаји банке сачињени у складу са међународним стандардима финансијског извештавања, односно међународним рачуноводственим стандардима, законом којим се уређује рачуноводство и прописима Народне банке Србије и да ли истинито и објективно приказују финансијски положај банке, резултате пословања и новчане токове за ту годину по свим материјално значајним питањима.

Спољни ревизор даје управном и извршном одбору банке, као и Народној банци Србије, оцену ефикасности функционисања унутрашње ревизије, система управљања ризицима и система унутрашњих контрола.

Народна банка Србије прописује минималан обим и садржај извештаја из става 1. овог члана, односно оцене из става 2. овог члана.

Народна банка Србије може од спољног ревизора захтевати и додатна обавештења у вези са извршеном ревизијом.

Ревизија код статусних промена

Члан 57.

Банка која је основана спајањем дужна је да Народној банци Србије достави мишљење спољног ревизора о истинитости и објективности свог почетног биланса стања на уговорени датум спајања у року од 60 дана од дана уписа те банке у регистар привредних субјеката.

Банка којој се припаја друга банка дужна је да ангажује спољног ревизора ради обављања ревизије својих финансијских извештаја са стањем на уговорени датум припајања.

Извештај спољног ревизора о обављеној ревизији из става 2. овог члана банка из тог става дужна је да достави Народној банци Србије у року од 60 дана од дана уписа припајања у регистар привредних субјеката.

Народна банка Србије може прописати ближе услове и начин вршења ревизије из овог члана.

Обавеза обавештавања спољног ревизора

Члан 58.

Спољни ревизор дужан је да управни и извршни одбор банке, односно члана банкарске групе, као и Народну банку Србије, обавести, и то одмах након што за њих сазна, о свакој чињеници која представља:

- 1) повреду закона и прописа Народне банке Србије;
- 2) материјално значајну промену финансијског резултата исказаног у неревидираним годишњим финансијским извештајима;
- 3) повреду унутрашњих процедура или аката банке или банкарске групе којој банка припада;
- 4) околност која би могла довести до материјалног губитка за банку или члана банкарске групе или би могла угрозити континуитет њиховог пословања.

Обавештење из става 1. овог члана не сматра се повредом тајности података банке или поверљивих информација и спољни ревизор због њега не може сносити одговорност.

Народна банка Србије може прописати ближе услове и начин давања обавештења из става 1. овог члана.

Мере на основу извештаја спољног ревизора

Члан 59.

Кад су неправилности у пословању банке утврђене у извештају спољног ревизора, банка је дужна да те неправилности отклони и да о томе обавести Народну банку Србије.

Ако банка не отклони неправилности из става 1. овог члана, Народна банка Србије може према тој банци предузети мере прописане овим законом.

Повлачење или разрешење дужности спољног ревизора

Члан 60.

Банка и банкарски холдинг достављају Народној банци Србије писмено обавештење о повлачењу или разрешењу дужности спољног ревизора банке, банкарског холдинга или банкарске групе, са изјавом о разлозима за повлачење, односно разрешење – најкасније у року од 15 дана од дана повлачења, односно разрешења.

Кад се спољни ревизор банке, банкарског холдинга или банкарске групе повуче или буде разрешен дужности, други спољни ревизор не може прихватити ту дужност ако од претходног ревизора не прибави писмену изјаву из става 1. овог члана.

Изузетно од одредбе става 2. овог члана, избор спољног ревизора банке, банкарског холдинга или банкарске групе може се прихватити и без прибављања изјаве из тог става ако нови ревизор обавести Народну банку Србије да није примио изјаву у року од 15 дана од дана подношења захтева за давање те изјаве.

Народна банка Србије неће прихватити извештај спољног ревизора који је именован на ову функцију ако није захтевао изјаву из става 1. овог члана или је то именовање прихватио пре истека рока из става 3. тог члана.

Народна банка Србије може прописати ближе услове и начин повлачења или разрешења дужности спољног ревизора.

Достављање и објављивање годишњих финансијских извештаја са извештајем спољног ревизора

Члан 61.

Банка је дужна да Народној банци Србије достави појединачне финансијске извештаје банке и њеног банкарског холдинга са извештајем спољног ревизора, за претходну пословну годину – у року од 120 дана након завршетка те године.

Народна банка Србије може од било ког члана банкарске групе захтевати да јој достави појединачне финансијске извештаје са извештајем спољног ревизора.

Банка је дужна да достави консолидоване финансијске извештаје банкарске групе са извештајем спољног ревизора, за претходну пословну годину – у року од 150 дана након завршетка те године.

Извештај спољног ревизора у скраћеном облику банка и банкарски холдинг објављују у најмање једним дневним новинама које се дистрибуирају на територији Републике Србије, и то у року од 15 дана од дана пријема тог извештаја.

Комплетан извештај спољног ревизора о годишњим финансијским извештајима за банку, банкарски холдинг и банкарску групу, укључујући и напомене уз финансијске извештаје, банка објављује на својој Интернет презентацији.

Поред објављивања ревидираног годишњег финансијског извештаја, банка тромесечно на својој Интернет презентацији објављује и неревидиране финансијске извештаје, у року од 30 дана након истека обрачунског периода, који садрже биланс стања, с ванбилансним ставкама, биланс

успеха и извештај о токовима готовине, а објављује и имена чланова управног и извршног одбора банке и лица која имају учешће у банци или банкарском холдингу и податке о овим лицима, као и организациону структуру и списак организационих јединица те банке.

Ако се у извештајима и подацима који су објављени утврди грешка, банка или спољни ревизор дужни су да о томе одмах обавесте Народну банку Србије, а банка је дужна и да кориговане извештаје и податке поново објави.

Одбијање Народне банке Србије да прихвати извештај спољног ревизора

Члан 62.

Ако утврди да ревизија банке, банкарског холдинга или банкарске групе из члана 52. овог закона није обављена у складу са одредбама овог закона и прописима донетим на основу овог закона, а нарочито ако у поступку контроле или на други начин утврди да извештај ревизора није заснован на истинитим и објективним чињеницама – Народна банка Србије неће прихватити извештај о тој ревизији и захтеваће да други спољни ревизор поново обави ревизију о трошку банке.

Посебна ревизија

Члан 63.

Ако оцени да је за потребе вршења контроле из овог закона потребно прикупити, анализирати и обрадити одређене податке у вези с пословањем банке који нису обухваћени извештајем о ревизији годишњих финансијских извештаја банке – Народна банка Србије може банци наложити ангажовање спољног ревизора ради обављања посебне ревизије финансијских извештаја банке и члана банкарске групе или њихових појединих делова, као и за друге врсте ревизије, односно испитивања појединих пословних процеса и података у вези с пословањем ових лица (у даљем тексту: посебна ревизија).

За вршење посебне ревизије, Народна банка Србије може да захтева од банке или члана банкарске групе да именује ревизора који се налази на листи из члана 52. став 3. овог закона. Банка или члан банкарске групе дужни су да том ревизору доставе, без одлагања и ограничења, све податке и документе неопходне за спровођење посебне ревизије и да му пружи сву потребну помоћ, у складу са овим законом.

Трошкове посебне ревизије сноси банка.

Народна банка Србије може прописати ближе услове и начин вршења посебне ревизије.

Одељак 7.

Удружење банака

Оснивање удружења банака

Члан 64.

Банке могу, ради унапређивања сопственог пословања и усклађивања своје делатности, оснивати удружења.

Удружење банака има својство правног лица.

Удружење банака уписује се у регистар, у складу са законом.

Уговором о оснивању удружења банака утврђују се назив, делатност и седиште удружења, заступање удружења и одговорност у правном промету, престанак рада удружења и начин управљања удружењем, као и друга питања значајна за оснивање удружења банака.

Удружење банака доставља Народној банци Србије уговор из става 4. овог члана, као и друге акте удружења и споразуме које удружење закључује с банкама.

Глава IV
ОРГАНИЗАЦИЈА БАНКЕ И НАЧИН УПРАВЉАЊА БАНКОМ

Одељак 1.

ОРГАНИ БАНКЕ

Скупштина банке

Састав

Члан 65.

Скупштину банке чине акционари банке.

Право гласа акционари остварују непосредно или преко својих представника.

Статутом банке се акционарима који имају 1% или више акција с правом гласа не може онемогућити непосредно вршење права гласа.

Делокруг

Члан 66.

Скупштина банке:

- 1) усваја пословну политику и стратегију банке, којима се дефинишу пословни циљеви банке за период од најмање три године;
- 2) доноси статут банке и усваја измене и допуне оснивачког акта и статута банке;
- 3) усваја финансијски извештај банке и одлучује о употреби и распоређивању остварене добити, односно покрићу губитака;
- 4) одлучује о повећању капитала банке, односно о улагањима капитала у другу банку или у друга правна лица, као и о висини улагања у основна средства банке;
- 5) именује и разрешава председника и чланове управног одбора банке;
- 6) одређује накнаду члановима управног одбора банке;
- 7) одлучује о статусним променама и о престанку рада банке;
- 8) *брисана*;
- 9) именује и разрешава спољног ревизора;
- 10) доноси пословник о свом раду и одлучује о другим питањима, у складу са законом и статутом банке.

Статутом се могу скупштини банке утврдити и друга права и обавезе.

Скупштина банке не може доношење одлука из става 1. овог члана пренети на други орган банке.

Народна банка Србије даје сагласност на статут банке, односно на измене и допуне оснивачког акта и статута банке.

Статут банке, односно измене и допуне оснивачког акта и статута банке не могу ступити на снагу пре достављања сагласности из става 4. овог члана.

Народна банка Србије може прописати ближе услове и начин давања сагласности из става 4. овог члана.

Редовно заседање скупштине

Члан 67.

Редовно заседање скупштине банке одржава се најмање једном годишње, на начин предвиђен статутом банке.

Народна банка Србије може захтевати да се одређена питања уврсте у дневни ред редовног заседања скупштине банке.

На поступак сазивања, обавештавања и рада редовног заседања скупштине банке примењују се одредбе закона којим се уређују привредна друштва које се односе на скупштину акционарског друштва, осим ако овим законом није друкчије прописано.

Ванредно заседање скупштине

Члан 68.

Ванредно заседање скупштине банке може се сазвати на захтев:

- 1) управног одбора или другог органа банке који је статутом банке овлашћен да сазове ванредно заседање скупштине;
- 2) акционара банке с најмање 10% акција с правом гласа.
- 3) *брисана*.

На поступак сазивања ванредног заседања скупштине банке примењују се одредбе закона којим се уређују привредна друштва.

Управни одбор банке сазиваће ванредно заседање скупштине банке:

- 1) када банка постане поткапитализована;
- 2) на захтев унутрашње ревизије банке, спољног ревизора банке или одбора за праћење пословања банке;
- 3) на захтев Народне банке Србије;
- 4) увек када оцени да је то потребно.

Народна банка Србије може захтевати да се одређена питања уврсте у дневни ред ванредног заседања скупштине банке.

Присуство представника Народне банке Србије на седници скупштине банке

Члан 69.

Представник Народне банке Србије може присуствовати седници скупштине банке и може се обраћати акционарима на тој седници.

Управни одбор банке обавестиће Народну банку Србије о датуму одржавања и дневном реду седнице скупштине банке у року предвиђеном за обавештавање чланова скупштине банке.

Управни и извршни одбор банке

Члан 70.

Органи управљања банком су управни и извршни одбор банке.

Чланови управног и извршног одбора банке одговорни су да пословање банке буде у складу са законом, прописима и актима Народне банке Србије, као и актима и процедурама банке, у складу с дужностима и одговорностима управног, односно извршног одбора утврђеним овим законом, прописима донетим на основу овог закона, статутом и унутрашњим актима банке.

Представник Народне банке Србије може присуствовати седницама управног и извршног одбора банке, као и одбора из члана 79. став 1. овог закона и може се обраћати члановима ових одбора.

Управни одбор

Састав

Члан 71.

Управни одбор банке чини најмање пет чланова, укључујући и председника.

Најмање једна трећина чланова управног одбора банке морају бити лица независна од банке.

Независним од банке сматра се лице које нема директно или индиректно власништво ни у банци ни у члану банкарске групе у којој је та банка.

Народна банка Србије може прописати додатне услове које лице мора испунити да би се сматрало независним од банке.

Чланови управног одбора банке морају имати добру пословну репутацију и одговарајуће квалификације, које прописује Народна банка Србије.

Најмање три члана управног одбора банке морају имати одговарајуће искуство из области финансија.

Најмање један члан управног одбора банке мора активно знати српски језик и имати пребивалиште на територији Републике Србије.

Именовање и разрешење чланова управног одбора

Члан 72.

Банка подноси Народној банци Србије захтев за давање претходне сагласности на именовање члана управног одбора банке, уз који доставља документе и даје податке којима се доказују пословна репутација и квалификације лица предложеног за члана управног одбора банке.

Народна банка Србије прописује ближе услове за давање сагласности из става 1. овог члана.

Народна банка Србије одбиће захтев из става 1. овог члана ако је лице предложено за члана управног одбора банке:

1) лице које је на дан одузимања дозволе за рад банци или шест месеци пре тог дана, односно на дан увођења привремене или посебне управе у банци било овлашћено за представљање и заступање, односно члан органа управљања те банке, осим ако то лице својим актима и радњама, односно пропуштањем да се предузму ови акти и радње није утицало или није могло утицати на испуњење услова за одузимање дозволе за рад банци, односно на увођење привремене или посебне управе у банци;

2) члан било ког органа управљања друге банке, односно запослени у банци;

3) правноснажно осуђено за кривично дело на безусловну казну затвора или правноснажно осуђено за кривично дело које га чини неподобним за обављање те функције.

За члана управног одбора банке из члана 71. став 6. овог закона, уз захтев из става 1. овог члана, подноси се и доказ да то лице има најмање три године искуства на руководећем положају у лицу у финансијском сектору или шест година искуства у области финансија и банкарства и да се истакло као стручњак или научни радник у тим областима. За остале чланове управног одбора, уз захтев из става 1. овог члана, подносе се докази из става 3. тог члана и доказ да то лице има најмање шест година искуства на руководећем положају у привредном друштву.

Банка обавештава Народну банку Србије о разрешењу или оставци члана управног одбора банке у року од десет дана од дана разрешења или оставке, наводећи разлоге за то.

Члан управног одбора банке не може бити члан извршног одбора банке.

Народна банка Србије може решењем наложити разрешење члана управног одбора банке ако утврди да то лице више не испуњава услове из овог закона или да поступа супротно одредбама овог закона, односно да сноси одговорност за неправилности у пословању банке, као и ако банка Народној банци Србије не омогући да изврши контролу бонитета и законитости њеног пословања.

Ако је члан управног одбора банке оптужен за кривично дело које га чини неподобним за обављање те функције, Народна банка Србије може решењем том лицу привремено забранити вршење ове функције у банци, до окончања кривичног поступка, а ако је правноснажно осуђен за ово кривично дело та функција му престаје даном правноснажности пресуде.

Народна банка Србије може прописати ближе услове и начин именовања чланова управног одбора банке.

Делокруг

Члан 73.

Управни одбор банке:

- 1) сазива седнице скупштине банке;
- 2) припрема за скупштину банке предлоге одлука и одговоран је за спровођење тих одлука;
- 3) усваја предлог пословне политике и стратегије банке и подноси их скупштини банке на усвајање;
- 4) усваја стратегију и политику за управљање ризицима, као и стратегију управљања капиталом банке;
- 5) утврђује опште услове пословања банке, као и њихове измене и допуне;
- 6) бира и разрешава председника и чланове извршног одбора банке;
- 7) бира и разрешава чланове одбора из члана 79. став 1. овог закона;
- 8) утврђује износе до којих извршни одбор банке може одлучивати о пласманима и задуживању банке и одлучује о пласманима и задуживању банке преко тих износа;
- 9) даје претходну сагласност за изложеност банке према сваком појединачном лицу или групи повезаних лица која прелази 10% капитала банке, односно за повећање ове изложености преко 20% капитала банке;
- 10) надзире рад извршног одбора банке;
- 11) успоставља систем унутрашњих контрола и врши надзор над његовом ефикасношћу;
- 12) усваја програм и план унутрашње ревизије банке и методологију њеног рада;
- 13) разматра извештаје спољне и унутрашње ревизије о резултатима извршене ревизије, као и извештаје о активностима и раду унутрашње ревизије, те одобрава годишњи извештај о адекватности управљања ризицима и унутрашњој контроли банке;
- 14) усваја тромесечне и годишње извештаје извршног одбора банке о пословању банке, укључујући тромесечне извештаје о управљању ризицима, и скупштини банке подноси усвојени финансијски извештај на коначно усвајање;
- 15) доноси пословнике о свом раду и раду одбора из члана 79. став 1. овог закона;
- 16) усваја план опоравка банке;
- 17) обавештава Народну банку Србије и друге надлежне органе о утврђеним неправилностима;
- 18) утврђује унутрашњу организацију, односно организациону структуру банке која

обезбеђује поделу овлашћења, дужности, и одговорности запослених, чланова органа управљања и других лица на руководећем положају у банци, на начин којим се спречава сукоб интереса и обезбеђује транспарентан и документован процес доношења и спровођења одлука;

19) усваја политику зарада и осталих примања запослених у банци;

20) обавља друге послове у складу са статутом банке.

Управни одбор банке одговоран је за тачност свих извештаја о пословању, финансијском стању и резултатима пословања банке упућених акционарима банке, јавности и Народној банци Србије.

Седнице

Члан 74.

Седнице управног одбора банке одржавају се по потреби, а најмање једном у три месеца.

Седнице управног одбора банке одржавају се у просторијама седишта или других организационих делова банке на територији Републике Србије најмање једном у три месеца.

Управни одбор банке одржаће ванредну седницу ако то Народна банка Србије захтева ради разматрања одређених питања.

Управни одбор банке обавестиће Народну банку Србије о датуму одржавања и дневном реду седнице управног одбора банке у року предвиђеном за обавештавање чланова управног одбора банке.

Банка је дужна да, уз годишњи извештај који Народној банци Србије доставља у складу са овим законом, достави и извештај о укупном броју одржаних седница управног одбора банке и месту њиховог одржавања.

Извршни одбор банке

Састав

Члан 75.

Извршни одбор банке чине најмање два члана, укључујући и председника.

Председник извршног одбора банке представља и заступа банку.

При закључивању правних послова и предузимању правних радњи из делокруга извршног одбора, председник извршног одбора банке дужан је да обезбеди потпис једног члана тог одбора.

Чланови извршног одбора банке су у радном односу у банци на неодређено време с пуним радним временом.

Чланови извршног одбора банке морају имати добру пословну репутацију и одговарајуће квалификације, које прописује Народна банка Србије.

Најмање један члан извршног одбора банке мора активно знати српски језик и имати пребивалиште на територији Републике Србије, а сви чланови извршног одбора морају имати боравиште на територији Републике Србије.

На именоване и разрешење чланова извршног одбора банке сходно се примењују одредбе овог закона које се односе на именоване и разрешење чланова управног одбора банке.

Делокруг

Члан 76.

Извршни одбор банке организује и надзире свакодневно пословање банке.

Извршни одбор банке одговоран је за примену и ефикасно функционисање система унутрашњих контрола банке.

Извршни одбор банке:

- 1) извршава одлуке скупштине банке и управног одбора банке;
- 2) предлаже управном одбору пословну политику и стратегију банке, као и стратегију и политику за управљање ризицима и стратегију управљања капиталом банке;
- 3) спроводи пословну политику и стратегију банке доношењем одговарајућих пословних одлука;
- 4) спроводи стратегију и политике за управљање ризицима и стратегију управљања капиталом банке усвајањем процедура за управљање ризицима, односно за идентификовање, мерење и процену ризика, и обезбеђивањем њихове примене и извештава управни одбор у вези с тим активностима;
- 5) анализира систем управљања ризицима и најмање тромесечно извештава управни одбор банке о нивоу изложености ризицима и управљању ризицима;
- 6) одлучује о пласманима и задуживању банке до износа који утврди управни одбор банке;
- 7) одлучује, уз претходно одобрење управног одбора банке, о сваком повећању изложености банке према лицу повезаном с банком и о томе обавештава управни одбор банке;
- 8) обезбеђује сигурност и редовно праћење система информационе технологије и трезорског пословања банке;
- 9) обавештава управни одбор банке о свим поступањима која нису у складу с прописима и другим актима банке;
- 10) најмање једном у току пословног тромесечја подноси управном одбору банке преглед пословних активности, биланс стања и биланс успеха банке;
- 11) без одлагања обавештава управни одбор банке и Народну банку Србије о сваком погоршању финансијског стања банке или постојању опасности од таквог погоршања, као и о другим чињеницама које могу знатно утицати на финансијско стање банке;
- 12) обезбеђује да сви запослени буду упознати с прописима и другим актима банке којима се уређују њихове радне обавезе;
- 13) доноси пословник о свом раду;
- 14) одлучује о свим питањима која нису у надлежности скупштине и управног одбора банке.

Обавеза информисања скупштине банке о приходима чланова органа управљања

Члан 77.

Скупштина банке најмање једном годишње разматра писмену информацију с детаљним подацима о свим зарадама, накнадама и другим примањима чланова управног и извршног одбора банке и о свим уговорима између банке и чланова тих одбора и других лица која су повезана с тим члановима чија је последица имовинска корист за та лица, као и предлог управног одбора банке о зарадама, накнадама и другој имовинској користи тих лица за наредну годину.

Сукоб интереса

Члан 78.

Чланови управног и извршног одбора банке дужни су да, у року од месец дана од дана ступања на дужност, управном одбору банке доставе писмену изјаву која садржи податке о:

- 1) имовинским правима тих лица и чланова њихових породица чија тржишна вредност прелази 10.000 евра у динарској противвредности према званичном средњем курсу на дан процене вредности ових права;

2) правном лицу у коме лица која дају изјаву или чланови њихових породица учествују у органима управљања или руковођења или имају учешће у том правном лицу, односно статус ортака или комплементара.

Ако се промене подаци из става 1. овог члана, чланови управног и извршног одбора банке обавештавају управни одбор банке о тој промени у року од месец дана од дана кад су сазнали за промену.

Податке из става 1. овог члана управни одбор банке доставља скупштини банке најмање једном годишње.

Народна банка Србије може прописати да изјава из става 1. овог члана садржи и друге податке.

Чланови управног и извршног одбора банке дужни су да без одлагања обавесте управни одбор банке о правном лицу из става 1. тачка 2. овог члана с којим је банка успоставила или планира да успостави пословни однос.

Други одбори банке

Члан 79.

Банка је дужна да образује одбор за праћење пословања банке (одбор за ревизију), кредитни одбор и одбор за управљање активом и пасивом.

Банка може образовати и друге одборе.

Одбор за праћење пословања банке (одбор за ревизију)

Члан 80.

Одбор за праћење пословања банке чине најмање три члана, од којих су најмање два чланови управног одбора банке који имају одговарајуће искуство из области финансија.

Најмање један члан одбора за праћење пословања банке мора бити лице независно од банке.

Чланови одбора за праћење пословања банке не могу бити лица повезана с банком, осим по основу чланства у управном одбору банке или у органу управљања, односно надзора лица у саставу исте банкарске групе.

Одбор за праћење пословања банке помаже управном одбору банке у надзору над радом извршног одбора банке и запослених у банци.

Одбор за праћење пословања банке дужан је да:

1) анализира годишње извештаје и друге финансијске извештаје банке који се управном одбору банке подносе на разматрање и усвајање;

2) анализира и усваја предлоге стратегија и политика банке у вези са управљањем ризицима и системом унутрашњих контрола које се управном одбору банке подносе на разматрање и усвајање;

3) анализира и надзире примену и адекватно спровођење усвојених стратегија и политика за управљање ризицима и спровођење система унутрашњих контрола;

4) најмање једном месечно извештава управни одбор о својим активностима и утврђеним неправилностима, као и да предлаже начин на који ће се отклонити те неправилности, односно унапредити политике и процедуре за управљање ризицима и спровођење система унутрашњих контрола;

5) на предлог управног или извршног одбора банке или спољног ревизора банке разматра улагања и активности банке;

- 6) управном одбору и скупштини банке предлаже спољног ревизора банке;
- 7) разматра, са спољним ревизором банке, годишње ревизије финансијских извештаја банке;
- 8) предлаже управном одбору банке да се одређена питања у вези са спољном и унутрашњом ревизијом уврсте у дневни ред седнице скупштине.

9) *брисана.*

Кад оцени да банка послује супротно закону, другом пропису, статуту или другом акту банке или се то може закључити на основу извештаја о ревизији, односно кад утврди друге неправилности у пословању банке одбор за праћење пословања банке обавезно предлаже управном одбору банке да отклони уочене неправилности, као и да закаже ванредно заседање скупштине банке у случају да установљене неправилности могу имати теже последице на пословање банке.

Чланови одбора за праћење пословања банке састају се најмање једном месечно, а најмање једном у три месеца састају се у седишту банке.

Кредитни одбор и одбор за управљање активом и пасивом

Члан 81.

Кредитни одбор одлучује о кредитним захтевима у оквирима утврђеним актима банке и обавља друге послове утврђене актима банке.

Одбор за управљање активом и пасивом прати изложеност банке ризицима који произлазе из структуре њених билансних обавеза и потраживања и ванбилансних ставки, предлаже мере за управљање каматним ризиком и ризиком ликвидности, а обавља и друге послове утврђене актима банке.

Народна банка Србије може прописати и друге послове које су дужни да обављају одбори из овог члана.

Одељак 2.

Систем унутрашњих контрола, функција контроле усклађености пословања банке и функција унутрашње ревизије

Систем унутрашњих контрола

Члан 82.

Банка је дужна да успостави и примени ефикасан систем унутрашњих контрола на начин који обезбеђује континуирано праћење ризика којима је банка изложена или може бити изложена у свом пословању, а који се нарочито састоји од:

- 1) функције управљања ризицима;
- 2) функције усклађености пословања;
- 3) функције унутрашње ревизије.

Народна банка Србије може прописати ближе услове и начин уређивања и спровођења система унутрашњих контрола.

Функција контроле усклађености пословања банке

Члан 83.

У банци постоји организациона јединица у чијем делокругу је контрола усклађености пословања банке.

Руководиоца организационе јединице из става 1. овог члана именује и разрешава управни одбор банке.

Руководилац организационе јединице из става 1. овог члана одговоран је за идентификацију и праћење ризика усклађености пословања банке и за управљање тим ризиком, који посебно обухвата ризик од санкција регулаторног тела и финансијских губитака, као и репутациони ризик. Ризик усклађености пословања банке настаје као последица пропуштања усклађивања пословања са законом и другим прописом, стандардима пословања, процедурама о спречавању прања новца и финансирања тероризма, као и са другим актима којима се уређује пословање банке.

Руководилац организационе јединице из става 1. овог члана и запослени у тој организационој јединици независни су у свом раду и обављају искључиво послове из става 3. тог члана.

Запослени у банци дужни су да запосленима у организационој јединици из става 1. овог члана омогуће увид у документацију коју поседују и да им пруже потребне информације.

Народна банка Србије ближе прописује начин и услове идентификације, праћења и управљања ризицима из става 3. овог члана.

Члан 84.

Организациона јединица у чијем делокругу је контрола усклађености пословања банке дужна је да најмање једном годишње идентификује и процени главне ризике те усклађености и предложи планове управљања тим ризицима, о чему саставља извештај који доставља извршном одбору и одбору за праћење пословања банке.

Извештај из става 1. овог члана усваја извршни одбор.

Руководилац организационе јединице из става 1. овог члана дужан је да о утврђеним пропустима који се односе на усклађеност пословања одмах обавести извршни одбор и одбор за праћење пословања банке.

Организациона јединица из става 1. овог члана дужна је да састави програм праћења усклађености пословања банке, који посебно садржи методологију рада те организационе јединице, планиране активности, начин и рокове израде извештаја, начин провере те усклађености, као и план обуке запослених.

Функција унутрашње ревизије

Члан 85.

У банци постоји организациона јединица у чијем је делокругу унутрашња ревизија.

Основни задаци организационе јединице из става 1. овог члана су да управном одбору банке пружа независно и објективно мишљење о питањима која су предмет ревизије, да обавља саветодавну активност усмерену на унапређење постојећег система унутрашњих контрола и пословања банке и да управном одбору банке пружа помоћ у остваривању његових циљева, и то примењујући систематичан, дисциплинован и документован приступ вредновању и унапређењу постојећег начина управљања ризицима, контроле и руковођења процесима.

Банка је дужна да функцију унутрашње ревизије врши у складу с прописима који уређују основне принципе организације и рада унутрашње ревизије банке.

Банка има најмање једног запосленог у организационој јединици из става 1. овог члана, који има звање утврђено законом којим се уређује ревизија и другим прописима из те области.

Руководиоца организационе јединице из става 1. овог члана бира и разрешава управни одбор банке.

Руководилац организационе јединице из става 1. овог члана израђује програм унутрашње ревизије и утврђује методологију њеног рада, а посебно упутство за рад унутрашње ревизије, начин и рокове израде и достављања надлежним органима банке извештаја о унутрашњој

ревизији, начин праћења препоручених активности за отклањање неправилности и недостатака утврђених у пословању банке, као и начин и одговорност за изradу, коришћење и чување документације о обављеним активностима унутрашње ревизије према годишњем плану. Овај руководилац извештава управни одбор о резултатима извршене ревизије.

Руководилац организационе јединице из става 1. овог члана има право да се непосредно обрати управном одбору банке кад год је то потребно.

Руководилац организационе јединице из става 1. овог члана овлашћен је да предложи сазивање седнице одбора за праћење пословања банке, о чему обавештава управни одбор, а ако седница тог одбора не буде одржана, обавештава о томе скупштину банке на првој наредној седници.

Запослени у организационој јединици из става 1. овог члана не могу обављати руководеће ни друге послове из делатности банке, осим послова који се односе на вршење унутрашње ревизије, нити могу учествовати у припреми и изradi аката и друге документације који могу бити предмет унутрашње ревизије.

Руководилац организационе јединице из става 1. овог члана одговоран је за ефикасно, континуирано, редовно и квалитетно вршење функције унутрашње ревизије и ефикасно спровођење програма и оперативних годишњих планова те ревизије.

Унутрашња ревизија дужна је да:

- 1) оцењује адекватност и поузданост система унутрашњих контрола банке и функције контроле усклађености пословања банке;
- 2) обезбеди да се ризици на одговарајући начин идентификују и контролишу;
- 3) утврђује слабости у пословању банке и њених запослених, као и случајеве неизвршења обавеза и прекорачења овлашћења и припрема предлоге за отклањање тих слабости, као и препоруке за њихово спречавање;
- 4) одржава састанке са управним одбором банке, као и одбором за праћење пословања банке;
- 5) редовно припрема извештаје о активностима унутрашње ревизије и доставља их управном одбору банке, као и одбору за праћење пословања банке.

Народна банка Србије може прописати ближе услове и начин вршења функција унутрашње ревизије.

Овлашћења унутрашње ревизије

Члан 86.

Запослени у организационој јединици у чијем је делокругу унутрашња ревизија имају право увида у све документе банке и њених подређених друштава, као и чланова исте банкарске групе, без ограничења врше надзор над пословањем банке и учествују на седницама управног одбора банке и његових одбора.

На захтев запослених у организационој јединици из става 1. овог члана, запослени у банци дужни су да доставе писмено објашњење у вези са слабостима и грешкама у свом раду, као и да их отклоне.

Организациона јединица из става 1. овог члана извештаје о свом раду подноси одбору за праћење пословања банке и управном одбору банке.

Годишњи извештај о адекватности управљања ризицима и унутрашњој контроли

Члан 87.

Банка је дужна да Народној банци Србије достави годишњи извештај о адекватности управљања ризицима и унутрашњој контроли банке.

Извештај из става 1. овог члана банка доставља с годишњим финансијским извештајем.

Извештај из става 1. овог члана одобрава управни одбор банке.

Садржину извештаја из става 1. овог члана и рокове његовог достављања ближе прописује Народна банка Србије, с тим да извештај мора садржати следеће изјаве:

- 1) да ли су управни и извршни одбор банке идентификовали значајне ризике;
- 2) да ли су политике унутрашње контроле и управљања ризицима у банци адекватне и да ли се ефикасно примењују;
- 3) да ли су Народној банци Србије достављени тачни прикази политика управљања ризицима и система унутрашњих контрола;
- 4) да је утврђен план активности за отклањање недостатака и да се примењује или да ће бити утврђен и достављен на усвајање управном одбору банке.

Одељак 3.

Филијале и представништва

Отварање филијале и другог организационог облика банке на територији Републике Србије

Члан 88.

Банка обавештава Народну банку Србије о отварању филијале или другог организационог облика на територији Републике Србије најкасније у року од осам дана од дана њиховог отварања.

Отварање филијале банке у иностранству

Члан 89.

Ради отварања филијале у иностранству, банка подноси Народној банци Србије захтев за давање сагласности.

Банка је дужна да Народној банци Србије подноси годишњи извештај о пословању филијале у иностранству и да је без одлагања обавести о свим променама које се односе на активности ове филијале.

Директор филијале банке у иностранству мора испуњавати услове који су овим законом прописани за именовање члана извршног одбора банке.

Народна банка Србије прописује ближе услове и начин давања и одузимања сагласности из става 1. овог члана.

Отварање другог организационог облика банке у иностранству

Члан 90.

На друге организационе облике банака у иностранству сходно се примењују одредбе овог закона које се односе на филијале банака у иностранству.

Отварање представништва банке у иностранству

Члан 91.

Ради отварања представништва у иностранству, банка подноси Народној банци Србије захтев за давање сагласности.

Народна банка Србије прописује ближе услове и начин давања и одузимања сагласности из става 1. овог члана.

Отварање представништва стране банке у Републици Србији

Члан 92.

Представништво стране банке у Републици Србији региструје се у складу са законом којим се уређује регистрација привредних субјеката.

Уз пријаву за упис у регистар привредних субјеката страна банка подноси и сагласност Народне банке Србије.

Уз захтев за добијање сагласности из става 2. овог члана достављају се:

1) потврда регулаторног тела државе порекла да страна банка има дозволу за рад и потребно овлашћење за отварање представништва у Републици Србији или доказ да такво овлашћење није потребно према прописима те државе;

2) подаци о имену, правном статусу и седишту стране банке;

3) копија оснивачког акта стране банке;

4) подаци о финансијском стању стране банке;

5) одлука надлежног органа стране банке о отварању представништва;

6) одлука о именовању лица одговорног за рад представништва стране банке и овлашћење за то лице;

7) предложено име и седиште представништва стране банке;

8) предложене активности и програм рада представништва стране банке;

9) подаци о руководству представништва стране банке;

10) оверена изјава стране банке којом потврђује да преузима обавезе које проистекну из пословања њеног представништва.

Народна банка Србије одузеће страном банци сагласност из става 2. овог члана ако:

1) страном банци дозвола за рад престане да важи у држави порекла;

2) представништво стране банке обавља послове који прописима нису дозвољени представништву;

3) страна банка поднесе захтев за брисање представништва стране банке из регистра.

Народна банка Србије прописује ближе услове и начин давања и одузимања сагласности из става 2. овог члана.

Евиденције о филијалама и представништвима

Члан 93.

Народна банка Србије води регистре датих сагласности за отварање филијала, других организационих облика и представништа банака у иностранству, као и представништа страних банака у Републици Србији.

Глава V
КОНТРОЛНА ФУНКЦИЈА НАРОДНЕ БАНКЕ СРБИЈЕ

Одељак 1.

Учешће у банци

Сагласност за стицање власништва

Члан 94.

Ниједно лице не може без претходне сагласности Народне банке Србије стећи директно или индиректно власништво у банци које му омогућава од 5% до 20%, више од 20% до 33%, више од 33% до 50% и више од 50% гласачких права.

О захтеву за давање сагласности из става 1. овог члана Народна банка Србије одлучује у року од 60 дана од дана пријема уредног захтева.

Народна банка Србије прописује ближе услове и начин давања сагласности из става 1. овог члана.

Ако је подносилац захтева за давање сагласности из става 1. овог члана страна банка или странско лице из финансијског сектора, Народна банка Србије ту сагласност даје под условом:

- 1) да контролу, односно надзор на консолидованој основи тог подносиоца регулаторно тело државе порекла врши на начин који задовољава прописане услове Народне банке Србије;
- 2) да постоји одговарајућа сарадња Народне банке Србије с регулаторним телом државе порекла подносиоца;
- 3) да су испуњени други услови које пропише Народна банка Србије.

Услове под којима међународна финансијска организација може стећи власништво из става 1. овог члана прописује Народна банка Србије.

Решењем којим даје сагласност из става 1. овог члана, Народна банка Србије одређује и рок у ком подносилац захтева за давање сагласности може стећи власништво за које је дата та сагласност, и то за физичка лица најкасније годину дана од дана достављања тог решења, а за правна лица најкасније до дана усвајања првих наредних годишњих финансијских извештаја, односно ревидираних финансијских извештаја тих правних лица.

Ако подносилац захтева за давање сагласности за стицање власништва из става 1. овог члана то власништво не стекне у року из става 5. тог члана, дата сагласност престаје да важи.

Стицалац власништва

Члан 95.

Сматра се да, ради стицања власништва из члана 94. став 1. овог закона, следећа лица наступају као један стицалац:

- 1) правно лице и лица која учествују у управљању или руковођењу тим правним лицем или његовим подређеним друштвом;
- 2) правно лице и лица која директно именује и разрешава орган управљања или руковођења тог правног лица или његовог подређеног друштва;
- 3) правно лице и заступници и ликвидациони управници тог правног лица или његовог подређеног друштва;
- 4) чланови породице;
- 5) правна лица у којима лица из тачке 4) овог става учествују у управљању или руковођењу или у њима имају контролно учешће;

- 6) правна лица – чланови исте групе друштава;
- 7) лица која учествују у управљању или руковођењу истим правним лицем;
- 8) лица која имају контролно учешће у истом правном лицу;
- 9) давалац и прималац кредита за куповину акција банке или банкарског холдинга;
- 10) лице које другом лицу омогућава да обезбеди средства за куповину акција банке или банкарског холдинга и то друго лице;
- 11) властодавац и пуномоћник;
- 12) два или више правних или физичких лица међу којима не постоји однос из тач. од 1) до 11) овог става а повезана су тако да постоји могућност да се услед погоршања или побољшања финансијског положаја једног лица погорша или побољша финансијски положај другог или других лица а Народна банка Србије, на основу документације, процени да постоји и могућност преноса губитка, добити или кредитне способности.

Ради стицања власништва из члана 94. став 1. овог закона, лице наступа као један стицалац с другим лицем и када између њих не постоји веза из става 1. овог члана али свако то лице наступа као један стицалац с трећим истим лицем, и то на неки од начина утврђених тач. од 1) до 12) тог става.

Одбијање захтева

Члан 96.

Народна банка Србије одбиће захтев за давање сагласности из члана 94. став 1. овог закона:

- 1) ако финансијско стање подносиоца захтева није одговарајуће;
- 2) ако подносилац захтева нема добру пословну репутацију;
- 3) ако пословне активности подносиоца захтева могу изазвати значајан ризик за сигурно и законито управљање банком, односно банкарским холдингом;
- 4) ако стицање учешћа има негативан утицај на способност банке да обезбеди да њено пословање буде у складу са законом, прописима и актима Народне банке Србије;
- 5) ако је подносилац захтева доставио податке који се не могу проверити или који нису у складу с прописима Народне банке Србије;
- 6) ако лице са знатним или контролним учешћем код подносиоца захтева нема добру пословну репутацију;
- 7) ако члан органа управљања подносиоца захтева који стиче знатно или контролно учешће нема добру пословну репутацију и одговарајуће искуство;
- 8) ако би банка постала члан банкарске групе која не испуњава услове који се односе на транспарентност;
- 9) ако код подносиоца захтева није могуће утврдити лица са учешћем;
- 10) ако није могуће утврдити извор средстава којима подносилац захтева намерава да купи акције банке, односно банкарског холдинга;
- 11) ако би део средстава за куповину акција банке, односно банкарског холдинга обезбедило лице које нема добру пословну репутацију;
- 12) ако постоје индиције да су активности које су повезане са стицањем учешћа извршене ради прања новца или финансирања тероризма, у складу са законом којим се уређује спречавање прања новца и финансирања тероризма.

Обавештавање Народне банке Србије о стицању власништва

Члан 97.

Подносилац захтева за давање сагласности из члана 94. став 1. овог закона дужан је да обавести Народну банку Србије о стицању власништва за које је дата ова сагласност у року од 15 дана од дана тог стицања.

Укидање решења о давању сагласности

Члан 98.

Народна банка Србије може укинути решење о давању сагласности из члана 94. став 1. овог закона ако утврди да више нису испуњени услови за давање сагласности или ако лице које је добило сагласност своја права користи на начин који угрожава стабилно пословање банке.

Правне последице недозвољеног стицања и укидања решења о давању сагласности

Члан 99.

Ако лице без претходне сагласности Народне банке Србије стекне директно или индиректно власништво у банци које омогућава од 5% до 20%, више од 20% до 33%, више од 33% до 50% и више од 50% гласачких права, Народна банка Србије наложиће том лицу да отуђи власништво, односно забраниће му да посредно или непосредно остварује гласачка права у банци и да утиче на управљање банком или на пословну политику банке.

Ако лице које је власништво из става 1. овог члана стекло без сагласности Народне банке Србије власништво не отуђи на начин и у року које је утврдила Народна банка Србије, правни посао на основу кога је стечено то власништво ништав је.

Ако Народна банка Србије укине решење о давању сагласности из члана 94. став 1. овог закона, истим решењем ће забранити лицу коме је укинута сагласност за стицање власништва у банци располагање свим правима из акција на основу којих је то власништво стечено, а може му наложити и да то власништво отуђи.

Решење из става 3. овог члана, Народна банка Србије доставља Комисији за хартије од вредности и Централном регистру, депоу и клирингу хартија од вредности (у даљем тексту: Централни регистар).

Стицање власништва без сагласности

Члан 100.

Лице може и без сагласности Народне банке Србије стећи власништво из члана 94. став 1. овог закона ако га је стекло наслеђивањем, правним следбеништвом или другим стицањем независним од воље стицаоца.

Лице које је власништво стекло на начин из става 1. овог члана не може вршити никакав утицај на управљање банком у којој је стекло власништво или на пословну политику те банке, нити може остваривати гласачка права по основу тог власништва док не добије сагласност Народне банке Србије на то стицање.

Лице из става 1. овог члана дужно је да, у року од 30 дана од дана стицања власништва из тог става, Народној банци Србије поднесе захтев за давање сагласности на то стицање или да је обавести да је отуђило то власништво.

О захтеву из става 3. овог члана Народна банка Србије одлучује на начин и у року утврђеним у члану 94. овог закона.

Ако Народна банка Србије решењем одбије да да сагласност за стицање власништва из става 1. овог члана, истим решењем ће забранити лицу из тог става располагање свим правима из акција

на основу којих је то власништво стечено и наложити му да то власништво отуђи до нивоа и у року одређеним тим решењем.

Решење из става 5. овог члана, Народна банка Србије доставља Комисији за хартије од вредности и Централном регистру.

Захтев за достављање информација

Члан 101.

Ако постоје основи сумње да је неко лице без сагласности Народне банке Србије стекло власништво из члана 94. став 1. овог закона, Народна банка Србије може од тог лица или матичног друштва тог лица, као и од чланова органа тих лица, захтевати да јој доставе информације и релевантну документацију који се односе на испуњеност услова за давање сагласности.

Народна банка Србије може захтевати да јој информације и документацију из става 1. овог члана доставе и лица којима је дата сагласност из члана 94. став 1. или члана 100. став 2. овог закона у року важења те сагласности, као и после стицања власништва, а најмање једном годишње.

Лица из става 2. овог члана дужна су да Народној банци Србије доставе податке и информације о новоименованим члановима органа управљања, о лицу које стекне учешће у тим лицима, о новом ортаку (ортачко друштво) и о новом комплементару (командитно друштво) најкасније у року од 15 дана од дана именовања, односно од дана стицања тог својства.

Банка је дужна да најмање једном годишње, као и на захтев Народне банке Србије, Народну банку Србије обавести о идентитету свих лица која имају учешће у банци.

Банка је дужна да Народну банку Србије обавести и о повећању или смањењу учешћа у банци у року од 15 дана од дана сазнања за повећање или смањење.

Банка је дужна да Народну банку Србије обавести о промени статуса лица повезаног с банком у року од 15 дана од дана сазнања за промену.

Народна банка Србије може прописати ближе услове и начин достављања података и информација из овог члана.

Одељак 1а

Дијагностичко испитивање

Члан 101а

Народна банка Србије може, ради прикупљања, обраде и анализе потребних података, вршити дијагностичко испитивање пословања банке непосредним увидом у њене пословне књиге и другу документацију.

На дијагностичко испитивање из става 1. овог члана сходно се примењују члан 102. ст. 4. и 5. и чл. 103. и 104. овог закона.

Одељак 2.

Контрола бонитета и законитости пословања банке

Контрола Народне банке Србије

Члан 102.

Народна банка Србије врши контролу бонитета и законитости пословања банке у складу са овим законом и другим законом по којем је Народна банка Србије надлежна за вршење надзора над пословањем банака.

Контролу у смислу става 1. овог члана Народна банка Србије врши посредно – контролом извештаја и друге документације коју банка доставља Народној банци Србије у складу са овим

законом, као и других података о пословању банке којима Народна банка Србије располаже, и непосредно – увидом у пословне књиге и другу документацију банке.

Народна банка Србије може извршити контролу над било којим чланом банкарске групе на начин утврђен у ставу 2. овог члана.

При вршењу контроле из овог члана, Народна банка Србије има право увида у податке о укупном износу, врсти и ажурности у испуњавању обавеза физичких и правних лица клијената банака које прикупља посебно лице (кредитни биро), као и право увида у пословне књиге и другу документацију правних лица која су с банком код које се врши контрола повезана имовинским, управљачким и пословним односима, а може од тих лица захтевати да јој доставе и друге податке.

Лица код којих се врши контрола из овог члана дужна су да овлашћеним лицима Народне банке Србије омогуће несметано вршење контроле и да сарађују с њима.

Народна банка Србије може прописом утврдити обавезу банака да плаћају накнаду за вршење контроле из овог члана, као и начин обрачуна, рокове плаћања и друга питања у вези са овом накнадом.

Народна банка Србије може прописати ближе услове и начин вршења контроле из овог члана.

Члан 102а

(брисан)

Лица овлашћена за непосредну контролу

Члан 103.

Непосредну контролу над пословањем банке, у складу с политиком и процедурама Народне банке Србије, врше запослени Народне банке Србије које решењем за то одреди гувернер Народне банке Србије или лице које он овласти.

Решењем из става 1. овог члана може се одредити и друго лице које није запослено у Народној банци Србије да учествује у поступку непосредне контроле, ако због одговарајућих стручних знања може пружити подршку запосленима из тог става.

У поступку непосредне контроле банке могу учествовати и овлашћена лица страног регулаторног тела које контролише, односно надзире пословање чланова исте банкарске групе у којој је и банка, у складу са споразумом о сарадњи закљученим између Народне банке Србије и тог тела.

У решењу из става 1. овог члана наводе се банка, односно друга лица код којих се врши контрола и предмет контроле.

Непосредна контрола

Члан 104.

Банка је дужна да овлашћеним лицима Народне банке Србије (у даљем тексту: овлашћена лица) омогући да контролу њеног пословања изврше у седишту банке и у свим њеним организационим деловима.

Банка је дужна да овлашћеним лицима омогући да изврше контролу усклађености с прописима њених пословних књига и друге документације, као и информационе технологије.

Банка је дужна да овлашћеним лицима стави на увид пословне књиге и документацију коју та лица буду захтевала у писменој, односно електронској форми, као и да им, ради вршења контроле рачунарских програма, омогући приступ систему базе података који банка користи.

Непосредну контролу у складу са овим законом овлашћена лица врше радним даном у току редовног радног времена, а када је то неопходно због обима и природе контроле, могу је вршити и ван радног времена.

Овлашћена лица у вршењу контроле могу да:

- 1) приступају свим организационим деловима и просторијама банке, уз поштовање њених безбедносних процедура;
- 2) захтевају да им се стави на располагање засебна просторија за обављање послова контроле;
- 3) захтевају да им се обезбеде копије докумената који су у вези с предметом контроле;
- 4) непосредно комуницирају с руководиоцима банке и запосленима у банци ради добијања неопходних појашњења.

Банка која податке обрађује или пословне књиге и другу документацију води у електронском облику, дужна је да овлашћеним лицима, на њихов захтев, пружи неопходну техничку подршку у контроли тих књига, односно те документације.

Банка је дужна да именује свог представника који ће овлашћеним лицима пружити сву неопходну помоћ да несметано врше контролу.

Записник о контроли

Члан 105.

Овлашћена лица која врше контролу дужна су да о извршеној контроли сачине записник (у даљем тексту: записник о контроли).

Записник о контроли сачињава се и када се у поступку посредне контроле утврде неправилности у пословању банке, осим у случају када је о тим неправилностима банка обавестила Народну банку Србије.

Записник о контроли Народна банка Србије доставља банци, која на њега може дати примедбе у року од 15 радних дана од дана кад јој је записник достављен.

Народна банка Србије неће разматрати примедбе банке на записник о контроли које се односе на промену чињеничног стања насталу након периода за који је извршена контрола (пресечни датум), али их може узети у обзир при изрицању мере из овог закона.

Контролом из члана 102. став 2. овог закона Народна банка Србије проверава наводе банке садржане у примедбама из става 2. овог члана.

Допуна записника о контроли

Члан 106.

Када се провером навода изнетих у примедбама банке на записник о контроли утврди чињенично стање битно различито од оног наведеног у записнику, сачињава се допуна записника о контроли.

Допуна записника о контроли доставља се банци у року од 15 радних дана од дана достављања примедба на тај записник.

Закључак о обустави поступка контроле

Члан 107.

Народна банка Србије донеће закључак о обустави поступка контроле ако у записнику о контроли нису утврђене неправилности или су утврђене мање значајне неправилности, или ако банка, у року прописаном овим законом, својим примедбама основано оспори све налазе из

записника о контроли или део тих налаза тако да преостале неправилности представљају мање значајне неправилности.

Закључак из става 1. овог члана доставља се банци.

Предузимање мера

Члан 108.

Ако банка, у роковима прописаним овим законом, не достави примедбе на записник о контроли или достављеним примедбама основано не оспори налазе из записника којима је утврђено да је банка поступала супротно прописима или на начин који угрожава њен бонитет, Народна банка Србије предузеће према тој банци једну од мера из овог закона.

Ако провером навода из примедба банке на записник о контроли утврди да оне битно не мењају чињенично стање, Народна банка Србије предузеће према тој банци једну од мера из овог закона.

Члан 109.

Изузетно од одредаба члана 102. овог закона, ако Народна банка Србије у току вршења непосредне контроле или на основу извештаја прибављених посредном контролом, оцени да је банка учинила теже неправилности, односно да се њено финансијско стање знатно погоршало или да постоји могућност знатног погоршања финансијског стања или ликвидности банке, односно да су угрожени интереси депонената банке или да постоји могућност угрожавања тих интереса, решењем о привременој мери наложиће банци да предузме једну или више активности из члана 112. став 2. и члана 113. овог закона.

Одељак 3.

Мере у поступку контроле

Корективне и принудне мере

Члан 110.

Ако контролом из члана 102. овог закона утврди да је банка поступала супротно одредбама овог закона, других закона по којима је Народна банка Србије надлежна за вршење надзора над пословањем банака, прописа Народне банке Србије или других прописа, или стандардима опрезног банкарског пословања, односно на други начин који угрожава бонитет банке – Народна банка Србије ће према тој банци, у складу с критеријумима прописаним у члану 116. овог закона, предузети једну од следећих мера:

- 1) упутити писмену опомену;
- 2) изрећи налоге и мере за отклањање утврђених неправилности;
- 3) одузети јој дозволу за рад.

О предузимању мере из става 1. тач. 2) и 3) овог члана Народна банка Србије доноси решење.

Кад утврди да ли је банка благовремено поступила у складу с мерама из става 1. тач. 1) и 2) овог члана (и у којој мери), Народна банка Србије ће или обуставити поступак контроле банке или банци изрећи нову меру из тог става, односно неку од мера из чл. 113. до 115. овог закона, у складу с критеријумима из члана 116. овог закона.

Писмена опомена

Члан 111.

Писмена опомена упућује се банци у чијем су пословању утврђене неправилности које нису битно ни непосредно утицале на њено финансијско стање али би могле имати такав утицај ако се не би отклониле.

Писмена опомена садржи и рок за отклањање неправилности из става 1. овог члана.

Решење о налозима и мерама

Члан 112.

Решење којим се изричу налози и мере за отклањање неправилности утврђених у пословању доноси се за:

- 1) банку у чијем се пословању контролом утврде неправилности које би могле угрозити њено финансијско стање;
- 2) банку којој је Народна банка Србије у складу с чланом 23. овог закона одредила већи показатељ адекватности капитала од прописаног, ако се та банка није ускладила с тим показатељем у остављеном року.

Решењем из става 1. овог члана банци се налаже да у одређеном року спроведе једну или више од следећих активности:

- 1) да своје пословање усклади с прописима;
- 2) да повећа износ капитала;
- 3) да обезбеди већи показатељ адекватности капитала, односно већи капитал од минималног прописаног износа, ако капитал банке није довољан за покриће свих ризика којима је банка изложена или може бити изложена, као и ако банка није успоставила одговарајући процес интерне процене адекватности капитала банке или ако тај процес не спроводи доследно;
- 4) да повећа износ посебне резерве за обезбеђење од потенцијалних губитака, односно да усвоји и примени посебну политику резервисања или поступања са одређеном активом;
- 5) да привремено обустави или ограничи следеће активности:
  - (1) одобравање кредита и пружање других финансијских услуга лицима чија кредитна способност није задовољавајућа, појединим својим акционарима, члановима управног и извршног одбора, односно другим лицима повезаним с банком,
  - (2) узимање нових кредита, пријем нових депозита и задуживање на било који други начин, као и преузимање ванбилансних обавеза,
  - (3) улагање у имовину и у друга правна лица,
  - (4) увођење нових производа;
- 6) да смањи трошкове свог пословања, укључујући и износе бонуса и награда који зависе од степена остварења пословних циљева, а који се исплаћују члановима извршног и управног одбора банке или запосленима;
- 7) да прода имовину, односно акције или удео у подређеном друштву;
- 8) да донесе и спроведе мере за:
  - (1) ограничавање одобравања кредита,
  - (2) смањење, односно ограничавање изложености,
  - (3) побољшање поступка наплате доспелих потраживања,
  - (4) правилно вредновање билансне активе и ванбилансних ставки,
  - (5) унапређење система управљања ризицима, укључујући и процес интерне процене адекватности капитала,
  - (6) унапређење система извештавања,
  - (7) унапређење система унутрашњих контрола, а посебно унутрашње ревизије;

- 9) да нето добит искористи за повећање капитала банке;
- 10) да чешће или додатно извештава Народну банку Србије о појединачним показатељима свог пословања;
- 11) да обезбеди усклађеност с посебним захтевима у вези с ликвидношћу, укључујући и ограничење рочне неусклађености између имовине и обавеза;
- 12) да разреши дужности члана управног и/или извршног одбора банке, односно друго лице на руководећем положају у банци;
- 13) да обустави или ограничи плаћање камата појединим или свим акционарима и другим лицима чија се права према банци заснивају на елементима допунског капитала банке;
- 14) да затвори једну или више организационих јединица, односно да обустави или ограничи ширење своје организационе мреже;
- 15) да обустави плаћања са својих рачуна, осим плаћања за која претходно добије одобрење Народне банке Србије;
- 16) да обустави плаћања према иностранству, осим плаћања за која претходно добије одобрење Народне банке Србије;
- 17) да промени управљачку или организациону структуру банке;
- 18) да структуру банкарске групе чији је члан учини транспарентном;
- 19) да објављује додатне податке и информације;
- 20) да предузме, односно обустави друге активности.

Решењем из става 1. овог члана утврђује се начин на који ће банка отклонити утврђене неправилности, као и рокови у којима ће то учинити и о томе обавестити Народну банку Србије, а може се утврдити и орган управљања или члан овог органа који је одговоран за спровођење активности из тог решења.

Мере ране интервенције

Члан 113.

Ако контролом из члана 102. овог закона утврди да је банка поступала супротно одредбама овог закона, прописа Народне банке Србије или других прописа или је вероватно да ће, између осталог услед тога што се њено финансијско стање брзо погоршава, укључујући погоршање ликвидности, све већи ниво задужености, ненаплативих кредита или концентрације изложености, ускоро поступити супротно тим одредбама – Народна банка Србије може, независно од предузетих мера из чл. 111. и 112. овог закона, према тој банци, у складу с критеријумима прописаним у члану 116. овог закона, предузети једну или више од следећих мера:

- 1) наложити органима управљања банке да спроведу једну или више мера из плана опоравка или да, ако су околности које су довеле до ране интервенције различите од претпоставки из овог плана, ажурирају тај план и у одређеном року спроведу једну или више мера из ажурираног плана;
- 2) наложити органима управљања банке да анализирају стање, утврде мере за решавање свих утврђених проблема и израде план активности за њихово решавање, с роковима за спровођење тих активности;
- 3) наложити управном одбору банке да сазове скупштину банке, односно непосредно сазвати ову скупштину ако је управни одбор не сазове, при чему Народна банка Србије у оба случаја утврђује дневни ред скупштине банке и предлаже да се размотри доношење одговарајућих одлука;
- 4) наложити органима управљања банке да, по потреби, израде план преговора о реструктурирању дуга с повериоцима банке, у складу с планом опоравка;

- 5) наложити промене у пословној стратегији банке;
- 6) наложити банци да ступи у контакт с потенцијалним купцима.

Решењем о изрицању мера из става 1. овог члана утврђује се рок у којем је банка дужна да поступи у складу с тим мерама и да Народној банци Србије достави одговарајући доказ о томе.

У случају из става 1. овог члана, Народна банка Србије ће прибавити све потребне информације за ажурирање плана реструктурирања и припрему за могуће спровођење поступка реструктурирања, као и за процену вредности имовине и обавеза банке из члана 128з овог закона.

Кад утврди да ли је банка благовремено поступила у складу с мерама из става 1. овог члана (и у којој мери) – Народна банка Србије обуставиће поступак контроле банке или ће банци изрећи нову меру из тог става, односно неку од мера из члана 110. овог закона, у складу с критеријумима из члана 116. овог закона.

Разрешење члана органа управљања или другог лица на руководећем положају у банци

Члан 114.

У случају знатног погоршања финансијског стања банке или теже повреде закона, прописа Народне банке Србије и других прописа или статута банке, када оцени да мере из члана 113. овог закона нису довољне да поправе такво стање у банци – Народна банка Србије може решењем наложити разрешење свих или појединих чланова органа управљања банке, односно смену других лица на руководећем положају у банци, и то без обзира на испуњеност других услова за разрешење чланова органа управљања из члана 72. став 7. овог закона.

Решењем из става 1. овог члана Народна банка Србије може лицу из тог става и да:

- 1) забрани или ограничи обављање било које активности у банци;
- 2) забрани или ограничи посредно или непосредно остваривање гласачког права у банци;
- 3) захтева да отуђи директно или индиректно власништво које има у банци, у року који она одреди;
- 4) забрани вршење функције у било којој банци или члану банкарске групе или учествовање у обављању активности у банци или банкарској групи без претходне сагласности Народне банке Србије.

Нови чланови органа управљања, односно друга лица на руководећем положају именују се у складу са овим законом и морају да испуњавају све прописане услове за то именовање.

Привремена управа

Члан 115.

Народна банка Србије може донети решење о именовању једног или више привремених управника банке када оцени да мере из члана 114. овог закона нису довољне да се поправи стање у банци.

Циљеви и задаци привремене управе одређују се у решењу из става 1. овог члана, а могу се односити на утврђивање правог финансијског стања у банци, управљање целокупним пословањем банке или његовим делом како би се очувао или поново успоставио одговарајући финансијски положај банке и/или њено стабилно и сигурно пословање и сл.

Привремени управник се именује најдуже на годину дана, а његов мандат се, изузетно, може продужити ако Народна банка Србије утврди да су и даље испуњени услови из става 1. овог члана. Народна банка Србије може у било ком тренутку током мандата привременог управника донети решење којим се он разрешава функције, а може и изменити његова овлашћења и обавезе утврђене решењем о именовању.

Привремени управник мора бити лице независно од банке и испуњавати услове из члана 72. овог закона.

Решењем из става 1. овог члана, Народна банка Србије одређује да ли привремени управник замењује управни и извршни одбор банке или управља банком заједно са овим органима, утврђује овлашћења и обавезе привременог управника, а нарочито поделу одговорности између привременог управника и ових органа, као и акте и правне радње поводом којих ти органи морају прибавити мишљење привременог управника, односно његову сагласност – ако је одређено да заједно управљају банком.

Решењем из става 1. овог члана може бити утврђено да је привремени управник дужан да пре предузимања одређених правних радњи прибави сагласност Народне банке Србије, а ова сагласност му је неопходна да би могао да сазове скупштину банке и одреди дневни ред седнице ове скупштине.

Привремени управник доставља Народној банци Србије извештај о пословању банке и њеном финансијском стању, као и о радњама које је предузео при извршавању својих дужности најмање тромесечно, а на захтев Народне банке Србије и чешће. Привремени управник је дужан да извештај Народној банци Србије поднесе и на почетку и на крају свог мандата.

Народна банка Србије на својој интернет презентацији објављује именовање привременог управника, осим када привремени управник нема овлашћење да заступа банку.

Увођење привремене управе, именовање и разрешење привременог управника, као и престанак привремене управе у банци уписују се у регистар привредних субјеката даном доношења решења из става 1. овог члана, које Народна банка Србије доставља агенцији надлежној за вођење регистра привредних субјеката (у даљем тексту: Агенција за привредне регистре) истог дана када га је донела.

Народна банка Србије прописује ближе услове и начин обављања привремене управе.

Дискреционо право Народне банке Србије

Члан 116.

Одлуку о мери коју предузима према банци, Народна банка Србије доноси на основу дискреционе оцене следећих чинилаца:

- 1) тежине утврђених неправилности;
- 2) показане спремности и способности органа банке да отклоне утврђене неправилности;
- 3) степена у коме банка угрожава финансијску дисциплину и несметано функционисање банкарског система.

Код оцене тежине неправилности утврђених у пословању банке процењују се нарочито:

- 1) финансијски положај банке;
- 2) степен адекватности капитала у односу на преузете ризике;
- 3) утицај учињене неправилности на будући положај банке;
- 4) број утврђених неправилности и њихова међусобна зависност;
- 5) трајање и учесталост учињених неправилности;
- 6) законитост рада банке.

Код оцене показане спремности и способности органа банке да отклоне утврђене неправилности процењују се нарочито:

- 1) способност руководства банке да идентификује, вреднује и надзире ризике из пословања

банке и да управља њима;

2) делотворност система унутрашњих контрола у банци и посебно функције унутрашње ревизије;

3) ефикасност у отклањању раније утврђених неправилности, а нарочито у спровођењу раније изречених мера;

4) степен сарадње управног и извршног одбора и лица на руководећем положају у банци са овлашћеним лицима током контроле.

Код оцене степена у коме банка угрожава финансијску дисциплину и несметано функционисање банкарског система процењује се значај банке у финансијском систему, нарочито узимајући у обзир величину банке, њену повезаност са осталим учесницима у финансијском систему и заменљивост у том систему, као и сложеност њеног пословања и разгранатост њене пословне мреже.

Новчана казна

Члан 117.

Народна банка Србије може, независно од предузимања мера из чл. 111 до 115. овог закона или заједно с тим мерама, банци, као и члану управног, односно извршног одбора банке изрећи новчану казну за поступање супротно одредбама овог закона, прописима Народне банке Србије и другим прописима.

Решењем о изрицању новчане казне, Народна банка Србије изриче банци новчану казну која не може бити већа од 10% укупног прихода банке оствареног у претходној пословној години, а члану управног и извршног одбора те банке новчану казну која не може бити мања од једноструког ни већа од дванаестоструког износа просечне месечне зараде, односно накнаде које је то лице примило за вршење ове функције у три месеца која претходе пресечном датуму из члана 105. став 3. овог закона, узимајући у обзир критеријуме из члана 116. овог закона.

Изузетно од става 2. овог члана, ако члан управног одбора банке не прима накнаду за вршење ове функције, или није примио ту накнаду за три месеца која претходе пресечном датуму из члана 105. став 3. овог закона, или је износ те накнаде неубичајено низак, Народна банка Србије решењем о изрицању новчане казне том члану изриче новчану казну која не може бити мања од једноструког ни већа од дванаестоструког износа просека зарада чланова извршног одбора те банке за три месеца која претходе пресечном датуму из члана 105. став 3. овог закона, а узимајући у обзир критеријуме из члана 116. овог закона.

При изрицању новчане казне члану извршног одбора банке, Народна банка Србије, поред критеријума из члана 116. овог закона, оцењује и степен одговорности овог члана узимајући у обзир поделу одговорности за послове из делокруга управног, односно извршног одбора утврђене овим законом, статутом и унутрашњим актима банке, као и овлашћења и одговорности у управљању банком која су поверена том члану.

За поступање супротно одредбама овог закона, прописима Народне банке Србије и другим прописима које је у вези с пословима из делокруга извршног одбора банке – председнику овог одбора изриче се новчана казна најмање у износу новчане казне која се изриче члану тог одбора који је задужен за ове послове.

Ако се новчана казна изриче у поступку контроле, решење из става 2. овог члана доноси се без претходног посебног изјашњења банке, односно члана управног или извршног одбора банке о чињеницама и околностима које су од значаја за доношење решења о изрицању ове казне, осим ако је у питању лице коме је престала функција члана управног, односно извршног одбора банке.

Банка је дужна да записник о контроли и решење о изрицању новчане казне достави лицу које је функцију члана управног, односно извршног одбора банке обављало у периоду на који се односи записник. По протеку 30 дана од дана достављања банци – сматра се да су записник о контроли и решење о изрицању новчане казне достављени овим лицима.

Решење о изрицању новчане казне, након достављања лицу из става 1. овог члана, представља извршну исправу.

Ако члан управног, односно извршног одбора банке, укључујући и бивше чланове ових одбора, не плати новчану казну у року утврђеном решењем о изрицању новчане казне – банка је дужна да ову казну плати у року од осам дана од истека рока утврђеног овим решењем.

Новчане казне из става 1. овог члана уплаћују се на рачун Народне банке Србије.

Укупан приход из става 2. овог члана има значење утврђено законом којим се уређује заштита конкуренције.

(Наслов брисан)

Чл. 117а–121.

(брисани)

Одељак 4.

Контрола банкарске групе на консолидованој основи

Контрола на консолидованој основи

Члан 122.

Народна банка Србије врши контролу банкарске групе на консолидованој основи.

Контролу из става 1. овог члана врши регулаторно тело државе порекла банкарског холдинга, и то:

- 1) ако је седиште банкарског холдинга ван Републике Србије;
- 2) ако регулаторно тело државе порекла банкарског холдинга контролу на консолидованој основи врши на начин који задовољава услове Народне банке Србије;
- 3) ако постоји одговарајућа сарадња Народне банке Србије с регулаторним телом из тачке 2) овог става.

Народна банка Србије може наложити банци чији је банкарски холдинг ван Републике Србије да изврши консолидацију финансијских извештаја чланица банкарске групе са седиштем у Републици Србији.

Народна банка Србије може прописати ближе услове и начин вршења контроле из овог члана.

Транспарентност структуре банкарских група

Члан 123.

Структура банкарске групе мора бити транспарентна у мери која Народној банци Србије омогућава да утврди:

- 1) највише матично друштво банкарске групе и лица која имају контролно или знатно учешће у том друштву;
- 2) место и врсте пословних активности које се обављају у оквиру банкарске групе;
- 3) финансијско стање и резултате пословања банкарске групе и њених чланова;
- 4) врсте и нивое ризика којима су банкарска група и њени чланови изложени;

- 5) начин на који се управљање ризицима организује и спроводи на нивоу банкарске групе;
- 6) пословне, финансијске и друге односе између чланова банкарске групе.

Структура банкарске групе мора бити таква да омогућава адекватну унутрашњу и спољну ревизију, као и несметано вршење контролне функције Народне банке Србије.

Подређено друштво банке

Члан 124.

Банка може основати или стећи подређено друштво само уз сагласност Народне банке Србије.

Подређена друштва банке могу бити само лица у финансијском сектору.

Народна банка Србије прописује начин и ближе услове добијања сагласности из става 1. овог члана.

Подређено друштво банкарског холдинга

Члан 125.

Банкарски холдинг не може основати или стећи директно или индиректно власништво у подређеном друштву ако такво стицање може негативно утицати на пословање банке у којој тај холдинг има контролно учешће.

Банкарски холдинг обавештава Народну банку Србије о стицању директног или индиректног власништва у подређеном друштву у року од 15 дана од дана тог стицања.

Ако Народна банка Србије утврди да стицање директног или индиректног власништва у подређеном друштву може имати негативне последице за банку из става 1. овог члана, примениће мере прописане овим законом.

Консолидовани финансијски извештаји банкарске групе

Члан 126.

Највише матично друштво банкарске групе припрема и Народној банци Србије подноси консолидоване финансијске извештаје те групе.

За обавезе у вези с достављањем консолидованих финансијских извештаја банкарске групе у складу са овим законом одговара банка и највише матично друштво банкарске групе.

Народна банка Србије може од члана банкарске групе захтевати да јој, осим појединачних финансијских извештаја, достави и друге извештаје и податке.

Извештаји банкарске групе из става 1. овог члана припремају се у складу с Међународним стандардима финансијског извештавања, односно Међународним рачуноводственим стандардима.

Народна банка Србије прописује обим и учесталост подношења извештаја, из става 1. овог члана, као и садржај тих извештаја.

Народна банка Србије може наложити банци која је члан банкарске групе да изврши консолидацију појединачних ставки финансијских извештаја из става 1. овог члана, послова или група послова у оквиру банкарске групе ако је то неопходно за потпуно и објективно утврђивање финансијског стања и пословних резултата банкарске групе или банке која је члан те групе.

Управљање ризицима на нивоу банкарске групе

Члан 127.

За банкарску групу на консолидованој основи утврђују се:

- 1) показатељ адекватности капитала,
- 2) велика изложеност,

- 3) улагање у друга правна лица и у основна средства,
- 4) отворена нето девизна позиција.

Ако Народна банка Србије, на основу података из става 1. овог члана, односно на основу консолидованих финансијских извештаја банкарске групе, оцени да ниво капитала банкарске групе угрожава стабилно пословање банке, може од банке захтевати да обезбеди додатни капитал и да банци одреди показатељ адекватности капитала већи од прописаног, у складу с чланом 23. овог закона.

Банкарска група мора обезбедити процедуре за управљање ризицима и процедуре унутрашње ревизије и унутрашње контроле које одговарају активностима ове групе, као и редовно праћење и ажурирање тих процедура.

Банка и највише матично друштво одговорни су за утврђивање и достављање података из става 1. овог члана Народной банци Србије.

Народна банка Србије може прописати начин утврђивања и достављања података из става 1. овог члана, као и ближе услове и начин управљања ризицима на нивоу банкарске групе.

План опоравка банкарске групе

Члан 127а

Највише матично друштво банкарске групе над којом Народна банка Србије врши контролу на консолидованој основи у складу са овим законом дужно је да изради и Народной банци Србије достави план опоравка за банкарску групу којој припада (у даљем тексту: план опоравка банкарске групе), ради постизања стабилности и поновног успостављања одговарајућег финансијског положаја на нивоу банкарске групе као целине, а посебно банака као чланова ове групе, узимајући у обзир финансијски положај осталих чланова те групе.

План опоравка банкарске групе сачињава се у складу с чл. 36а до 36г овог закона и садржи мере и активности из тих чланова које се односе на банкарску групу као целину, као и посебне мере и активности које ће се предузети на нивоу највишег матичног друштва и зависних друштава, узимајући у обзир потребу координације и међусобне усклађености тих мера и активности.

Народна банка Србије, сходном применом члана 36в овог закона, оцењује да ли план опоравка банкарске групе испуњава услове утврђене у чл. 36а до 36г овог закона, односно услове утврђене у ст. 1. и 2. овог члана.

Народна банка Србије може, поред налога и мера из члана 36в овог закона, наложити да одређени чланови банкарске групе израде и доставе Народной банци Србије план опоравка на појединачном нивоу.

Ако није надлежна за надзор над одређеним чланом банкарске групе, Народна банка Србије може том члану наложити израду и достављање плана опоравка на појединачном нивоу након прибављања мишљења од регулаторног тела које врши надзор над пословањем тог члана.

Народна банка Србије ближе прописује израду, садржај и оцену плана опоравка банкарске групе.

Споразум о финансијској подршци унутар банкарске групе

Члан 127б

Банка, највише матично друштво банкарске групе над којом Народна банка Србије врши контролу на консолидованој основи у складу са овим законом и члан те банкарске групе могу с другим члановима банкарске групе закључити споразум ради обезбеђивања финансијске подршке оној страни овог споразума код које су испуњени услови за предузимање мера ране интервенције

(у даљем тексту: споразум о финансијској подршци унутар банкарске групе), уз претходну сагласност Народне банке Србије.

Финансијска подршка из става 1. овог члана може се пружити у облику кредита или зајма, гаранције или другог средства нематеријалне кредитне заштите или давања имовине која се може користити као средство обезбеђења.

Споразумом о финансијској подршци унутар банкарске групе посебно се утврђује начин обрачуна накнаде коју је прималац финансијске подршке дужан да плати за подршку коју прима, као и обавеза утврђивања те накнаде у моменту пружања финансијске подршке.

Права и обавезе из споразума о финансијској подршци унутар банкарске групе не могу се пренети на трећа лица.

Банка, односно највише матично друштво банкарске групе и члан банкарске групе дужни су да објављују информације о томе да ли су закључили споразум о финансијској подршци унутар банкарске групе, са описом општих услова тог споразума и пословним именима чланова групе који су га закључили, као и да најмање једном годишње ажурирају ове информације.

Народна банка Србије ближе прописује садржај информација из става 5. овог члана, као и услове, начин и рокове њиховог објављивања.

Давање сагласности на споразум о финансијској подршци унутар банкарске групе

Члан 127в

Лице из члана 127б став 1. овог закона подноси Народној банци Србије захтев за давање претходне сагласности за закључење споразума о финансијској подршци унутар банкарске групе, уз који доставља текст предложеног споразума, као и другу документацију коју пропише Народна банка Србије.

О захтеву из става 1. овог члана Народна банка Србије одлучује у року од четири месеца од дана пријема уредног захтева.

Народна банка Србије може дати сагласност из става 1. овог члана само ако оцени да у тренутку подношења захтева за давање сагласности лице из тог става не испуњава услове за предузимање мера ране интервенције из члана 113. овог закона, односно да друге стране споразума о финансијској подршци унутар банкарске групе не испуњавају услове за предузимање мера ране интервенције утврђене прописима њихових земаља порекла.

Решењем о давању сагласности из става 1. овог члана Народна банка Србије утврђује рок у којем су лица из члана 127б став 1. овог закона дужна да закључе споразум о финансијској подршци унутар банкарске групе, који не може бити дужи од годину дана од дана доношења овог решења.

Након добијања сагласности из става 1. овог члана, управни одбор, односно надлежни орган управљања лица из тог става дужан је да предлог споразума за чије закључење је дата ова сагласност поднесе скупштини акционара, односно чланова на одобрење. Споразум о финансијској подршци унутар банкарске групе може произвести правно дејство тек након што га одобри скупштина акционара, односно чланова.

Лице које је добило сагласност из става 1. овог члана дужно је да Народној банци Србије достави текст закљученог споразума о финансијској подршци унутар банкарске групе у року од 15 дана од дана његовог закључења, односно да, ако споразум није закључен у року од шест месеци од дана давања сагласности из тог става, Народну банку Србије обавести о разлозима због којих тај споразум није закључен.

Орган управљања из става 5. овог члана дужан је да најмање једном годишње извештава

Народну банку Србије и скупштину акционара, односно чланова о спровођењу споразума о финансијској подршци унутар банкарске групе и о спровођењу сваке одлуке донете у складу с тим споразумом.

Народна банка Србије прописује ближе услове давања сагласности из става 1. овог члана.

Услови пружања финансијске подршке унутар банкарске групе

Члан 127г

Лице из члана 127б став 1. овог закона може пружити финансијску подршку на основу споразума из тог става само ако су испуњени следећи услови:

1) разумно је очекивати да ће пружена подршка знатно смањити финансијске потешкоће њеног примаоца;

2) циљ пружања ове подршке јесте очување или поновно успостављање финансијске стабилности групе у целини или било којег члана групе и у интересу је даваоца подршке;

3) финансијска подршка се пружа уз накнаду утврђену и обрачунату на начин утврђен овим споразумом;

4) на основу података доступних органу управљања даваоца подршке у тренутку доношења одлуке о пружању те подршке, разумно је очекивати да ће њен прималац платити накнаду из тачке 3) овог става и да ће, ако је подршка пружена у облику кредита или зајма – вратити кредит или зајам, односно да ће, ако је подршка пружена у облику гаранције или средства обезбеђења – измирити обавезу која би настала ако гаранција или обезбеђење буду активирани;

5) пружање финансијске подршке не би угрозило ликвидност или солвентност даваоца подршке;

6) пружање финансијске подршке не би угрозило стабилност финансијског система Републике Србије;

7) давалац подршке у тренутку пружања подршке поступа у складу са одредбама овог закона и прописа Народне банке Србије којима се уређују капитал, ликвидност и велике изложености, а пружање финансијске подршке неће довести до повреде ових одредаба;

8) пружање финансијске подршке не би угрозило могућност реструктурирања даваоца подршке.

Орган управљања лица из става 1. овог члана доноси одлуку о пружању финансијске подршке унутар банкарске групе у складу са споразумом о овој подршци, у којој се посебно мора образложити циљ предложене финансијске подршке и испуњеност услова за пружање финансијске подршке из тог става.

Народна банка Србије може ближе уредити услове из става 1. овог члана.

Претходна оцена пружања финансијске подршке унутар банкарске групе

Члан 127д

Пре пружања финансијске подршке унутар банкарске групе, орган управљања лица које намерава да пружи ту подршку дужан је да обавештење о тој намери достави Народној банци Србије.

Обавештење из става 1. овог члана нарочито садржи образложен предлог одлуке из члана 127г став 2. овог закона и детаљан опис предложене финансијске подршке, укључујући примерак споразума о финансијској подршци унутар банкарске групе.

У року од пет радних дана од пријема уредног обавештења из става 2. овог члана, Народна банка Србије може забранити или ограничити пружање финансијске подршке – ако процени да

услови за финансијску подршку групе из члана 127г став 1. овог закона нису испуњени.

Решење којим се забрањује или ограничава пружање финансијске подршке унутар банкарске групе Народна банка Србије без одлагања доставља и регулаторном телу надлежном за надзор на консолидованој основи, као и регулаторном телу надлежном за надзор над чланом групе који би требало да ту подршку прими.

Ако Народна банка Србије не донесе решење у року из става 3. овог члана – лице из става 1. тог члана може пружити финансијску подршку у складу са обавештењем које је доставило Народној банци Србије, али је о томе дужно да без одлагања обавести Народну банку Србије, односно регулаторно тело надлежно за надзор на консолидованој основи и регулаторно тело надлежно за надзор над чланом групе који прима финансијску подршку.

Ако регулаторно тело у иностранству ограничи или забрани пружање финансијске подршке примаоцу подршке из Републике Србије, а план опоравка групе као меру опоравка предвиђа финансијску подршку унутар банкарске групе – Народна банка Србије може затражити од регулаторног тела надлежног за надзор на консолидованој основи да покрене поновну процену плана опоравка групе или, ако је план опоравка израђен на појединачној основи – да тај прималац поднесе измењени план опоравка.

Примена мера према члановима банкарске групе и лицима са учешћем

Члан 128.

Ако Народна банка Србије утврди да је било који члан банкарске групе, осим банке, повредио одредбе овог закона или прописа које она доноси или да активности или финансијско стање било ког члана штетно утичу на финансијску стабилност банке или да би могли угрозити интересе депонената банке наложиће том члану да ове неправилности отклони у року који Народна банка Србије утврди.

Ако се неправилности из става 1. овог члана не отклоне у утврђеном року, Народна банка Србије може предузети следеће мере:

- 1) банци наложити привремену обуставу улагања у њено подређено друштво;
- 2) банкарском холдингу наложити привремену обуставу вршења права и погодности који произлазе из контролног учешћа тог холдинга у банци, укључујући и директно или индиректно вршење гласачких права, односно наложити му додатно улагање у капитал банке;
- 3) члану банкарске групе наложити привремену обуставу свих пословних активности (директних или индиректних) између банке и тог члана;
- 4) наложити правном лицу у коме контролно учешће има друго лице које има и учешће у банци привремену обуставу права и погодности који произлазе из учешћа тог лица у банци, укључујући и директно или индиректно вршење гласачких права, односно наложити привремену обуставу свих пословних активности (директних или индиректних) између банке и тог лица.

Ако се након предузимања мера из става 2. овог члана не отклоне неправилности утврђене у ставу 1. овог члана, Народна банка Србије може предузети и следеће мере:

- 1) од банке захтевати да улагања у подређено друштво смањи толико да оно више не буде подређено друштво банке;
- 2) банкарском холдингу укинути решење о давању сагласности за стицање контролног учешћа у банци;
- 3) од банкарског холдинга захтевати да отуђи знатно или контролно учешће у његовом подређеном друштву;

4) лицу које има учешће у банци а у коме друго лице има контролно учешће повући сагласност за стицање учешћа у банци.

Када околности налажу неодложно поступање, мере из ст. 2. и 3. овог члана Народна банка Србије може предузети и пре рока утврђеног у ставу 1. овог члана.

Ако је члан банкарске групе из става 1. овог члана лице које надзире друго регулаторно тело у Републици Србији, Народна банка Србије обавестиће то тело о мерама предузетим према том лицу.

Глава Va

РЕСТРУКТУРИРАЊЕ БАНКЕ

Одељак 1.

Циљеви и начела

Циљеви реструктурирања

Члан 128а

Реструктурирање банке спроводи се ради:

- 1) остваривања континуитета у обављању критичних функција банке;
- 2) избегавања знатног негативног утицаја на стабилност финансијског система;
- 3) заштите буџетских и других јавних средстава;
- 4) заштите депонената и инвеститора;
- 5) заштите новчаних средстава и друге имовине клијената.

Циљеви из става 1. овог члана (у даљем тексту: циљеви реструктурирања) једнаког су значаја, а спровођењем поступка реструктурирања одређује се начин њиховог међусобног усклађивања у зависности од околности сваког појединачног случаја.

Начела поступка реструктурирања

Члан 128б

Поступак реструктурирања спроводи се у складу са следећим начелима:

- 1) губитке прво носе акционари банке;
- 2) повериоци банке носе губитке након акционара, и то тако да се обезбеди једнак третман поверилаца чија су потраживања у истом исплатном реду у стечајном поступку према закону којим се уређују стечај и ликвидација банака и друштава за осигурање, осим ако овим законом није друкчије уређено;
- 3) акционари и повериоци банке не могу да претрпе губитке веће од оних које би претрпели у случају спровођења стечајног поступка над банком;
- 4) осигурани депозити су потпуно заштићени до висине осигураног износа утврђеног законом којим се уређује осигурање депозита;
- 5) чланови органа управљања банком се разрешавају, осим ако овим законом није друкчије уређено;
- 6) чланови органа управљања банком и лица на руководећем положају у банци дужни су да обезбеде сву помоћ која је неопходна да би се остварили циљеви реструктурирања;
- 7) чланови органа управљања банком и друга лица која су допринела да банка испуни услов из члана 128ж став 1. тачка 1) овог закона одговарају, у складу са законом, за пропусте у свом раду

и штету коју су проузроковали;

8) примењују се мере заштите акционара и поверилаца банке, као и трећих лица, у складу са овим законом;

9) ако се реструктурирање спроводи над чланом банкарске групе, умањују се негативне последице реструктурирања по друге чланове банкарске групе и стабилност финансијског система.

Одељак 2.

Планирање реструктурирања

План реструктурирања банке

Члан 128в

Народна банка Србије израђује план реструктурирања за сваку банку.

Планом реструктурирања предвиђени су примена одговарајућих инструмената и мера реструктурирања и вршење овлашћења Народне банке Србије након доношења одлуке о реструктурирању, ако буду испуњени услови за реструктурирање банке у складу са овим законом.

При доношењу одлуке о реструктурирању банке, односно о примени одговарајућих инструмената реструктурирања, Народна банка Србије није дужна да примени инструменте реструктурирања предвиђене планом реструктурирања за ту банку.

Народна банка Србије ажурира планове реструктурирања најмање једном годишње.

Народна банка Србије је дужна да план реструктурирања ажурира и у случају промене правне или организационе структуре банке, промене у њеном пословању или њеног финансијског положаја, када ове промене имају материјални значај за примену плана реструктурирања, као и у случају других промена које утичу на садржину тог плана и могућност његове примене.

План реструктурирања банке нарочито садржи:

- 1) кратак приказ кључних елемената плана реструктурирања;
- 2) кратак приказ битних промена које су наступиле у банци након последње измене плана реструктурирања;
- 3) приказ начина на који би, у мери у којој је то неопходно, банка могла одвојити критичне функције и кључне пословне активности од осталих послова, како би обезбедила континуитет пословања у случају испуњења услова за реструктурирање;
- 4) рокове за спровођење битних елемената плана реструктурирања;
- 5) детаљан опис процене могућности реструктурирања и опис мера потребних за отклањање препрека за реструктурирање, утврђених у складу с чланом 128ђ овог закона;
- 6) опис процедура за утврђивање тржишне вредности критичних функција, кључних пословних активности и имовине банке;
- 7) детаљан опис начина на који се обезбеђује континуирано прибављање ажурираних информација и података од банке;
- 8) образложење начина на који ће се обезбедити финансирање примене различитих могућности (опција) и инструмената реструктурирања предвиђених планом реструктурирања, које се не може заснивати на претпоставци коришћења ванредне финансијске подршке, кредита за одржавање ликвидности или кредита за ликвидност са средствима обезбеђења, роком отплате и каматним стопама који одступају од уобичајених;
- 9) детаљан опис различитих могућности за примену инструмената реструктурирања, с роковима за њихово спровођење, а на основу разматрања различитих ситуација у којима могу

наступити озбиљни макроекономски и финансијски поремећаји значајни за пословање те банке;

10) опис могућих системских последица реструктурирања банке;

11) опис различитих могућности за очување приступа платним услугама и системима и оцену преносивости средстава клијената;

12) анализу последица плана реструктурирања на запослене, укључујући и анализу трошкова који поводом тога могу настати;

13) план пружања информација средствима јавног информисања и јавности у вези с реструктурирањем банке;

14) минималне захтеве за капиталом и подобним обавезама из члана 128о и рок у којем је банка дужна да достигне прописани ниво тих захтева;

15) опис активности и система у банци који су неопходни за континуирано обављање оперативних послова банке;

16) анализу о томе када, како и под којим условима банка може поднети захтев за коришћење кредита за одржавање ликвидности или других олакшица које може одобрити Народна банка Србије, као и каква би се средства обезбеђења за коришћење тих кредита и олакшица очекивала.

Након израде плана реструктурирања, Народна банка Србије доставља банци податке из става 6. тачка 1) овог члана.

Банка је дужна да Народној банци Србије, на њен захтев, пружи сву потребну помоћ, као и информације и податке који су јој потребни у поступку израде и ажурирања плана реструктурирања.

Народна банка Србије ближе прописује садржај информација и података из става 8. овог члана, као и начин и рокове за њихово достављање.

План реструктурирања банкарске групе

Члан 128г

Народна банка Србије израђује план реструктурирања банкарске групе над којом врши надзор на консолидованој основи у складу са одредбама овог закона (у даљем тексту: план реструктурирања банкарске групе), који обухвата реструктурирање било највишег матичног друштва банкарске групе, било других чланова те групе.

На израду плана реструктурирања банкарске групе сходно се примењују одредбе члана 128в ст. 1. до 4. овог закона.

План реструктурирања банкарске групе нарочито садржи:

1) опис активности и мера које ће се предузети према члановима банкарске групе;

2) детаљан опис различитих могућности за примену инструмената реструктурирања банкарске групе на основу разматрања различитих ситуација у којима могу наступити озбиљни макроекономски и финансијски поремећаји значајни за пословање те групе;

3) образложење начина на који ће се обезбедити финансирање примене различитих могућности (опција) и инструмената реструктурирања банкарске групе предвиђених овим планом, које се не може заснивати на претпоставци коришћења ванредне финансијске подршке, кредита за одржавање ликвидности или кредита за ликвидност са средствима обезбеђења, роком отплате и каматним стопама који одступају од уобичајених;

4) процену могућности предузимања међусобно усклађених активности и мера за реструктурирање банкарске групе када надзор над њеним члановима не врши само Народна банка Србије, укључујући мере продаје групе у целини трећем лицу и раздвајање кључних пословних

активности које обављају одређени чланови те групе, као и опис мера потребних за отклањање препрека за реструктурирање посебно у вези с међусобним усклађивањем активности различитих надлежних органа;

5) опис могућности сарадње са страним регулаторним телима и телима надлежним за реструктурирање, а у вези с реструктурирањем банкарске групе, када чланови банкарске групе имају седиште изван Републике Србије;

6) опис мера за одвајање појединих функција или пословних активности које су неопходне ради отклањања препрека за несметано реструктурирање банкарске групе;

7) опис других мера и активности које ће предузети ради реструктурирања банкарске групе, а које нису изричито утврђене овим законом.

Одредбе члана 128в ст. 7. и 8. овог закона сходно се примењују на обавезе највишег матичног друштва и члана банкарске групе када Народна банка Србије израђује план реструктурирања банкарске групе.

Процена могућности реструктурирања

Члан 128д

При изради и ажурирању плана реструктурирања Народна банка Србије процењује да ли је банку могуће реструктурирати, идентификује и анализира препреке за њено реструктурирање, односно утврђује које мере се могу предузети како би се те препреке отклониле.

Сматраће се да је банку могуће реструктурирати ако је над њом могуће спровести поступак стечаја или ликвидације или поступак реструктурирања, под условом да спровођење тих поступака, у мери у којој је то могуће, не доведе до наступања значајних негативних последица на стабилност финансијског система и да се њиховим спровођењем обезбеђује континуитет обављања критичних функција банке.

При процени могућности реструктурирања банке, Народна банка Србије нарочито узима у обзир:

1) могућност остваривања циљева реструктурирања применом расположивих инструмената реструктурирања;

2) последице реструктурирања банке на стабилност финансијског система, привреду Републике Србије и поверење грађана у банкарски систем, као и то да ли ће примена инструмената реструктурирања спречити ширење негативних последица неспособности банке да настави да послује на банкарски систем;

3) последице реструктурирања банке на повериоце, депоненте, уговорне стране и запослене;

4) последице реструктурирања банке на несметано функционисање платног система и система за поравнање хартија од вредности;

5) способност банке да обезбеди континуитет обављања критичних функција и кључних пословних активности;

6) ниво усклађености правне и организационе структуре с критичним функцијама и кључним пословним активностима које се обављају у банци;

7) способност банке да у складу с већ закљученим пословима и могућностима обезбеди минималне кадровске и инфраструктурне капацитете, као и финансирање, ликвидност и капитал који су довољни да одржавају критичне функције и кључне пословне активности;

8) одвојеност кључних пословних активности од осталих активности банке;

9) применљивост процедура и мера за управљање ризицима;

10) износ и врсту подобних обавеза из члана 128њ овог закона;

11) адекватност управљања ризицима информационог система у вези са обезбеђивањем приступа информацијама и подацима неопходним за спровођење поступка реструктурирања.

Процена могућности реструктурирања банке не може се заснивати на претпоставци коришћења ванредне финансијске подршке, кредита за одржавање ликвидности или кредита за ликвидност са средствима обезбеђења, роком отплате и каматним стопама који одступају од уобичајених.

При изради и ажурирању плана реструктурирања банкарске групе, Народна банка Србије процењује могућност реструктурирања банкарске групе сходном применом ст. 1. до 4. овог члана.

Отклањање препрека за реструктурирање

Члан 128ђ

Ако у складу с чланом 128д овог закона процени да постоје значајне препреке за реструктурирање банке, Народна банка Србије ће банци решењем наложити да јој достави предлог могућих мера за решавање или отклањање ових препрека, и то у року од четири месеца од дана пријема тог решења.

Ако оцени да мере које је банка предложила у складу са ставом 1. овог члана не могу ефективно умањити, односно отклонити препреке за реструктурирање, Народна банка Србије донеће решење којим ће банци наложити да предузме друге мере за решавање или отклањање препрека из тог става и утврдити рокове за примену тих мера.

У случају из става 2. овог члана, Народна банка Србије може нарочито наложити банци:

1) да измени споразум о финансијској подршци унутар банкарске групе или размотри закључење тог споразума ако већ није закључен, односно да закључи уговор о пружању одговарајућих услуга било унутар групе било с трећим лицима;

2) да ограничи изложеност према једном лицу или групи повезаних лица;

3) да редовно доставља додатне информације и податке значајне за реструктурирање банке или да достави одређене информације и податке значајне за то реструктурирање у појединачном случају;

4) да отуђи одређени део имовине;

5) да ограничи или престане да обавља или развија одређену врсту послова, односно да не започиње нове послове или да престане да их даље развија;

6) да изврши, односно обезбеди одговарајуће правне и/или организационе промене банке и/или било ког другог члана банкарске групе којој ова банка припада, како би се смањила сложеност те банке и/или групе и омогућило одвајање њених критичних функција од осталих послова током спровођења поступка реструктурирања;

7) да обезбеди подобне обавезе за покриће губитака који испуњавају услове из чл. 128њ и 128о овог закона;

8) да предузме друге мере ради испуњења минималног захтева за капиталом и обавезама из тачке 7) овог става, који су прописани у члану 128о овог закона.

При доношењу решења из става 2. овог члана, Народна банка Србије оцењује могуће последице примене мера из тог решења на стабилност финансијског система и на пословање и стабилност банке.

Банка је дужна да Народној банци Србије достави план за усклађивање с мерама утврђеним у решењу из става 2. овог члана, у року од месец дана од дана пријема тог решења.

На отклањање препрека за реструктурирање банкарске групе сходно се примењују ст. 1. до 5. овог члана.

Према члану банкарске групе са седиштем у Републици Србији над којим не врши надзор Народна банка Србије предузеће мере из овог члана након прибављања мишљења од регулаторног тела које врши надзор над пословањем тог члана.

Одељак 3.

Отпис и конверзија капитала

Члан 128е

Пре покретања поступка реструктурирања Народна банка Србије може извршити отпис одговарајућих елемената капитала банке или њихову конверзију у акције или друге власничке инструменте те банке, а након покретања тог поступка отпис или конверзију капитала врши пре примене одговарајућег инструмента реструктурирања.

Народна банка Србије може донети решење којим се врши отпис или конверзија капитала банке пре покретања поступка реструктурирања банке ако је утврдила да је испуњен најмање један од следећих услова:

- 1) испуњени су услови за покретање поступка реструктурирања из члана 128ж овог закона;
- 2) банка вероватно неће моћи да настави да послује у смислу члана 128ж овог закона ако се не изврши овај отпис или конверзија, а није вероватно да би било која друга мера банке или лица из приватног сектора, нити мера предузета у поступку контроле у складу са овим законом, осим тог отписа, односно конверзије, могла у разумном року отклонити сметње за наставак пословања банке, узимајући у обзир све околности појединачног случаја;
- 3) ако је банка затражила ванредну финансијску подршку, осим у случају из члана 128ж став 2. тачка 4) подтач. 1), 2) и 3) овог закона.

Отпис и конверзија из става 1. овог члана врше се без сагласности акционара, депонената и других поверилаца банке или било ког трећег лица.

Пре него што изврши отпис или конверзију из става 1. овог члана, Народна банка Србије дужна је да обезбеди независну процену имовине и обавеза банке из члана 128з овог закона, на основу које се врши обрачун износа отписа, односно нивоа конверзије елемената капитала потребног за покриће губитака и/или докапитализацију банке.

Народна банка Србије врши отпис, односно конверзију капитала банке према следећем редоследу:

- 1) прво се умањује основни капитал, сразмерно износу губитака до износа тог капитала, а Народна банка Србије према акционарима банке предузима једну или обе мере из члана 128р став 1. овог закона;
- 2) елементи допунског капитала отписују се и/или конвертују у акције банке које се могу укључити у основни капитал банке у мери у којој је то потребно за остварење циљева реструктурирања или до укупног износа тих елемената капитала, у зависности од тога шта је мање.

У случају отписа елемената капитала престају обавезе по том основу према имаоцу одговарајућег елемента капитала у отписаном износу тог елемента, осим већ обрачунатих обавеза, а овом имаоцу не исплаћује се никаква накнада по основу овог отписа.

За потребе спровођења конверзије из става 5. тачка 2) овог члана, Народна банка Србије може наложити банци да имаоцима одређених елемената капитала из те тачке изда акције које се могу

укључити у основни капитал банке.

Ближе услове конверзије елемената капитала из става 7. овог члана прописује Народна банка Србије.

Ако би конверзија елемената капитала банке довела до стицања или повећања власништва у банци преко процената прописаних у члану 94. став 1. овог закона – Народна банка Србије благовремено оцењује испуњеност услова за давање сагласности за стицање власништва, тако да ова оцена не утиче на одлагање ове конверзије.

Сматра се да банкарска група неће моћи да настави да послује у смислу става 2. тачка 2) овог члана када не поступа или је вероватно да неће поступити у складу са одредбама овог закона којима се уређују показатељи који се тичу управљања ризицима на нивоу банкарске групе, услед чега јој Народна банка Србије може изрећи меру из овог закона, а нарочито ако је претрпела или ће вероватно претрпети губитке у висини свог целокупног капитала или његовог знатног дела.

На отпис и конверзију елемената капитала члана банкарске групе који није банка сходно се примењују ст. 1. до 8. овог члана.

Према члану банкарске групе са седиштем у Републици Србији над којим не врши надзор, Народна банка Србије извршиће отпис и конверзију елемената капитала, након прибављања мишљења од регулаторног тела које врши надзор над пословањем тог члана.

Одељак 4.

Покретање поступка реструктурирања

Услови за покретање поступка реструктурирања

Члан 128ж

Народна банка Србије покреће поступак реструктурирања када утврди да су испуњени следећи услови:

1) да је стање банке такво да она не може или вероватно неће моћи да настави да послује;

2) да није вероватно да би било која друга мера банке или лица из приватног сектора, мера предузета у поступку контроле у складу са овим законом или мера из члана 128е овог закона – могла у разумном року отклонити сметње за наставак пословања банке, узимајући у обзир све околности појединачног случаја;

3) да је реструктурирање банке у јавном интересу.

У смислу овог закона, сматра се да је стање банке такво да она не може или вероватно неће моћи да настави да послује ако је испуњен најмање један од следећих услова:

1) разлози из члана 130. овог закона због којих би Народна банка Србије могла одузети дозволу за рад су наступили или је вероватно да ће ускоро наступити, нарочито кад су у пословању банке настали губици који би се покрили на терет целог или знатног износа капитала банке или кад је вероватно да ће такви губици настати;

2) ако је имовина банке мања од њених обавеза или је вероватно да ће то ускоро бити;

3) ако је банка неликвидна или је вероватно да ће то ускоро бити, осим ако јој је одобрена финансијска подршка из тачке 4) подтач. (1) и (2) овог става;

4) ако је банка затражила ванредну финансијску подршку, осим у изузетном случају када се, узимајући у обзир начела из члана 128б тач. 1) и 2) овог закона, та подршка даје солвентној банци ради отклањања озбиљног поремећаја у економији и очувања стабилности финансијског система, као привремена и сразмерна мера, и то у једном од следећих облика:

(1) гаранције коју Република Србија даје у корист Народне банке Србије за измирење

обавеза банке по основу кредита за одржавање ликвидности или других олакшица одобрених банци под условима које је утврдила Народна банка Србије,

(2) гаранције Републике Србије за нове обавезе банке,

(3) докапитализације или куповине власничких инструмената под условима који банци не дају предност на тржишту, до износа потребног да се отклони мањак капитала, под условима које утврђује Народна банка Србије – и то само ако у тренутку пружања ове подршке нису испуњени услови из тач. 1) до 3) овог става, као ни услови за отпис и конверзију капитала из члана 128е овог закона.

Сматра се да је реструктурирање у јавном интересу, у смислу става 1. овог члана, ако је реч о системски значајној банци, као и у случају када би се спровођењем реструктурирања могао на одговарајући начин остварити један или више циљева реструктурирања који се не би могао остварити у истој мери спровођењем стечајног или ликвидационог поступка над банком.

Ради утврђивања да ли је реструктурирање у јавном интересу, а узимајући у обзир процену из члана 128з овог закона извршену пре реструктурирања банке, Народна банка Србије дужна је нарочито да изради извештај о тесту најмањих трошкова, којим се утврђује да ли би спровођење поступка реструктурирања и примена појединих инструмената и мера реструктурирања били целисходнији од спровођења стечајног или ликвидационог поступка над банком, нарочито узимајући у обзир могуће трошкове исплате осигураних депозита и одобравања финансијске подршке, као и ограничења прописана чланом 128х овог закона.

Народна банка Србије доставља Агенцији, ради давања мишљења, нацрт извештаја из става 4. овог члана.

Агенција је дужна да Народној банци Србије достави мишљење на нацрт извештаја из става 4. овог члана, у року од пет дана од дана достављања овог нацрта.

Након пријема мишљења из става 6. овог члана, односно ако мишљење није достављено након протеча рока из тог става – Народна банка Србије израђује коначни извештај о тесту најмањих трошкова.

Предузимање мера ране интервенције из чл. 113. до 115. овог закона није предуслов за покретање поступка реструктурирања.

Банка је дужна да без одлагања обавести Народну банку Србије о наступању околности из става 1. тачка 1) овог члана.

Када прими обавештење из става 9. овог члана или ако током вршења контроле или на други начин сазна да су наступиле околности из тог става – Народна банка Србије без одлагања утврђује да ли су испуњени услови из става 1. овог члана.

На испуњеност услова за покретање поступка реструктурирања банкарске групе сходно се примењују ст. 1. до 10. овог члана.

Независна процена вредности имовине и обавеза банке

Члан 128з

Пре покретања поступка реструктурирања, Народна банка Србије дужна је да обезбеди независну, поштenu и реалистичну процену вредности имовине и обавеза банке.

Процена из става 1. овог члана врши се ради пружања одговарајућих информација и података Народној банци Србије за утврђивање испуњености услова за реструктурирање банке, односно за избор одговарајућег инструмента и мере реструктурирања ако утврди да су ти услови испуњени, као и да би се обезбедило да су сви губици банке у потпуности приказани у њеним пословним књигама и финансијским извештајима.

Процену из става 1. овог члана врши ревизор с листе из члана 52. став 3. овог закона или друго лице у складу с прописом Народне банке Србије.

Лице из става 3. овог члана мора бити независно од било ког органа јавне власти или институције којој је поверено вршење јавних овлашћења, као и од банке на коју се процена односи или банкарске групе чији је та банка члан.

Процена из става 1. овог члана заснива се на опрезним претпоставкама, укључујући опрезну оцену нивоа губитака насталих услед наступања статуса неизмирења обавеза дужника, а не може се заснивати на претпоставци коришћења ванредне финансијске подршке, кредита за одржавање ликвидности или кредита за ликвидност са средствима обезбеђења, роком отплате и каматним стопама који одступају од уобичајених.

При вршењу процене из става 1. овог члана узима се у обзир и могуће потраживање Народне банке Србије по основу надокнаде трошкова у вези са спровођењем поступка реструктурирања, као и трошкови камата и надокнада за евентуално коришћење зајмова или гаранција који су обезбеђени банци из средстава за финансирање реструктурирања.

Уз процену из става 1. овог члана прилажу се ажурни финансијски извештаји банке, са анализом и проценом рачуноводствене вредности имовине, као и пописом неизмирених билансних и ванбилансних обавеза приказаних у пословним књигама и евиденцијама банке с навођењем исплатних редова у које би се обавезе разврстале у складу са законом којим се уређују стечај и ликвидација банака и друштава за осигурање.

Процена из става 1. овог члана обавезно обухвата и процену укупног износа који би припао сваком исплатном реду поверилаца у случају спровођења стечајног поступка, али не искључује обавезу спровођења посебне независне процене из члана 128ђ овог закона.

Ако због хитности није могуће извршити процену у складу са ст. 7. и 8. овог члана – лице из става 3. овог члана врши прелиминарну процену, која је привремена и користи се у поступку реструктурирања док то лице не изврши коначну процену вредности имовине и обавеза банке (у даљем тексту: коначна процена).

Изузетно, ако пре покретања поступка реструктурирања није могуће обезбедити независну процену из става 1. овог члана – Народна банка Србије врши прелиминарну процену вредности имовине и обавеза банке, која је привремена и користи се у овом поступку док лице из става 3. овог члана не изврши коначну процену.

Прелиминарном проценом из ст. 9. и 10. овог члана предвиђају се и резерве за додатне губитке, што се посебно образлаже.

Народна банка Србије може покренути поступак реструктурирања и применити инструменте и мере реструктурирања и на основу прелиминарне процене из ст. 9. и 10. овог члана.

У случају из ст. 9. и 10. овог члана, као и у другим случајевима у којима процена из става 1. овог члана није извршена пре покретања поступка реструктурирања у складу са условима из овог члана – лице из става 3. овог члана је дужно да изврши коначну процену чим се за то испуне одговарајући услови.

Ако је вредност нето имовине банке утврђена коначном проценом већа од вредности ове имовине утврђене прелиминарном проценом – Народна банка Србије може решењем изменити износе потраживања поверилаца или акционара чија су потраживања отписана или ће бити отписана применом инструмента реструктурирања из члана 128њ овог закона, односно наложити банци за посебне намене, Агенцији или правном лицу из члана 128н овог закона да изврши додатно плаћање банци, односно акционарима по основу преноса акција, имовине или обавеза.

Процена из става 1. овог члана саставни је део образложења решења из чл. 128е и 128и овог закона и може се оспорити само тужбом против тих решења.

Народна банка Србије врши избор лица из става 3. овог члана које ће вршити процену из тог става, а накнада за вршење ове процене пада на терет банке.

Одредбе овог члана сходно се примењују на независну процену имовине и обавеза члана банкарске групе.

Народна банка Србије прописује ближе услове и начин вршења процене из овог члана.

Решење о покретању поступка реструктурирања

Члан 128и

Ако утврди да су испуњени услови из члана 128ж овог закона Народна банка Србије доноси решење о покретању поступка реструктурирања.

Решењем из става 1. овог члана утврђују се инструменти и мере реструктурирања банке или члана банкарске групе, на основу резултата теста најмањих трошкова из члана 128ж став 7. овог закона.

Решењем из става 1. овог члана може се утврдити да ће се инструменти и мере реструктурирања банке предузети и према члану банкарске групе са седиштем у Републици Србији над којим надзор не врши Народна банка Србије само ако и највише матично друштво и тај члан испуњавају услове из члана 128ж овог закона, и то након прибављања мишљења од регулаторног тела које врши надзор над пословањем тог члана.

Ако се поступак реструктурирања покреће над банком којој је одузета дозвола за рад, решење из става 1. овог члана доноси се истовремено с решењем о одузимању дозволе за рад банци.

Решење из става 1. овог члана доставља се истог дана када је донето банци, Агенцији, министарству надлежном за послове финансија, Агенцији за привредне регистре и оператору система из члана 128у став 5. овог закона у ком учествује банка.

Покретање поступка реструктурирања над банком уписује се у регистар привредних субјеката даном доношења решења из става 1. овог члана.

Сажетак решења из става 1. овог члана са објашњењем последица поступка реструктурирања на кориснике финансијских услуга које пружа банка објављује се на интернет презентацији Народне банке Србије и банке.

Правни послови које је банка закључила до дана доношења решења из става 1. овог члана остају на снази, а примена инструмената и мера реструктурирања, као ни било која друга околност која је у непосредној вези с тим инструментима и мерама не може сама по себи бити разлог за другу уговорну страну да раскине или анексира закључене уговоре, нити да захтева пребијање или активирање средстава обезбеђења по тим уговорима, под условом да се обавезе из тих послова не сметано извршавају.

Овлашћења Народне банке Србије у поступку реструктурирања

Члан 128ј

Народна банка Србије у поступку реструктурирања предузима све мере за које утврди да су неопходне да би обезбедила примену инструмената реструктурирања.

Мере из става 1. овог члана обухватају нарочито:

- 1) разрешење управног и извршног одбора банке;
- 2) преузимање овлашћења управног одбора, извршног одбора и скупштине банке и поверавање тих овлашћења посебном управнику из члана 128к овог закона;

- 3) смањење номиналне вредности (отпис) и поништење акција банке;
- 4) издавање обичних и преференцијалних акција банке;
- 5) укидање права на даље стицање акција;
- 6) захтевање од Комисије за хартије од вредности да поништи решење о одобрењу објављивања проспекта, односно решење о одобрењу проспекта за укључење хартија од вредности на регулисано тржиште;
- 7) анексирање и раскид уговора које је закључила банка;
- 8) захтевање од Агенције да банка у стечају чије су имовина и обавезе пренете на стицаоца пружи стицаоцу оперативну помоћ неопходну да би делотворно наставио да обавља послове који су му пренети;
- 9) захтевање од суда да застане с поступком у коме је процесна страна банка, најдуже до окончања поступка реструктурирања;
- 10) привремено обустављање свих плаћања и извршења других обавеза по уговорима које је закључила банка и суспензију права друге уговорне стране на отказивање уговора и активирање средстава обезбеђења – од тренутка објављивања решења о привременом обустављању до поноћи наредног радног дана, осим обавеза по основу осигураних депозита и обавеза према платним системима и системима за поравнање хартија од вредности који су у складу са законом одређени као битни системи, односно оператерима тих система и учесницима у тим системима, које су настале по основу учешћа у тим системима.

Народна банка Србије има право приступа свим подацима који су јој потребни у поступку реструктурирања банке, на начин прописан у члану 102. овог закона, а банка, запослени у банци, акционари и друга лица дужни су да јој на захтев обезбеде овај приступ, односно доставе ове податке.

Посебна управа

Члан 128к

Народна банка Србије доноси решење о увођењу посебне управе у банци у реструктурирању, којим именује једног или више посебних управника, ако оцени да би промена начина управљања и руковођења банком допринела остваривању циљева реструктурирања.

Решење из става 1. овог члана Народна банка Србије може донети у било ком тренутку у поступку реструктурирања.

Народна банка Србије је дужна да донесе решење из става 1. овог члана када се поступак реструктурирања покреће над банком којој се одузима дозвола за рад.

Посебни управник се именује најдуже на годину дана, а његов мандат се, изузетно, може продужити за још годину дана ако Народна банка Србије процени да је то потребно да би се окончале започете активности ради остваривања циљева реструктурирања, односно да су и даље испуњени услови из става 1. овог члана.

Решењем из става 1. овог члана утврђује се висина накнаде за рад посебног управника, која пада на терет банке.

Народна банка Србије може у току мандата посебног управника донети решење којим се он разрешава функције и именује други посебни управник.

Посебни управник мора бити лице независно од банке и испуњавати услове из члана 72. овог закона.

Даном доношења решења из става 1. овог члана престају функције члановима управног и

извршног одбора банке и овлашћења скупштине банке, а овлашћења и дужности управног и извршног одбора и скупштине банке преузима посебни управник.

Посебни управник дужан је да предузме све мере потребне за остваривање циљева реструктурирања, као и да примени инструменте и мере реструктурирања, у складу с решењем Народне банке Србије из члана 128и овог закона.

Посебни управник може ангажовати, о трошку банке, независне стручњаке у области банкарског и финансијског права, рачуноводства или друге одговарајуће струке, под условима које одобрава Народна банка Србије.

Посебни управник доставља Народној банци Србије извештај о пословању банке и њеном финансијском стању, као и радњама које је предузео при извршавању својих дужности, најмање тромесечно, а на захтев Народне банке Србије и чешће. Посебни управник је дужан да извештај Народној банци Србије поднесе и на почетку и на крају свог мандата.

Контролу над вршењем функција и овлашћења посебног управника врши Народна банка Србије.

Решењем из става 1. овог члана могу бити утврђена извесна ограничења функција и овлашћења посебног управника, као и његова дужност да, пре предузимања одређених правних радњи, прибави сагласност Народне банке Србије.

Народна банка Србије на својој интернет презентацији објављује именовање посебног управника.

Увођење посебне управе, именовање и разрешење посебног управника и престанак посебне управе у банци уписују се у регистар привредних субјеката даном доношења решења из става 1. овог члана, које Народна банка Србије доставља Агенцији за привредне регистре истог дана када га је донела.

Одељак 5.

Инструменти реструктурирања

Врсте и основна обележја инструмената реструктурирања

Члан 128л

Инструменти реструктурирања су:

- 1) продаја акција, односно имовине и обавеза;
- 2) пренос акција, односно имовине и обавеза банци за посебне намене (у даљем тексту: пренос банци за посебне намене);
- 3) одвајање имовине;
- 4) расподела губитака на акционаре и повериоце (у даљем тексту: расподела губитака).

У поступку реструктурирања банке Народна банка Србије може применити један или више инструмената из става 1. овог члана, с тим да инструмент одвајања имовине не може применити посебно без примене неког другог инструмента из тог става.

Пренос акција, односно имовине и обавеза применом инструмената из става 1. тач. 1) до 3) овог члана и доношење аката и спровођење активности применом инструмента расподеле губитака врши се без сагласности акционара, депонената и других поверилаца банке у реструктурирању или било ког трећег лица, осим стицаоца.

Пренос из става 3. овог члана може се вршити више пута у току поступка реструктурирања банке.

На пренос из става 3. овог члана не примењује се закон којим се уређује тржиште капитала,

осим ако овим законом није друкчије прописано.

На пренос из става 3. овог члана не примењује се закон којим се уређују привредна друштва, осим одредаба тог закона којим се прописују надлежности органа тог друштва. Ако је одлука о стицању акција, односно имовине и обавеза из става 1. тач. 1) и 3) овог члана у надлежности скупштине акционара стицаоца – рок за доношење те одлуке је седам дана од дана достављања позива за сазивање скупштине акционара.

Пренос из става 3. овог члана не подлеже плаћању пореских обавеза, такси као ни других накнада надлежним органима.

Приход остварен по основу преноса акција из става 3. овог члана са акционара на стицаоца, умањен за износ средстава употребљених за финансирање реструктурирања и трошкове поступка реструктурирања – припада тим акционарима, док приход остварен преносом целокупне имовине или обавеза или њиховог дела, с банке у реструктурирању или банке за посебне намене на стицаоца, умањен за износ средстава употребљених за финансирање реструктурирања и трошкове поступка реструктурирања – припада банци преносиоцу.

Стицалац на кога су применом инструмената из става 1. тач. 1) до 3) овог члана пренете акције банке у реструктурирању ступа на место акционара, док стицалац на кога су применом тих инструмената пренети имовина или обавезе ове банке ступа на место банке у уговорима које је она закључила, а односе се на ту имовину и обавезе, осим ако решењем из члана 128и овог закона није друкчије утврђено.

Стицалац из става 9. овог члана ступа на место банке у свим судским, управним и другим поступцима у вези са акцијама, имовином и обавезама из тог става, осим ако решењем из члана 128и овог закона није друкчије утврђено.

Права банке на основу чланства у платним системима, системима за поравнање хартија од вредности, берзама и др. прелазе на стицаоца из става 9. овог члана који испуњава услове за то чланство, а стицалац који ове услове не испуњава – може наставити да врши ова права у року утврђеном решењем из члана 128и овог закона.

Дозволе, сагласности, посебна права, други подстицаји и ослобођења који су дати или признати банци у вези са акцијама, имовином или обавезама који се преносе – прелазе на стицаоца из става 9. овог члана, осим ако је решењем из члана 128и овог закона или прописима којима се уређује њихово давање, односно признавање друкчије утврђено.

У случају примене инструмента из става 1. тач. 1) до 3) овог члана – акционари и повериоци банке у реструктурирању и остала трећа лица чија се имовина или обавезе не преносе применом овог инструмента немају никаква права у односу на акције, имовину или обавезе које се преносе применом тог инструмента, нити у односу на стицаоца и његове органе управљања.

У случају отварања стечајног поступка над банком чије су имовина и обавезе пренете применом инструмента из става 1. тач. 1) до 3) овог члана – не примењују се у односу на пренос ове имовине и обавеза одредбе закона о стечају којима се уређује побијање правних радњи стечајног дужника.

Ако би примена инструмента реструктурирања довела до стицања или повећања власништва у банци изнад процената из члана 94. став 1. овог закона – Народна банка Србије благовремено оцењује испуњеност услова за давање сагласности за стицање власништва, тако да та оцена не утиче на одлагање примене овог инструмента.

О извршеном преносу из става 3. овог члана Народна банка Србије без одлагања обавештава депоненте, повериоце и дужнике банке на својој интернет презентацији и путем средстава јавног

информисања.

У поступку реструктурирања члана банкарске групе примењују се инструменти и мере из става 1. овог члана који се примењују на банке.

Народна банка Србије може наложити другим члановима банкарске групе чији је банка у реструктурирању члан да наставе да пружају одговарајуће услуге у одређеном периоду тој банци или стицаоцу акција, имовине и обавеза ове банке, ради остваривања континуитета у обављању критичних функција банке.

Продаја акција, односно имовине и обавеза

Члан 128љ

Народна банка Србије може стицаоцу који није банка за посебне намене продати акције банке у реструктурирању или целокупну имовину или обавезе те банке, или њихов део.

Народна банка Србије закључује уговор о продаји из става 1. овог члана са стицаоцем акција, односно имовине и обавеза банке у реструктурирању.

Народна банка Србије дужна је да предузме све разумне мере да би се пренос по основу продаје из става 1. овог члана извршио по тржишним условима, узимајући у обзир независну процену вредности имовине и обавеза банке из члана 128з овог закона.

Право својине стицаоца акција банке у реструктурирању уписује се у Централни регистар одмах након закључења уговора из става 2. овог члана.

Народна банка Србије може пренете акције, односно имовину и обавезе из става 1. овог члана вратити њиховим првобитним власницима, односно банци која је у поступку реструктурирања без њихове сагласности, а уз сагласност стицаоца.

Народна банка Србије може прописати ближе услове и начин прибављања и избора понуда за преузимање акција, имовине и обавеза из става 1. овог члана, односно продаје из овог члана.

Пренос банци за посебне намене

Члан 128м

Народна банка Србије може донети решење којим ће на банку за посебне намене пренети:

- 1) акције једне или више банака у реструктурирању;
- 2) целокупну имовину и/или обавезе једне или више банака у реструктурирању или њихов део.

Банку за посебне намене оснива Република Србија како би се преузимањем акција, имовине или обавеза банке у реструктурирању одржале њене критичне функције и касније извршила продаја пренетих акција, односно имовине и обавеза.

Укупна вредност обавеза пренетих банци за посебне намене не може прећи укупну вредност имовине банке у реструктурирању која је пренета банци за посебне намене или је тој банци обезбеђена из других извора.

Акције, имовину и обавезе које је пренела банци за посебне намене Народна банка Србије може вратити банци у реструктурирању ако је ова могућност изричито утврђена решењем из става 1. овог члана, односно ако одређене акције, имовина или обавезе по својој суштини не спадају у категорије акција, имовине или обавеза утврђених у овом решењу или не испуњавају услове за пренос из тог решења.

Пренос из става 4. овог члана врши се без сагласности акционара, депонената и других поверилаца банке у реструктурирању или било ког трећег лица, осим банке за посебне намене, а може се извршити у року и под условима утврђеним у решењу из тог става.

Дозволу за рад банке за посебне намене даје Народна банка Србије на основу захтева Републике Србије.

Уз захтев из става 6. овог члана Република Србија доставља:

- 1) оснивачки акт и статут банке;
- 2) доказ о уплати минималног оснивачког капитала;
- 3) имена предложених чланова управног и извршног одбора банке и податке о њиховој квалификацији, искуству и пословној репутацији.

О захтеву из става 6. овог члана Народна банка Србије одлучује решењем, и то најкасније наредног дана од дана пријема уредног захтева.

Решење којим се даје дозвола за рад банке за посебне намене садржи рок на који се банка оснива, а који не може бити дужи од две године од дана последњег извршеног преноса из става 1. овог члана, као и могућност за продужење тог рока у складу са овим законом. Ово решење објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије“.

Банка за посебне намене у свом пословном имену обавезно садржи речи „нова“ и „банка“.

Република Србија је дужна да обезбеди да банка за посебне намене при подношењу захтева из става 6. овог члана има минимални оснивачки капитал од најмање 5.000.000 евра у динарској противвредности, као и да по добијању дозволе за рад послује у складу са одредбама овог закона које се односе на њен капитал и показатеље пословања банке.

Изузетно од става 11. овог члана, банка за посебне намене може се основати и без испуњености услова из тог става, односно може у периоду који није дужи од три месеца од оснивања пословати без усклађености са одредбама овог закона које се односе на њен капитал и показатеље пословања банке, ако Народна банка Србије оцени да је то неопходно ради остваривања циљева реструктурирања.

У случају из става 12. овог члана, дозвола за рад из става 6. овог члана садржи и рок у којем је банка за посебне намене дужна да усклади своје пословање са одредбама овог закона које се односе на њен капитал и показатеље пословања банке.

Република Србија дужна је да пријаву за упис банке за посебне намене у регистар привредних субјеката поднесе најкасније наредног дана од дана давања дозволе за рад из става 6. овог члана.

На оснивање банке за посебне намене не примењују се одредбе закона којим се уређује тржиште капитала, а надлежни органи дужни су да за оснивање ове банке донесу акте и спроведу радње прописане законом најкасније наредног дана од дана подношења захтева.

Народна банка Србије:

- 1) даје претходну сагласност на оснивачки акт и статут банке за посебне намене;
- 2) даје претходну сагласност на именовање органа управљања банке за посебне намене;
- 3) даје претходну сагласност на зараде чланова органа управљања из тачке 2) овог става и акт о утврђивању њихових дужности;
- 4) одобрава стратегију и ризични профил банке за посебне намене.

Изузетно од става 9. овог члана, Народна банка Србије може решењем продужити рок из тог става за годину дана ако оцени да је то неопходно ради остваривања циљева реструктурирања, а посебно ако би се на тај начин окончале активности из става 18. тач. 1), 2) и 4) овог члана.

Народна банка Србије доноси решење о одузимању дозволе за рад банци за посебне намене у следећим случајевима:

- 1) ако се банка за посебне намене споји с другом банком или припоји тој банци, у складу са

овим законом;

2) ако се целокупна имовина и обавезе банке за посебне намене или њихов највећи део продају трећем лицу;

3) ако истекне период из става 9, односно става 17. овог члана;

4) ако се имовина банке за посебне намене у потпуности отуђи, односно уновчи и њене обавезе у потпуности измире.

Решење из става 18. овог члана доставља се надлежном суду ради покретања стечајног или ликвидационог поступка над банком за посебне намене, у складу са одредбама закона којим се уређују стечај и ликвидација банака и друштава за осигурање које се односе на стечај, односно ликвидацију банака.

Ако се акције банке за посебне намене продају трећем лицу, након уписа тог лица у Централни регистар као власника акција те банке, банка за посебне намене наставља да послује као банка у складу са овим законом.

Народна банка Србије ближе прописује садржину докумената и доказа из ст. 7. и 16. овог члана, а може прописати и ближе услове и начин продаје имовине и/или обавеза банке за посебне намене, односно оглашавања те продаје.

Одвајање имовине

Члан 128н

Народна банка Србије може донети решење којим на Агенцију или друго правно лице које није банка за посебне намене преноси имовину и обавезе банке у реструктурирању или банке за посебне намене, ако је испуњен најмање један од следећих услова:

1) ако је стање на тржишту такво да би продаја ове имовине у стечајном поступку могла негативно да утиче на финансијско тржиште;

2) ако је пренос потребан да би се обезбедило несметано пословање банке чија су имовина или обавезе пренети;

3) ако је пренос потребан ради остварења највећег могућег прихода од уновчења, односно продаје пренете имовине уз што мање трошкове.

Друго правно лице из става 1. овог члана (у даљем тексту: друштво за управљање имовином) може основати Република Србија, ради преузимања целокупне имовине или обавеза једне или више банака у реструктурирању или банке за посебне намене, или њиховог дела.

Народна банка Србије:

1) даје претходну сагласност на оснивачки акт друштва за управљање имовином;

2) даје претходну сагласност на именовање органа управљања друштва за управљање имовином;

3) одобрава зараде чланова органа управљања друштва за управљање имовином и акт којим се утврђују њихове дужности;

4) одобрава стратегију и ризични профил друштва за управљање имовином.

Агенција, односно друштво за управљање имовином управља претом имовином ради повећања њене вредности путем продаје или њеног уновчења на други начин.

Народна банка Србије може решењем из става 1. овог члана пренети имовину и обавезе банке прениоца на Агенцију и/или једно или више друштава за управљање имовином.

Народна банка Србије може пренету имовину и обавезе из става 1. овог члана вратити банци у

реструктурирању ако је та могућност изричито утврђена решењем из тог става, односно ако одређена имовина или обавезе по својој суштини не спадају у категорије имовине или обавеза утврђених у овом решењу или не испуњавају услове за пренос из тог решења.

Пренос из става 6. овог члана врши се без сагласности акционара, депонената и других поверилаца банке у реструктурирању или било ког трећег лица.

Народна банка Србије утврђује износ накнаде коју Агенција, односно друштво за управљање имовином плаћа за имовину и обавезе које преузима, а која може имати и негативну вредност.

Накнада из става 8. овог члана може се исплатити и у облику дужничког инструмента који издаје Агенција, односно друштво за управљање имовином, уз претходно прибављену сагласност министарства надлежног за послове финансија.

Агенција и друштво за управљање имовином дужни су да послове у вези с претом имовином и обавезама из става 1. овог члана обављају с пажњом доброг привредника и да о томе извештавају Народну банку Србије у роковима и на начин утврђеним решењем из тог става.

Народна банка Србије ближе прописује услове и начин давања сагласности из става 3. овог члана.

Расподела губитака

Члан 128њ

Народна банка Србије може применити инструмент расподеле губитака ради:

1) докапитализације банке у реструктурирању, у мери неопходној за њено даље несметано пословање у складу са овим законом и одржавање довољног поверења на финансијском тржишту у банку;

2) конверзије у капитал или отписа (смањења) главнице обавеза или дужничких инструмената који се преносе банци за посебне намене с циљем обезбеђења капитала за ту банку или се преносе у оквиру инструмената продаје акција, односно имовине и обавеза или одвајања имовине банке у реструктурирању.

Народна банка Србије може применити инструмент расподеле губитака ради докапитализације банке у реструктурирању само ако се може разумно очекивати да ће примена тог инструмента, заједно с другим мерама, укључујући мере које се спроводе у складу с планом реорганизације пословања из члана 128с овог закона, уз остваривање одговарајућих циљева реструктурирања – довести до тога да та банка поново успостави одговарајући финансијски положај и дугорочну одрживост.

Обавезе банке у реструктурирању на које се могу применити отпис и конверзија из става 1. овог члана (у даљем тексту: подобне обавезе) обухватају све обавезе те банке, осим:

1) обавеза по основу осигураних депозита, до износа осигураног у складу са законом;

2) обавеза чије је испуњење обезбеђено заложним правом, средством финансијског обезбеђења или другим сродним правом, укључујући репо послове, покривене обвезнице и обавезе из финансијских инструмената који се употребљавају за заштиту од ризика и чине саставни део имовине за покриће и који су обезбеђени на сличан начин као покривене обвезнице;

3) обавеза насталих управљањем имовином и новцем клијената, укључујући имовину или новац клијената које банка у реструктурирању чува за рачун инвестиционих и пензионих фондова;

4) обавеза према домаћим и страним банкама и инвестиционим друштвима, с првобитним роком доспећа краћим од седам дана, осим обавеза према члановима исте групе;

5) обавеза с преосталим роком доспећа краћим од седам дана према платним системима и

системима за поравнање хартија од вредности који су у складу са законом одређени као битни системи, односно оператерима тих система и учесницима у тим системима, које су настале по основу учешћа у тим системима;

6) обавеза према запосленима у погледу обрачунатих, а неисплаћених зарада, пензијских доприноса или осталих фиксних примања, осим дела зараде по основу доприноса запосленог пословном успеху послодавца (награде, бонуси и сл.) и других примања променљивог износа за која послодавац нема законску обавезу да их исплаћује запосленима;

7) обавеза према повериоцима по основу послова продаје робе или пружања услуга банци у реструктурирању који су кључни за непрекидно и свакодневно пословање те банке, укључујући услуге информационих технологија, комуналне услуге и услуге закупа, сервисирања и одржавања пословних просторија;

8) пореских обавеза и обавеза по основу доприноса за обавезно социјално осигурање;

9) обавеза према Агенцији по основу премије за осигурање депозита.

Покретање поступка реструктурирања и спровођење расподеле губитака не утиче на имовину којом су обезбеђене покривене обвезнице. Та имовина остаје заштићена, одвојена и са утврђеним нивоом.

Народна банка Србије може, и поред става 3. тачка 2) и става 4. овог члана, применити инструмент расподеле губитака и на део обавеза који прелази вредност имовине, предмета залог, заложног права или другог средства обезбеђења којим је испуњење те обавезе обезбеђено.

Изузетно од става 3. овог члана, Народна банка Србије може потпуно или делимично искључити примену отписа и конверзије из става 1. овог члана и на друге подобне обавезе ако је испуњен најмање један од следећих услова:

1) ову обавезу није могуће отписати или конвертовати у разумном року и поред неопходних активности које би Народна банка Србије предузела ради благовремене и ефикасне примене тог инструмента;

2) ово искључење је нужно и сразмерно ради даљег обављања критичних функција и кључних пословних активности банке у реструктурирању;

3) ово искључење је нужно и сразмерно ради спречавања ширења финансијских поремећаја на тржишту, посебно у вези с депозитима физичких лица, предузетника и микро, малих и средњих правних лица, услед чега би могла бити угрожена стабилност финансијског система на начин који би могао произвести и озбиљне поремећаје у привреди;

4) отпис или конверзија ових обавеза проузроковали би такво умањење вредности да би губици које би сносили други повериоци били већи него да су те обавезе биле искључене из отписа или конверзије.

Ако Народна банка Србије потпуно или делимично искључи примену отписа или конверзије на поједине подобне обавезе у складу са ставом б. овог члана и ако губици који би били покривени отписом или конверзијом тих обавеза нису у потпуности пренети на остале повериоце – средства Републике Србије обезбеђена за реструктурирање банке могу се користити ради:

1) покрића свих губитака који нису покривени отписом или конверзијом тих обавеза и поновног успостављања нулте нето вредности имовине банке у реструктурирању у складу с чланом 128п став 1. тачка 1) овог закона;

2) куповине акција банке у реструктурирању ради докапитализације те банке у складу с чланом 128п став 1. тачка 2) овог закона.

Народна банка Србије ближе прописује услове и начин вршења отписа и конверзије обавеза

банке у реструктурирању, као и услове коришћења средстава обезбеђених за реструктурирање за намене из става 7. овог члана.

Члан 128о

Банка је дужна да у сваком тренутку испуњава прописани минимални захтев за капиталом и подобним обавезама.

Минимални захтев из става 1. овог члана израчунава се као процентуално изражен однос збира капитала и подобних обавеза према збиру капитала и укупних обавеза банке.

Народна банка Србије утврђује за сваку банку посебан минимални захтев из става 1. овог члана на основу следећих критеријума:

1) потребе да се обезбеди могућност реструктурирања банке применом инструмената реструктурирања, укључујући примену инструмента расподеле губитака, на начин којим се постижу циљеви реструктурирања;

2) потребе да се обезбеди да банка има довољно подобних обавеза како би у случају примене инструмента расподеле губитака покрила губитке и поново успоставила показатељ адекватности капитала на нивоу којим би се омогућило даље несметано пословање и одржавање довољног поверења на финансијском тржишту у банку;

3) потребе да се, ако је планом реструктурирања предвиђена могућност да одређене врсте подобних обавеза буду искључене из расподеле губитака на основу члана 128њ став 6. овог закона или да се одређене врсте подобних обавеза у потпуности пренесу на примаоца по основу делимичног преноса – обезбеди да банка има довољно других подобних обавеза како би се покрили губици и поново успоставио показатељ адекватности капитала банке на нивоу којим би јој се омогућило даље несметано пословање;

4) величине, пословног модела, модела финансирања и ризичног профила банке;

5) процене могућег износа средстава фонда за осигурање депозита која би се могла користити за финансирање поступка реструктурирања у складу са овим законом;

б) процене негативних последица престанка пословања банке на стабилност финансијског система, укључујући ширење финансијских потешкоћа и на друге банке, а с обзиром на њихову међусобну повезаност или повезаност с другим деловима финансијског система.

Одредбе овог члана сходно се примењују и на највише матично друштво, односно банкарску групу на консолидованој основи.

Народна банка Србије прописује ближе услове под којима се подобне обавезе укључују у израчунавање минималног захтева за капитал и подобне обавезе, а може прописати и додатне критеријуме на основу којих се утврђује тај захтев.

Члан 128п

Ако се примењује инструмент расподеле губитака, Народна банка Србије је дужна да, на основу независне процене из члана 128з овог закона, утврди укупан збир следећих износа:

1) износа за који се подобне обавезе морају отписати да би се поново успоставила нулта нето вредност имовине банке у реструктурирању;

2) износа за који се подобне обавезе морају конвертовати у капитал како би се поновно успоставио прописани показатељ адекватности капитала банке у реструктурирању или банке за посебне намене.

При утврђивању износа из става 1. овог члана, Народна банка Србије узима у обзир средства која се за финансирање реструктурирања обезбеђују у складу са овим законом, као и потребу

одржавања поверења на финансијском тржишту у банку у реструктурирању или банку за посебне намене и обезбеђивања несметаног даљег пословања ове банке у периоду од најмање једне године.

Ако Народна банка Србије намерава да поред инструмента расподеле губитка примени и инструмент одвајања имовине, код обрачуна износа за који се подобне обавезе морају отписати узима се у обзир процена потребе за капиталом друштва за управљање имовином.

Члан 128р

Народна банка Србије, приликом примене инструмента расподеле губитака или отписа или конверзије капитала из члана 128е овог закона, спроводи једну или обе следеће мере:

1) поништава акције или их преноси повериоцима који сnose губитке применом овог инструмента;

2) знатно смањује номиналну вредност акција и друга одговарајућа права акционара банке, као последицу конверзије елемената допунског капитала или подобних обавеза банке у реструктурирању у њене акције, под условом да у складу с независном проценом из члана 128з овог закона имовина банке у реструктурирању има позитивну нето вредност.

Мере из става 1. овог члана односе се и на акционаре и имаоце других власничких инструмената којима су одговарајуће акције или други власнички инструменти издати, односно пренети на основу:

1) конверзије дужничких инструмената у акције или друге власничке инструменте у складу са условима уговореним у вези са одговарајућим дужничким инструментима, и то најкасније на дан када је Народна банка Србије утврдила да су испуњени услови за реструктурирање банке, или

2) конверзије одговарајућих инструмената капитала у инструменте основног капитала у складу с чланом 128е овог закона.

При одлучивању о мери коју ће предузети у складу са ставом 1. овог члана, Народна банка Србије узима у обзир:

1) независну процену из члана 128з овог закона;

2) износ до којег, према процени Народне банке Србије, елементи основног капитала морају бити отписани (смањени), а одговарајући елементи допунског капитала отписани (смањени) или конвертовани, у складу с чланом 128е став 5. овог закона;

3) укупан збир износа из члана 128п став 1. овог закона.

Не доводећи у питање одредбе члана 128њ ст. 3. и 6. овог закона, Народна банка Србије, приликом примене инструмента расподеле губитака, врши отпис и конверзију према следећем редоследу:

1) елементи основног капитала смањују се у складу с чланом 128е став 5. тачка 1) овог закона;

2) ако је укупно смањење елемената основног капитала у складу с тачком 1) овог става мање од збира износа из става 3. тач. 2) и 3) овог члана, смањује се у потребној мери главница елемената допунског капитала, до укупног износа тих елемената;

3) ако је укупно смањење елемената основног капитала и допунског капитала из тач. 1) и 2) овог става мање од збира износа из става 3. тач. 2) и 3) овог члана, смањује се у потребној мери главница субординираних обавеза које не улазе у обрачун допунског капитала, до укупног износа ових обавеза;

4) ако је укупно смањење елемената основног и допунског капитала и субординираних обавеза из тач. 1) до 3) овог става мање од збира износа из става 3. тач. 2) и 3) овог члана, смањује

се у потребној мери главница или неизмирени износ осталих подобних обавеза, према редоследу наплате потраживања у стечајном поступку у складу са законом којим се уређује стечај и ликвидација банака, до укупног износа ових обавеза.

Народна банка Србије равномерно расподељује губитке међу акционарима и повериоцима у складу са ставом 4. овог члана смањењем износа елемената основног и допунског капитала, субординираних и других подобних обавеза у висини сразмерној њиховој вредности, осим ако је Народна банка Србије потпуно или делимично искључила поједине подобне обавезе из отписа или конверзије у складу с чланом 128њ став б. овог закона.

При вршењу конверзије из става 4. овог члана, Народна банка Србије може применити различите стопе ове конверзије за различите категорије акционара и поверилаца из тог става, узимајући у обзир да се иста стопа примењује на све повериоце из истог исплатног реда у складу са законом којим се уређују стечај и ликвидација банака и друштава за осигурање, а да се повољнија стопа конверзија примењује на виши исплатни ред.

Пре вршења отписа или конверзије из става 4. тачка 4) овог члана, Народна банка Србије смањује или конвертује главницу инструмената из тач. 2) и 3) тог става ако ти инструменти већ нису конвертовани, а условима под којима су издати, односно прибављени је предвиђено да се главница инструмента смањује, односно да се врши њихова конверзија у акције или друге власничке инструменте када наступе одређене околности повезане с финансијским стањем, солвентношћу или нивоима капитала банке.

Члан 128с

Ако Народна банка Србије примени инструмент расподеле губитака ради докапитализације банке у складу с чланом 128њ став 1. тачка 1) овог закона, управни одбор банке, односно посебна управа из члана 128к овог закона дужни су да, у року од месец дана од дана примене тог инструмента, израде план реорганизације пословања и доставе га Народној банци Србије.

Ако се инструмент расподеле губитака из става 1. овог члана примењује на два или више чланова банкарске групе чију контролу на консолидованој или потконсолидованој основи врши Народна банка Србије, план реорганизације пословања израђује и Народној банци Србије доставља највише матично друштво, а њиме су обухваћени сви чланови групе.

Изузетно од става 1. овог члана, Народна банка Србије може продужити период из тог става за још месец дана, ако је то неопходно ради остваривања циљева реструктурирања.

План реорганизације пословања садржи мере усмерене ка поновном успостављању дугорочне одрживости банке или дела њеног пословања у разумном року, које се заснивају на реалистичним претпоставкама у вези са условима на тржишту под којима ће банка пословати и којима се омогућује утврђивање главних слабости и ризика у пословању банке.

План реорганизације пословања садржи најмање следеће елементе:

1) детаљан приказ околности, чинилаца и проблема који су проузроковали такво стање да банка више не може да настави да послује или је вероватно да неће моћи даље да послује;

2) опис мера усмерених ка поновном успостављању дугорочне одрживости банке;

3) рокове спровођења тих мера.

Мере за поновно успостављање дугорочне одрживости банке могу обухватити:

1) реорганизацију пословања банке, посебно да би банка поново постала конкурентна;

2) промене у систему управљања банком, систему управљања ризицима у банци, систему унутрашњих контрола, информационом систему и другим системима у банци, као и промене у инфраструктури банке;

- 3) повлачење из дела пословања којима се стварају губици;
- 4) продају имовине или појединих послова банке.

Народна банка Србије процењује да ли је вероватно да ће се спровођењем предложеног плана постићи дугорочна одрживост и решењем даје сагласност на тај план ако сматра да се тај циљ може остварити, у року од месец дана од дана пријема плана реорганизације пословања.

Ако сматра да није вероватно да се планом може постићи дугорочна одрживост, Народна банка Србије обавештава управни одбор банке, односно посебну управу банке о својим примедбама и захтева измену плана у складу с тим примедбама.

Управни одбор банке, односно посебна управа дужни су да, у року од 14 дана од дана пријема обавештења из става 8. овог члана, Народној банци Србије на сагласност доставе измењени план, а Народна банка Србије оцењује измењени план и у року од седам дана од дана пријема тог плана обавештава управни одбор, односно посебну управу о томе да ли су планом обухваћене и примедбе из става 8. овог члана или је тај план неопходно додатно изменити.

Управни одбор банке, односно посебна управа дужни су да спроводе план реорганизације на који је Народна банка Србије дала сагласност, да најмање једном у шест месеци извештавају Народну банку Србије о напретку у спровођењу плана, као и да измене план ако је према мишљењу Народне банке Србије то потребно ради постизања циља из става 7. овог члана, и да за те измене прибаве претходну сагласност Народне банке Србије.

Народна банка Србије може ближе уредити садржину плана реорганизације пословања из става 1. овог члана.

Члан 128г

Када Народна банка Србије предузима меру отписа и конверзије капитала, односно инструмент расподеле губитака, та мера, односно инструмент одмах производе правно дејство према банци у реструктурирању, акционарима те банке и повериоцима на које се та мера, односно инструмент односе.

Народна банка Србије може спровести неопходне радње или захтевати доношење одговарајућих аката и спровођење свих неопходних радњи других надлежних органа и лица потребних за извршење мере, односно инструмента из става 1. овог члана, и то нарочито:

- 1) упис или измену одговарајућих података у регистрима и евиденцијама које воде Агенција за привредне регистре, Централни регистар и други надлежни органи и организације;
- 2) искључење акција или других власничких или дужничких инструмената из трговања, односно с листинга одговарајућег тржишта;
- 3) пријем нових акција или других власничких инструмената у трговање, односно на листинг одговарајућег тржишта;
- 4) поновни пријем у трговање, односно на листинг одговарајућег тржишта дужничких инструмената који су отписани, без издавања проспекта.

Ако Народна банка Србије у потпуности изврши отпис појединих обавеза, те обавезе, као и све друге обавезе и потраживања који су с њима повезани, а нису обрачунати у тренутку предузимања мере – сматрају се измиреним, односно намиреним и не може се доказивати супротно ни у једном поступку у вези с банком у реструктурирању или њеним правним следбеником.

Ако Народна банка Србије делимично отпише (смањи) главницу обавезе или неизмирени износ обавезе:

- 1) обавеза се сматра измиреном у висини смањеног износа;

2) инструмент или уговор којим је створена првобитна обавеза и даље се примењује у односу на остатак главнице или неизмирени износ обавезе након смањења, а у складу с променама износа камата које одражавају смањење главнице и сваком другом променом услова и рокова које би Народна банка Србије могла једнострано извршити.

Народна банка Србије током поступка реструктурирања, када је то неопходно ради остваривања циљева реструктурирања, може једнострано изменити рокове доспећа дужничких инструмената или других подобних обавеза, износ камате који би се платио на основу ових инструмената и обавеза или датум доспећа плаћања те камате, укључујући и обуставу плаћања у одређеном периоду, осим за обавезе из члана 128њ став 3. тачка 2) овог закона.

Народна банка Србије може захтевати од банке да одржава број одобрених акција на нивоу који би био потребан за ефикасно спровођење конверзије подобних обавеза у те акције, узимајући у обзир могућност примене овог инструмента према плану реструктурирања.

Банка је дужна да обезбеди да уговори на основу којих се стварају обавезе ове банке садрже одредбу којом се поверилац саглашава да обавеза може бити отписана или конвертована и којом пристаје на сва смањења, конверзију или поништење главнице или неизмиреног износа, као последицу предузимања мера Народне банке Србије у складу са овим законом, под условом да се на ту обавезу примењује право друге државе, као и да та обавеза није искључена на основу члана 128њ став 3. овог закона, нити је реч о обавези по основу депозита који је осигуран.

Народна банка Србије може да предузме мере отписа дуга и конверзије у вези са обавезама из става 7. овог члана и ако уговор који је закључила банка не садржи одредбе из тог става.

Одељак 6.

Мере заштите акционара, поверилаца и трећих лица

Независна процена губитака акционара, поверилаца и фонда за осигурање депозита у поступку реструктурирања и у стечајном поступку

Члан 128ћ

Народна банка Србије обезбеђује да се, одмах након што је покренут поступак реструктурирања или након што су примењени инструменти реструктурирања или мера из члана 128е овог закона, изврши независна процена о томе да ли би акционари и повериоци банке били у повољнијем положају да је уместо поступка реструктурирања покренут стечајни поступак над банком.

Проценом из става 1. овог члана утврђују се:

1) губици које сnose акционари и повериоци банке, односно фонд за осигурање депозита у поступку реструктурирања;

2) губици које би акционари и повериоци банке, односно фонд за осигурање депозита претрпели да је на дан покретања поступка реструктурирања покренут стечајни поступак над банком;

3) евентуална разлика у висини ових губитака и њен износ.

Процену из става 1. овог члана може вршити само лице које испуњава услове из члана 128з ст. 3. и 4. овог закона, а трошкове ове процене, по правилу, сноси банка у реструктурирању.

Ако процену из става 1. овог члана врши лице које је извршило независну процену вредности имовине и обавеза банке из члана 128з овог закона – ове процене морају бити раздвојене.

Ако је банци у поступку реструктурирања обезбеђена ванредна финансијска подршка – износ ове подршке не узима се у обзир приликом процене из става 1. овог члана.

Ако се проценом из става 1. овог члана утврди да су акционар или поверилац банке, односно фонд за осигурање депозита у поступку реструктурирања претрпели веће губитке од губитака које би претрпели у стечајном поступку – ова лица имају право на надокнаду разлике до висине губитака које би претрпели у стечајном поступку из средстава за реструктурирање банке која обезбеђује Република Србија, на основу одлуке Владе Републике Србије.

На права акционара и поверилаца члана банкарске групе који није банка у поступку реструктурирања овог члана или примене мере из члана 128е – сходно се примењују ст. 1. до 6. овог члана.

Народна банка Србије може прописати методологију за вршење процене из овог члана.

Заштита друге уговорне стране у финансијском уговору

Члан 128у

Не може се у поступку реструктурирања на стицаоца пренети само део права и обавеза за које је, уговором о финансијском обезбеђењу с преносом права својине, уговором о поравнању или уговором о пребијању (нетирању) који је закључила банка, утврђено да могу бити предмет поравнања или пребијања, нити се може коришћењем споредних права по основу тих уговора захтевати измена, односно престанак важења уговорних одредаба којима се уређују ова права и обавезе због покретања поступка реструктурирања или извршеног преноса у том поступку.

На стицаоца се не може у поступку реструктурирања пренети ни део права и обавеза који су предмет уговора о структурираном финансирању или покривених обвезница, нити се може коришћењем споредних права по основу тих послова захтевати измена, односно престанак ових права и обавеза због покретања поступка реструктурирања или извршеног преноса у том поступку.

У поступку реструктурирања:

1) не може се на стицаоца пренети имовина којом је обезбеђено испуњење одређене обавезе, ако с преносом имовине стицалац није преузео ту обавезу и ако поверилац није задржао сва права према стицаоцу која је имао и према ранијем дужнику по основу обезбеђеног потраживања;

2) не може се на стицаоца пренети обавеза из члана 128њ став 3. тачка 2) овог закона ако поверилац није задржао сва права према стицаоцу која је имао и према ранијем дужнику и даваоцу средства обезбеђења по основу обезбеђеног потраживања;

3) не могу се пренети права према даваоцу средства обезбеђења из члана 128њ став 3. тачка 2) овог закона, ако се не пренесе и потраживање обезбеђено тим средством;

4) не може се коришћењем права по основу посла из овог члана тражити његова измена или престанак важења ако услед тога потраживање из овог посла више не би било обезбеђено.

Изузетно од ст. 1. до 3. овог члана, Народна банка Србије може осигурани депозите који су предмет уговора из тих ставова пренети без истовременог преноса друге имовине или обавеза који су предмет истог уговора, а може и пренети, изменити или отписати ову имовину и обавезе без истовременог преноса осигураних депозита – под условом да је то неопходно да би се обезбедила потпуна заштита ових депозита.

Примена инструмената реструктурирања и мера у поступку реструктурирања банке не утиче на права и обавезе трећих лица утврђена законом којим се уређује коначност поравнања у платним системима и системима за поравнање хартија од вредности.

У поступку реструктурирања члана банкарске групе који није банка сходно се примењују ст. 1. до 5. овог члана.

Народна банка Србије може ближе прописати врсте уговора и финансијских инструмената на које се примењују ст. од 1. до 5. овог члана.

Одељак 7.

Финансирање реструктурирања

Средства за финансирање реструктурирања

Члан 128ф

Средства за финансирање реструктурирања банке обезбеђују се из фонда за осигурање депозита, у складу са ограничењима из члана 128х овог закона, и из средстава финансијске подршке коју, под условима из овог члана, може обезбедити Република Србија.

Ако средства фонда за осигурање депозита обезбеђена у складу с чланом 128х овог закона нису довољна за финансирање реструктурирања банке, на основу извештаја о тесту најмањих трошкова из члана 128ж став 7. овог закона и процене могућности да се применом других инструмената реструктурирања у највећој могућој мери остваре циљеви реструктурирања, а нарочито очува стабилност финансијског система – Народна банка Србије доставља министарству надлежном за послове финансија захтев за давање позитивног мишљења о обезбеђивању средстава финансијске подршке из става 1. овог члана, који садржи преглед предвиђених инструмената и мера реструктурирања банке са образложењем, као и износ, начин и рок у којем је потребно обезбедити финансијску подршку, имајући у виду начела из члана 128б овог закона.

Уз захтев из става 2. овог члана, Народна банка Србије доставља извештај о тесту најмањих трошкова из члана 128ж став 7. овог закона и мишљење Агенције на тај извештај, као и процену вредности имовине и обавеза банке из члана 128з овог закона.

На основу позитивног мишљења министарства надлежног за послове финансија, Народна банка Србије доставља Влади предлог о обезбеђивању средстава финансијске подршке, који садржи преглед предвиђених инструмената и мера реструктурирања банке са образложењем, као и износ, начин и рок у којем је потребно обезбедити ову подршку, уз који доставља документацију из става 3. овог члана.

На основу предлога из става 4. овог члана, Влада доноси одлуку о обезбеђивању средстава финансијске подршке и без одлагања је доставља Народној банци Србије и Агенцији.

Финансијска подршка која се обезбеђује на основу овог члана има третман дозвољене државне помоћи у циљу отклањања опасности од настанка штете у ванредним ситуацијама, у смислу закона којим се уређује контрола државне помоћи.

У случају да Влада не усвоји предлог из става 4. овог члана, Народна банка Србије доноси решење о одузимању дозволе за рад банци, осим ако је дозвола за рад банке одузета у току утврђивања услова за покретање поступка реструктурирања.

Народна банка Србије не може сносити трошкове финансирања реструктурирања.

Ближи услови и начин обезбеђивања средстава финансијске подршке из овог члана уређују се споразумом о сарадњи закљученим између Народне банке Србије и министарства надлежног за послове финансија.

На обезбеђивање средстава финансијске подршке Републике Србије за реструктурирање члана банкарске групе сходно се примењују одредбе ст. 2. до 9. овог члана.

Коришћење средстава фонда за осигурање депозита у поступку реструктурирања

Члан 128х

Ако је применом инструмената реструктурирања, односно предузимањем мера у поступку реструктурирања обезбеђено да депоненти банке у реструктурирању и даље слободно располажу њиховим депозитима – средства фонда за осигурање депозита користе се за финансирање

реструктурирања:

1) ако се примењује инструмент расподеле губитака, у износу губитака које би претрпели депоненти да су њихова потраживања по основу осигураних депозита била укључена у подобне обавезе и отписана ради покрића губитака банке у реструктурирању заједно с потраживањима других поверилаца који се налазе у истом исплатном реду у складу са законом којим се уређују стечај и ликвидација банака и друштава за осигурање;

2) ако се примењује други инструмент реструктурирања, у износу губитака које би претрпели депоненти по основу осигураних депозита да су учествовали с другим повериоцима истог исплатног реда у покрићу тих губитака.

Средства фонда за осигурање депозита ради финансирања реструктурирања обезбеђују се искључиво у новчаном облику.

Средства фонда за осигурање депозита не могу се користити за директно покриће губитка банке у реструктурирању, за њену докапитализацију, као ни за обезбеђење капитала банке за посебне намене.

Износ из става 1. овог члана који се може користити за финансирање реструктурирања не може прећи износ који би био исплаћен из средстава фонда за осигурање депозита у случају да је, уместо поступка реструктурирања, над банком покренут стечајни поступак или поступак ликвидације, с тим што тај износ не може бити већи од 50% износа средстава у фонду за осигурање депозита након чијег достизања може бити обустављена наплата премије осигурања депозита, у складу са законом којим се уређује осигурање депозита.

Коришћење средстава фонда за осигурање депозита за финансирање реструктурирања банке се утврђује решењем Народне банке Србије, а Агенција је дужна да изврши пренос тих средстава у року и на начин утврђен тим решењем.

Глава VI

ПРЕСТАНАК РАДА БАНКЕ

Основ престанка важења дозволе за рад

Члан 129.

Дозвола за рад банке престаје да важи:

- 1) одузимањем дозволе за рад;
- 2) добровољним престанком рада банке;
- 3) статусном променом банке;
- 4) ако се оснивачка скупштина банке не одржи у року прописаном овим законом;
- 5) ако банка захтев за упис у регистар привредних субјеката не достави у року прописаном овим законом.

Одељак 1.

Одузимање дозволе за рад

Члан 130.

Народна банка Србије одузима дозволу за рад банци у следећим случајевима:

- 1) ако је уведена привремена управа и до истека рока на који је уведена ова управа не отклоне се разлози који су довели до њеног увођења, а Народна банка Србије оцени да нису испуњени услови за покретање поступка реструктурирања;

2) ако су имовина и обавезе банке у реструктурирању пренете применом инструмената из чл. 128љ и 128м овог закона, а Народна банка Србије оцени да су извршеним преносом остварени циљеви реструктурирања;

3) ако након покретања поступка реструктурирања Народна банка Србије оцени да се циљеви реструктурирања не могу остварити;

4) ако банка шест месеци непрекидно обустави примање депозита или одобравање кредита, осим ако јој је то наложено корективном мером Народне банке Србије или мером у поступку реструктурирања;

5) ако Влада не усвоји предлог за одобравање финансијске подршке из члана 128ф став 4. овог закона.

Народна банка Србије може банци одузети дозволу за рад ако:

1) утврди да банка има критично низак ниво ликвидности;

2) утврди да је дозвола за рад банке дата на основу неистинитих података;

3) оснивач банке повуче средства уложена у оснивачки капитал банке;

4) утврди да банка није почела да послује у року од 60 дана од дана уписа у регистар привредних субјеката;

5) утврди да више нису испуњени услови из члана 16. став 1. тач. 5) и 6) и члана 19. став 1. овог закона;

6) утврди да је банка поткапитализована;

7) *брисана*;

8) утврди да је банка теже или трајније повредила закон или други пропис;

9) банка у прописаном року не поступи по налозима из чл. 112. и 113. овог закона;

10) банка премију за осигурање депозита не плаћа у складу са законом којим се уређује осигурање депозита;

11) су активности банке повезане с прањем новца, финансирањем тероризма или вршењем других кажњивих радњи.

11а) утврди да банка неће моћи измирити своје обавезе према депонентима и другим повериоцима;

11б) утврди да банка нерационално троши средства (имовину) због поступања супротног прописима или стандардима савесног банкарског пословања, што може имати за последицу погоршање финансијског стања банке;

11в) банка Народној банци Србије не омогући да изврши контролу бонитета и законитости њеног пословања.

Даном доношења решења о одузимању банци дозволе за рад, Народна банка Србије блокира све рачуне банке и тим решењем истовремено изриче меру забране располагања имовином банке до отварања поступка реструктурирања банке, односно отварања стечајног поступка.

Одељак 2.

Добровољни престанак рада банке

Члан 131.

На основу одлуке скупштине банке о престанку рада банке, банка подноси захтев Народној банци Србије за давање сагласности на одлуку о престанку рада банке.

Уз захтев из става 1. овог члана банка доставља Народној банци Србије одлуку скупштине банке о престанку рада банке, као и безусловну, неопозиву и плативу на први позив банкарску гаранцију издату од стране првокласне банке у износу којим се гарантује покриће свих обавеза банке из става 1. овог члана – у корист Агенције. Народна банка Србије може тражити од банке и другу документацију потребну за разматрање захтева из става 1. овог члана.

Народна банка Србије утврђује критеријуме за дефинисање првокласне банке у смислу става 2. овог члана.

Народна банка Србије о захтеву из става 1. овог члана одлучује решењем у року од седам дана од дана пријема уредног захтева.

Решењем о давању сагласности из става 1. овог члана Агенција се именује за ликвидационог управника, с правима и обавезама утврђеним законом којим се уређују привредна друштва.

Ако Народна банка Србије не да сагласност из става 1. овог члана из разлога што банка није доставила документацију у складу са ставом 2. овог члана, истовремено ће одузети дозволу за рад банци.

Народна банка Србије решење из ст. 5. и 6. овог члана доставља Агенцији најкасније наредног радног дана од дана доношења решења.

Одлука о престанку рада банке производи правно дејство даном доношења решења из става 5. овог члана.

Одељак 3.

Статусне промене

Спајање банака

Члан 132.

Народна банка Србије даје дозволу за рад банке која се оснива спајањем две или више банака на захтев банака које се спајају.

Уз захтев из става 1. овог члана, банке које се спајају прилажу:

- 1) одлуке скупштина банака о спајању;
- 2) оснивачки акт који, поред елемената из члана 13. овог закона, садржи и податке о начину и року замене акција ових банака;
- 3) предлог статута банке која се оснива спајањем;
- 4) имена и податке о квалификацијама, искуству и пословној репутацији предложених чланова управног и извршног одбора банке која се оснива спајањем;
- 5) програм активности банке за период од три године и предлог пословне политике банке за годину у којој се врши спајање;
- 6) податке о кадровској и техничкој оспособљености банке која се оснива спајањем;
- 7) анализу економске оправданости спајања израђену на основу последњих извештаја које су те банке доставиле Народној банци Србије у складу с чланом 51. овог закона;
- 8) анализу да спајање не може имати негативне последице на стање на финансијском тржишту.

Народна банка Србије може од банака које се спајају захтевати да јој доставе и друге податке и документе.

О захтеву из става 1. овог члана Народна банка Србије одлучује у року од 90 дана од дана пријема уредног захтева.

Народна банка Србије може прописати ближе услове и начин спајања банака.

Припајање банке

Члан 133.

Банка којој се припаја друга банка подноси Народној банци Србије захтев за давање сагласности за припајање.

Банка којој се припаја друга банка дужна је да свој оснивачки акт измени тако да наведе:

1) износ свог укупног акционарског капитала у новчаном и неновчаном облику након припајања, као и удео сваког оснивача у акционарском капиталу;

2) да је она правни следбеник свих права и обавеза банке која јој се припаја.

Уз захтев из става 1. овог члана, банка којој се припаја друга банка дужна је да Народној банци Србије достави:

1) измене оснивачког акта;

2) одлуку скупштине банке о прихватању припајања;

3) одлуку скупштине банке која јој се припаја о припајању;

4) анализу економске оправданости припајања израђену на основу последњих извештаја које су банке доставиле Народној банци Србије у складу с чланом 51. овог закона;

5) анализу да припајање не може имати негативне последице на стање на финансијском тржишту.

Народна банка Србије може од банке којој се припаја друга банка захтевати да јој достави и друге податке и документе.

Народна банка Србије даје сагласност за припајање банке:

1) ако припајање не угрожава финансијско стање банке којој се припаја друга банка;

2) ако банка којој се припаја друга банка поседује такав систем организације, управљања, одлучивања и информационе технологије који јој је до дана подношења захтева из става 1. овог члана омогућавао да адекватно управља ризицима у пословању и који ће јој омогућити да банку која јој се припаја потпуно интегрисе у свој систем, и то тако да не угрози његово функционисање;

3) ако је припајање економски оправдано, односно не може имати негативне последице на стање на финансијском тржишту.

О захтеву из става 1. овог члана Народна банка Србије одлучује у року од 90 дана од дана пријема уредног захтева.

Народна банка Србије може прописати ближе услове и начин припајања банке другој банци.

(Наслов брисан)

Члан 134.

(брисан)

Глава VII
КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ
Кривична дела

Члан 135.

Ко се без дозволе за рад Народне банке Србије бави примањем депозита казниће се за кривично дело казном затвора од три месеца до пет година.

Ако је делом из става 1. овог члана прибављена имовинска корист чији износ прелази 100.000 динара учинилац ће се казнити казном затвора од једне до осам година, а ако износ те користи прелази 1.500.000 динара учинилац ће се казнити казном затвора од две до десет година.

За дело из ст. 1. и 2. овог члана казниће се одговорно лице у правном лицу ако се правно лице примањем депозита бави без дозволе за рад Народне банке Србије.

Члан 136.

Ко се без дозволе за рад Народне банке Србије бави давањем кредита и издавањем платних картица а за то није овлашћен законом казниће се за кривично дело казном затвора од три месеца до пет година.

Ако је делом из става 1. овог члана прибављена имовинска корист чији износ прелази 100.000 динара учинилац ће се казнити казном затвора од једне до осам година, а ако износ те користи прелази 1.500.000 динара учинилац ће се казнити казном затвора од две до десет година.

За дело из ст. 1. и 2. овог члана казниће се одговорно лице у правном лицу ако се правно лице пословима давања кредита и издавањем платних картица бави без дозволе за рад Народне банке Србије а за то није овлашћено законом.

Члан 136а.

Ко без дозволе за рад Народне банке Србије у свом пословном имену има, односно у обављању своје делатности употребљава, односно користи реч „банка“ или изведеницу од те речи, казниће се за кривично дело казном затвора од три месеца до пет година.

Ако је делом из става 1. овог члана прибављена имовинска корист чији износ прелази 100.000 динара учинилац ће се казнити казном затвора од једне до осам година, а ако износ те користи прелази 1.500.000 динара учинилац ће се казнити казном затвора од две до десет година.

За дело из ст. 1. и 2. овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу.

Прекршаји банке

Члан 137.

Новчаном казном од 300.000 до 2.000.000 динара казниће се за прекршај банка ако:

- 1) *брисана*;
- 2) именује спољног ревизора чији је приход од ревизије те банке у претходној години већи од половине његових укупних прихода, односно ангажује спољног ревизора који је већ обавио више од пет узастопних ревизија њених годишњих финансијских извештаја, односно спољног ревизора који је у истој години обављао и ревизију финансијских извештаја банке и пружао јој консултантске услуге, односно спољног ревизора који је ревизију вршио за пословну годину у којој јој је пружао те услуге (члан 53. ст. од 1. до 3);
- 3) без сагласности Народне банке Србије отвори представништво у иностранству (члан 91. став 1).

За радње из става 1. овог члана казниће се за прекршај и одговорно лице у банци новчаном казном од 50.000 до 150.000 динара.

Члан 138.

Новчаном казном од 300.000 до 1.000.000 динара казниће се за прекршај банка ако:

1) сопствене акције не отуђи у року од једне године од дана њиховог стицања, односно не повуче их и не поништи на терет свог акционарског капитала (члан 26. став 7);

2) закључи правни посао чији је предмет давање кредита, аванса, јемства или гаранције банке ради директног или индиректног стицања акција ове банке, лица које у њој има учешће или подређеног друштва те банке (члан 27);

3) лицу повезаном с банком, односно запосленом у банци, одобри услове који су повољнији од услова одобрених другим лицима која нису повезана с том банком, односно нису запослена у тој банци (члан 37);

4) својим акционарима одобри кредит пре истека једне године од дана када је почела да послује (члан 39);

5) Народној банци Србије не достави, с прописаном изјавом, писмено обавештење о повлачењу или разрешењу дужности спољног ревизора банке, банкарског холдинга или банкарске групе, и то најкасније у року од 15 дана од дана повлачења, односно разрешења тог ревизора (члан 60. став 1);

6) најмање једном годишње, или на њен захтев, Народну банку Србије не обавести о идентитету свих лица која имају учешће у банци, односно о повећању или смањењу учешћа у тој банци, и то у року од 15 дана од дана сазнања за то повећање или смањење, односно не обавести је о промени статуса лица повезаног с том банком, и то у року од 15 дана од дана сазнања за ту промену (члан 101. ст. 4, 5. и 6).

За радње из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 20.000 до 50.000 динара.

Прекршаји других лица

Члан 139.

Новчаном казном од 50.000 до 150.000 динара казниће се за прекршај одговорно лице у Народној банци Србије ако:

1) у року од 90 дана од дана пријема уредног захтева за прелиминарно одобрење не одлучи о захтеву оснивача банке за добијање тог одобрења (члан 15. став 3);

2) о захтеву за давање дозволе за рад банке не одлучи у року од 30 дана од дана пријема уредног захтева (члан 18. став 3);

3) у року од 60 дана од дана пријема аката из члана 19. став 5. овог закона не одлучи о давању сагласности на те акте (члан 19. став б);

4) у року од 60 дана од дана пријема уредног захтева лица из члана 94. став 1. овог закона не одлучи о том захтеву (члан 94. став 2);

5) не одлучи по захтевима из члана 89. став 4, члана 91. став 2, члана 100. став 4, члана 132. став 4, члана 133. став 6. и члана 134. став 2. овог закона у роковима прописаним тим члановима.

Члан 139а

Новчаном казном од 100.000 до 150.000 динара казниће се за прекршај привремени управник ако Народној банци Србије не достави извештај о финансијском стању банке и радњама које је извршио (члан 115. став 7).

Новчаном казном од 100.000 до 150.000 динара казниће се за прекршај посебни управник ако Народној банци Србије не достави извештај о пословању банке и њеном финансијском стању, као и радњама које је предузео при извршавању његових дужности (члан 128к став 11).

Члан 139б

Новчаном казном од 100.000 до 1.000.000 динара казниће се за прекршај друго правно лице ако:

- 1) као оснивач банке повуче средства уложена у оснивачки капитал банке (члан 12. став 5);
- 2) као спољни ревизор обави више од пет узастопних ревизија годишњих финансијских извештаја банке, односно ако у истој години обавља истовремено ревизију финансијских извештаја и пружа консултантске услуге тој банци (члан 53. ст. 2. и 3);
- 3) не прибави претходну сагласност Народне банке Србије за стицање директног или индиректног власништва у банци које омогућава остваривање гласачких права у процентима из члана 94. став 1. овог закона;
- 4) о стицању власништва у банци за које је Народна банка Србије дала сагласност из члана 94. став 1. овог закона не обавести Народну банку Србије у року од 15 дана од дана тог стицања (члан 97);
- 5) Народној банци Србије у прописаним роковима не достави информације, документацију и податке у складу са чланом 101. ст. 2. и 3. овог закона;
- 6) као највише матично друштво банкарске групе, Народној банци Србије не поднесе консолидоване финансијске извештаје у складу с чланом 126. овог закона.

За радње из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 50.000 до 150.000 динара.

(Наслов брисан)

Члан 140.

Новчаном казном од 10.000 до 600.000 динара казниће се за прекршај правно лице – оснивач банке ако:

- 1) се после давања прелиминарног одобрења промене подаци или документи из члана 15. став 1. овог закона а о томе без одлагања не обавести Народну банку Србије (члан 17. став 1);
- 2) у име банке у оснивању не обавља послове у складу с чланом 17. став 4. овог закона (члан 17. став 4);
- 3) акте усвојене на оснивачкој скупштини не достави на сагласност Народној банци Србије у року од пет дана од дана усвајања (члан 19. став 5);
- 4) пријаву за упис у регистар привредних субјеката не поднесе у року од 30 дана од дана добијања сагласности Народне банке Србије, односно ако решење о упису у тај регистар не достави Народној банци Србије у року од пет дана од дана пријема тог решења (члан 20. ст. 1. и 4).

За радње из става 1. овог члана казниће се одговорно лице у правном лицу – оснивачу банке новчаном казном од 20.000 до 50.000 динара.

За радње из става 1. овог члана казниће се и физичко лице – оснивач банке новчаном казном од 20.000 до 50.000 динара.

Члан 140а

Новчаном казном од 100.000 до 1.000.000 динара казниће се за прекршај правно лице ако:

1) као спољни ревизор у извештају и мишљењу о годишњем финансијском извештају банке не укаже да годишњи финансијски извештај банке неистинито и необјективно приказује финансијски положај банке, резултате пословања и новчане токове за пословну годину, односно управном и извршном одбору банке, као и Народној банци Србије не да мишљење о ефикасности функционисања унутрашње ревизије, систему управљања ризицима и систему унутрашњих контрола, односно на захтев Народне банке Србије не достави додатна обавештења у вези са извршеном ревизијом (члан 56);

2) као спољни ревизор одмах након што за њих сазна, управни и извршни одбор банке или члана банкарске групе, као и Народну банку Србије, не обавести о чињеницама из члана 58. став 1. овог закона;

3) као спољни ревизор у случају из члана 60. став 2. овог закона, у прописаном року, не прибави писмену изјаву претходног спољног ревизора о разлозима његовог повлачења, односно разрешења, односно ако Народну банку Србије не обавести да ту изјаву није примио у прописаном року (члан 60. ст. 2. и 3);

4) као спољни ревизор о грешци утврђеној у објављеном извештају из члана 61. овог закона не обавести Народну банку Србије (члан 61. став 7);

5) без прибављене сагласности Народне банке Србије врши било какав утицај на управљање банком у којој је стекло власништво у смислу члана 100. став 1. овог закона или на пословну политику те банке, односно остварује гласачка права по основу тог власништва (члан 100. став 2);

6) на захтев Народне банке Србије не достави информације и релевантну документацију који се односе на испуњеност услова за давање сагласности из члана 94. став 1. овог закона (члан 101. став 1);

7) не омогући увид Народној банци Србије у податке о укупном износу, врсти и ажурности у испуњавању обавеза физичких и правних лица клијената банке, односно увид у пословне књиге и документацију, или на захтев Народне банке Србије не достави друге податке (члан 102. став 4).

За радње из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 20.000 до 50.000 динара.

Уз казну за прекршај из става 2. овог члана може се изрећи и заштитна мера забране обављања одређених дужности одговорном лицу у трајању од три месеца до једне године и заштитна мера јавног објављивања пресуде.

Члан 141.

Новчаном казном од 10.000 до 50.000 динара казниће се за прекршај физичко лице ако:

1) *брисана;*

2) *брисана;*

3) *брисана;*

4) као члан управног и извршног одбора банке у роковима из члана 78. овог закона не доставе писмену изјаву с подацима из тог члана, односно обавештење о промени тих података (члан 78);

5) не прибави претходну сагласност Народне банке Србије за стицање директног или индиректног власништва у банци које омогућава остваривање гласачких права у процентима из члана 94. став 1. овог закона (члан 94. став 1);

6) о стицању власништва у банци за које је Народна банка Србије дала сагласност не обавести Народну банку Србије у року од 15 дана од дана тог стицања (члан 97);

7) без прибављене сагласности Народне банке Србије врши било какав утицај на управљање банком у којој је стекло власништво у смислу члана 100. став 1. овог закона или на пословну политику те банке, односно ако остварује гласачка права по основу тог власништва (члан 100. став 2);

8) на захтев Народне банке Србије не достави информације и релевантну документацију који се односе на испуњеност услова за давање те сагласности (члан 101. став 1);

9) Народној банци Србије у прописаним роковима на достави информације, документацију и податке у складу с чланом 101. став 2. овог закона (члан 101. став 2).

Глава VIII

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Банке и друге финансијске организације

Члан 142.

Банке основане у складу са Законом о банкама и другим финансијским организацијама („Службени лист СРЈ“, бр. 32/93, 61/95, 44/99 и 36/2002 и „Службени гласник РС“, бр. 72/2003 и 61/2005) дужне су да своје пословање, организацију и акте ускладе са одредбама овог закона најкасније до дана почетка његове примене.

Народна банка Србије одузеће дозволу за рад банци која не поступи на начин из става 1. овог члана.

Друге финансијске организације основане у складу са Законом о банкама и другим финансијским организацијама дужне су да своје пословање, организацију и акте ускладе са одредбама овог закона најкасније у року од годину дана од дана његовог ступања на снагу.

Под усклађивањем из става 3. овог члана подразумева се обавеза друге финансијске организације:

- 1) да се трансформише у банку,
- 2) да се припоји банци,
- 3) да престане да ради.

Друге финансијске организације дужне су да, у року од три месеца од дана ступања на снагу овог закона, Народној банци Србије поднесу на сагласност план који се односи на обавезу усклађивања предвиђену ставом 4. овог члана.

О сагласности из става 5. овог члана Народна банка Србије одлучује у року од 30 дана од дана достављања плана из тог става.

Народна банка Србије одузеће дозволу за рад другој финансијској организацији која сагласност на план из става 5. овог члана не поднесе у прописаном року, или којој Народна банка Србије не да сагласност на овај план, или која своје пословање не усклади са овим законом у року из става 3. тог члана.

До окончања усклађивања на начин предвиђен у ставу 4. овог члана, друге финансијске организације пословаће у складу са Законом о банкама и другим финансијским организацијама.

Афилијације и представништва страних банака

Члан 143.

Афилијације, односно представништва страних банака који су основани у складу са Законом о банкама и другим финансијским организацијама дужни су да своје пословање, организацију и акте ускладе са одредбама овог закона у року од годину дана од дана његовог ступања на снагу.

Народна банка Србије одузеће дозволу за рад, односно брисаће из регистра афилијацију, односно представништво стране банке ако не поступи на начин из става 1. овог члана.

Удружење банака

Члан 144.

Удружења банака основана до дана почетка примене овог закона настављају да послују по одредбама Закона о банкама и другим финансијским организацијама до дана почетка примене овог закона, с тим што су дужна да Народној банци Србије доставе акте из члана 64. став 5. овог закона у року од 30 дана од дана почетка његове примене.

Прописи Народне банке Србије

Члан 145.

Народна банка Србије донеће прописе за спровођење овог закона најкасније 30. јуна 2006. године.

Започети поступци

Члан 146.

Поступци за издавање дозволе за рад банке који су започети до 30. јуна 2006. године окончаће се по одредбама Закона о банкама и другим финансијским организацијама.

Поступци за давање сагласности Народне банке Србије који су започети до дана почетка примене одредаба овог закона, окончаће се у складу с тим одредбама.

Примена одредаба о контроли и финансијском извештавању на консолидованој основи

Члан 147.

Одредбе овог закона којима се уређују контрола банкарске групе на консолидованој основи и консолидовани финансијски извештаји примењиваће се од 31. децембра 2006. године.

Ступање на снагу

Члан 148.

Даном почетка примене овог закона престаје да важи Закон о банкама и другим финансијским организацијама („Службени лист СРЈ“, бр. 32/93, 61/95, 44/99 и 36/2002 и „Службени гласник РС“, бр. 72/2003 и 61/2005).

Члан 149.

Овај закон ступа на снагу 10. децембра 2005. године, а примењиваће се од 1. октобра 2006. године, осим одредаба чл. од 10. до 20. и чл. од 94. до 101, које ће се примењивати од 1. јула 2006. године.

*Самостални чланови Закона о изменама и
допунама Закона о банкама
(„Службени гласник РС“, бр. 91/2010)*

Члан 50.

Банке су дужне да своју организацију и акте ускладе са одредбама чл. од 9. до 12. и чл. 17, 19, 21. и 22. овог закона до 1. јула 2011. године.

Народна банка Србије предузеће мере из своје надлежности према банци која не поступи на начин из става 1. овог члана.

Члан 51.

Народна банка Србије ће прописе донете на основу Закона о банкама („Службени гласник РС“, бр. 107/2005) ускладити са одредбама овог закона у року од шест месеци од дана његовог ступања на снагу.

Члан 52.

Посебни споразум из члана 32. овог закона, којим се утврђују критеријуми за одређивање системски значајне банке, Народна банка Србије и Министарство финансија закључиће у року од три месеца од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 53.

Овај закон ступа на снагу 11. децембра 2010. године.

*Самостални чланови Закона о изменама и
допунама Закона о банкама
(„Службени гласник РС“, бр. 14/2015)*

Члан 60.

Банке су дужне да ускладе унутрашње опште акте са одредбама овог закона до 1. јула 2015. године.

Банка је дужна да план опоравка из члана 20. овог закона достави Народној банци Србије до 30. септембра 2015. године.

Члан 61.

Народна банка Србије израдиће планове реструктурирања из члана 51. овог закона за банке које на дан ступања на снагу овог закона имају дозволу за рад Народне банке Србије – најкасније у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона, а планове реструктурирања банкарске групе најкасније у року од две године од дана ступања на снагу овог закона.

Народна банка Србије може покренути поступак реструктурирања и применити инструменте реструктурирања у складу са овим законом независно од тога да ли су израђени планови реструктурирања из става 1. овог члана и планови опоравка из члана 60. овог закона.

Члан 62.

Овај закон ступа на снагу 12. фебруара 2015. године, а примењиваће се од 1. априла 2015. године.